

JAS

รายงานประจำปี

2560

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

เดี๋ยวนี้เราเป็น *Fiber WiFi* หมดแล้ว
ได้ทุกที่ ทุกแห่ง ทั่วประเทศ

■■■ สารบัญ

คำย่อที่ใช้ในรายงานประจำปี 2560	2
สารจากประธานคณะกรรมการ	3
สารจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	4
คณะกรรมการของบริษัท	5
นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ	9
แนวโน้มธุรกิจของกลุ่มบริษัทจัสมิน ในปี 2561	15
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	17
ปัจจัยความเสี่ยง	21
ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น	22
ผู้ถือหุ้น	27
นโยบายการจ่ายเงินปันผล	28
โครงสร้างการจัดการ	28
การกำกับดูแลกิจการ	35
กิจกรรมเพื่อสังคม	58
การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง	60
รายการระหว่างกัน	62
ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ	63
การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (MD&A)	67
รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท	76
รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม	84
รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน	85
การเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหาร	86
รายละเอียดการถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมของกรรมการ	87
รายงานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา	88
รายงานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	90
รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ	91
รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน	93
รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	94
งบการเงินรวม	101
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม	110

ผู้ลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์เพิ่มเติมได้จากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัท
ที่แสดงไว้ใน www.sec.or.th

■■■ ค่ายที่ใช้ในรายงานประจำปี 2560

ACT	= บริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด	SHW	= บริษัท สมาร์ท โฮเวย์ จำกัด
ACU	= บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	TJP	= บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด
ADSL	= Asymmetric Digital Subscriber Line	TKSC	= บริษัท เทเลคอม เค เอส ซี จำกัด
ARS	= บริษัท เอเชียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด	TLDT	= บริษัท ไทย ลองดิสเทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด
Broadband Internet	= อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	TTTBB	= บริษัท ทริบเบิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
CCS	= บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด	TTTI	= บริษัท ทริบเบิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
CP	= บริษัท แจงวัฒนะ แพลนเนอร์ จำกัด	VDSL	= Very high bit rate Digital Subscriber Line
IKSC	= บริษัท ศูนย์บริการวิชาการ อินเตอร์เน็ต จำกัด	VOIP	= Voice Over Internet Protocol
INC	= บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด	VPN	= Virtual Private Network
IPTV	= Internet Protocol Television	WiFi	= อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบไร้สาย
ISP	= Internet Service Provider		
JAS	= บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)		
JASMBB	= บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด		
JASIF	= กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน		
JAS-W3	= ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 3		
Ji-NET	= บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด		
JIOC	= บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด		
JSTC	= บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด		
JTS	= บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)		
JasTel	= บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด		
MCS	= บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด		
PA	= บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด		
ก.ล.ต.	= สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์		
กสท.	= บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)		
กสทช.	= สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ		
ตลท.	= ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย		
ทรีบีบี	= บริษัท ทรี บีบี จำกัด		
ทีโอที	= บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)		
ผู้บริหารแผนฯ	= บริษัท แจงวัฒนะ แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้บริหารแผนของบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) หรือบริษัท ปากเกร็ด แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้บริหารแผนของบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด แล้วแต่กรณี		

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

ปี 2560 บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ประสบผลสำเร็จอย่างมากในการดำเนินธุรกิจ โดยบริษัท ทริบิเอลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) หรือ 3BB ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัทมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเป็นที่นิยมใช้ของประชาชน ดังจะเห็นได้จากจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต มีจำนวนถึง 2.726 ล้านราย และรายได้ที่เติบโตเพิ่มขึ้น 11% เมื่อเทียบกับปี 2559 ด้วยจำนวนพนักงานที่มีศักยภาพในการให้บริการ จึงสามารถรองรับการแข่งขันและก้าวทันต่อเทคโนโลยี ทำให้บริษัทเติบโตและก้าวหน้าได้อย่างมั่นคง

ในส่วนความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัทมุ่งมั่นดำเนินการตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลควบคู่กับการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน อาทิ โครงการ JAS ส่งเสริมความรู้ความสามารถทางการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนไทย และโครงการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษาฟรี ซึ่งเป็นโครงการที่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

ด้วยความพร้อมที่แข็งแกร่งและศักยภาพของโครงข่ายที่มั่นคง มีเสถียรภาพ สามารถให้บริการครอบคลุมทุกที่ทุกแห่งทั่วประเทศ รวมทั้งความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพของการบริการที่ดีของคณะผู้บริหารและพนักงานกว่า 15,000 คน ที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจ พนิกกำลัง นำพาบริษัทให้เติบโตไปข้างหน้าอย่างมั่นคง และเป็นผู้นำในการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อสร้างประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติต่อไป

ในนามคณะกรรมการบริษัท ผมขอถือโอกาสนี้ขอบคุณท่านผู้ถือหุ้น พันธมิตรทางการค้า สถาบันการเงิน และลูกค้าของบริษัททุกท่าน ที่สนับสนุน และให้ความไว้วางใจในการดำเนินธุรกิจของบริษัทด้วยดีเสมอมา

(นายสุกฤษธรรม จิราธิวัฒน์)
ประธานคณะกรรมการ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน) มีธุรกิจหลักคือ ธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง บริษัทได้ขยายโครงข่ายการให้บริการ FTTx ให้ครอบคลุมทุกที่ทุกแห่งทั่วประเทศ และสามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตในระดับความเร็วสูงถึง 10 Gbps จึงกล่าวได้ว่าบริษัทเป็นผู้นำตลาดในด้านความเร็วในการให้บริการและเป็นผู้นำด้านโครงข่ายไฟเบอร์ออฟติก ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีจำนวนลูกค้าถึง 2.726 ล้านราย ในจำนวนนี้มีลูกค้า FTTx 317,661 ราย เพิ่มขึ้นถึง 201,358 ราย เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่เพิ่มขึ้น 36,171 ราย

บริษัทมีพนักงานทั้งสิ้นประมาณ 15,000 คน เพื่อรองรับการขยายโครงข่ายการให้บริการเส้นใยแก้วนำแสงซึ่งมีจำนวนมากกว่า 3 ล้านคอร์กิโลเมตร เพื่อให้บริการ FTTx จำนวนพนักงานดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและให้บริการลูกค้าได้เป็นอย่างดีทั้งด้านบริการและคุณภาพ

สำหรับการขยายทรัพยากรเส้นใยแก้วนำแสงเพิ่มเติมให้แก่กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติแล้วนั้น จะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี 2561 ทำให้บริษัทมีเงินลงทุนเพิ่มเติมสำหรับขยายงานต่อไป

คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ขอขอบพระคุณท่านผู้ถือหุ้น ลูกค้าผู้ให้บริการ บริษัทคู่ค้า พันธมิตรทางธุรกิจ และสถาบันการเงิน ที่ให้ความไว้วางใจและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทด้วยดีตลอดมา

(นายพิชญ์ โพธารามิก)
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

■■■ คณะกรรมการบริษัท

นายสุทธิธรรม จิราวัฒน์

ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอิสระ

นายพิชญ์ โพธารามิก

กรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

■■■ คณะกรรมการบริษัท

ดร.วิสิต แยมบุญเรือง

กรรมการอิสระ

ดร.โยธิน อนาวิล

กรรมการอิสระ

นางจันทรา บุรณุกษ์

กรรมการอิสระ

■■■ คณะกรรมการบริษัท

นางสาวสายใจ คีตสิน

กรรมการ และ กรรมการผู้จัดการใหญ่

นายปลื้มใจ สินอากร

กรรมการ

นายสมบุญ พิชโรโสภาคย์

กรรมการ

■■■ คณะกรรมการบริษัท

นายธีรศักดิ์ จีระวงศ์

กรรมการ

นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล

กรรมการ

นายยอดชาย ทัศรวงชัย

กรรมการ

■■■ นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2525 โดยกลุ่มที่ปรึกษาคนไทยที่มีประสบการณ์ในด้านวิศวกรรมโทรคมนาคมและการจัดการ โดยในระยะเริ่มแรก บริษัทดำเนินธุรกิจในการให้คำปรึกษาทางด้านวิศวกรรม และได้ขยายประเภทของธุรกิจให้กว้างขวางขึ้นเป็นลำดับ ต่อมาในปี 2537 บริษัทได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน และเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีการระดมทุนในตลาดเงินและตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อนำมาขยายธุรกิจของบริษัท

ปัจจุบันบริษัทมีนโยบายการดำเนินธุรกิจเป็นบริษัทเพื่อการลงทุน หรือ Holding Company โดยมีวัตถุประสงค์ในการลงทุนธุรกิจโทรคมนาคมและสารสนเทศ และเลือกลงทุนในธุรกิจต่างๆ ที่มีผลิตภัณฑ์และบริการหลากหลายที่เอื้อประโยชน์ต่อกันโดยอาศัยศักยภาพของโครงข่าย บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ธุรกิจหลักๆ ที่บริษัทลงทุนประกอบด้วย

1. ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Business) โดยประกอบธุรกิจการให้บริการวงจรเชื่อมต่อความเร็วสูง ให้บริการโครงข่ายดิจิทัล ให้บริการอินเทอร์เน็ต ให้บริการซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันต่างๆ รวมทั้งให้บริการ WiFi ทั่วประเทศ
2. ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม (Telecom Network & Service Provider Business) โดยประกอบธุรกิจให้บริการในทะเลและบริการซ่อมบำรุงโครงข่ายใยแก้วนำแสงใต้ทะเลทั้งชายฝั่งทางด้านตะวันออกและด้านตะวันตก ให้บริการเช่าวงจรสื่อสารสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อรับส่งข้อมูลทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ (Leased Circuits) ให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างประเทศ (International Internet Gateway) และชุมสายอินเทอร์เน็ตภายในประเทศ (National Internet Exchange) รวมถึงบริการศูนย์ข้อมูล (Co-Location Service) และให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียม (Satellite Communication)
3. ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบและวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration Business) โดยประกอบธุรกิจเป็นผู้ดำเนินการด้านการจัดหา ออกแบบ วางระบบด้านระบบสื่อสารและโทรคมนาคม จำหน่ายระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ธุรกิจบริการทางด้านโทรคมนาคม และธุรกิจคลาวด์คอมพิวติ้ง ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยให้ธุรกิจที่ต้องการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้มีทางเลือกในการเลือกใช้ระบบแทนที่จะต้องลงทุนซื้อระบบจะแบ่งการให้บริการเป็น 2 ประเภทคือ การให้บริการโครงสร้างพื้นฐานคลาวด์ (Infrastructure-as-a-Service) และการให้บริการด้านซอฟต์แวร์ (Software-as-a-Service)
4. ธุรกิจอื่นๆ (Other Businesses) ประกอบธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ โดยการให้เช่าพื้นที่ในอาคารสำนักงาน จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล ทาวเวอร์ และให้บริการที่เกี่ยวข้อง

1.1 วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงานของบริษัท

วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นผู้นำในการให้บริการด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทุกรูปแบบ รวมทั้งมุ่งมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม

พันธกิจ (Mission)

- 1) สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ
- 2) พัฒนาคุณภาพและความเร็วในการให้บริการ ทุกรูปแบบ รวมทั้งมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 3) พัฒนาศักยภาพ เพื่อให้พนักงานมีศักยภาพในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) Synergy ด้านเทคโนโลยี และบุคลากร
- 5) ยึดมั่นในการรับผิดชอบต่อสังคม

เป้าหมาย (Goal)

เป็นผู้นำในการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่มีคุณภาพ และครอบคลุมทั่วประเทศ

1.2 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนากิจการที่สำคัญ

บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนากิจการที่สำคัญในด้านต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงอำนาจในการควบคุมบริษัท

ปี 2559

ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านอำนาจในการควบคุมบริษัท

ปี 2560

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2560 มีมติอนุมัติแต่งตั้ง นางสาวสายใจ คีตสิน เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่

ปี 2561

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติรับทราบการลาออกจากตำแหน่ง กรรมการบริษัทของ นายสมบุญ พชรโสภาคย์

การเปลี่ยนแปลงด้านลักษณะการประกอบธุรกิจ

สำหรับปี 2560 กลุ่ม JAS ยังคงแบ่งธุรกิจออกเป็น 4 กลุ่มหลักเช่นเดิม และธุรกิจที่มีพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญได้แก่ ธุรกิจกลุ่มให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซึ่งดำเนินงานโดย TTTBB และ TTTI ที่ยังมุ่งเน้นในการขยายโครงข่ายการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยี FTTx บนโครงข่ายใยแก้วนำแสงที่ทันสมัยล่าสุด และพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างต่อเนื่อง ให้สามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ในระดับความเร็วสูงถึง 10 Gbps ซึ่งมีความเร็วและคุณสมบัติที่เหนือกว่าการให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ นอกจากนี้ TTTBB และ TTTI ยังได้พัฒนาการให้บริการเสริมอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ การให้บริการ IPTV, Cloudbox Storage และบริการเสริมอื่นๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ลูกค้าผู้ใช้บริการและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลาย

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้น และการจัดการ

- การได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ของกลุ่ม JAS

ปี 2558

เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2558 ก.ล.ต. ได้อนุมัติการจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน หรือมีชื่อย่อว่า “JASIF” และประกาศเสนอขายหน่วยลงทุนของ JASIF ต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก ระหว่างวันที่ 28 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ 2558 (ผู้ลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลได้จาก <http://www.jas-if.com>)

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 ก.ล.ต. ได้อนุมัติการจัดตั้ง JASIF โดยมีจำนวนหน่วยลงทุนที่เสนอขายทั้งหมดจำนวน 5,500,000,000 หน่วย ราคาของหน่วยลงทุนที่เสนอขาย และมูลค่าที่ตราไว้ต่อหน่วยลงทุน คือ 10.00 บาท จำนวนเงินทุนของกองทุนรวม JASIF ที่ได้จากการเสนอขายหน่วยลงทุนครั้งแรกเท่ากับ 55,000,000,000 บาท โดยหน่วยลงทุนของกองทุนรวม JASIF ได้เริ่มทำการซื้อขายใน ตลาด. เป็นวันแรกเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2558

วันที่ 21 สิงหาคม 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2558 มีมติให้ลดยาบันเกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งบริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด (JASMBB) ด้วยทุนจดทะเบียนจำนวน 1,000,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 100,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท โดยบริษัทถือหุ้นในอัตราส่วนร้อยละ 99.997 การจัดตั้งบริษัทนี้เพื่อดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และต่อมาได้เพิ่มทุนจดทะเบียนรวมเป็นจำนวนเงิน 350,000,000 บาท ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท จึงมีมติอนุมัติเรื่องการซื้อหุ้นเพิ่มทุนของ JASMBB ตามสัดส่วนการถือหุ้นคิดเป็นจำนวน 34,898,953 หุ้น ราคาหุ้นละ 10 บาท รวมมูลค่าการลงทุนของทั้งสองครั้งคิดเป็นเงินทั้งสิ้น 349,989,500 บาท

ปี 2559

วันที่ 19 กันยายน 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2559 มีมติรับทราบการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของบริษัท โดยนายพิษณุ โพธารามิก (ผู้ทำคำเสนอซื้อ) ซึ่งมีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้จัดเตรียมคำเสนอซื้อหลักทรัพย์และเป็นผู้สนับสนุนทางการเงินสำหรับการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของบริษัท ภายในวงเงินไม่เกิน 42,500,000,000 บาท รายละเอียดที่สำคัญมีดังนี้

ราคาที่ทำคำเสนอซื้อ : JAS ราคา 7.25 บาทต่อหุ้น

JAS-W3 ราคา 3.68 บาทต่อใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย

วันที่ยื่นคำเสนอซื้อ : 28 กันยายน 2559

จำนวนหลักทรัพย์ที่จะเสนอซื้อ : 1. ก่อนทำคำเสนอซื้อ ผู้ทำคำเสนอซื้อ มีหุ้นอยู่จำนวน 1,844,046,870 หุ้น และบริษัทมีหุ้นซื้อคืนอยู่จำนวน 1,200,000,000 หุ้น จำนวนหุ้นที่เสนอซื้อเท่ากับ 4,091,732,612 หุ้น

2. ก่อนทำคำเสนอซื้อ ผู้ทำคำเสนอซื้อ มีใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 จำนวน 553,944,543 หน่วย จำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ที่เสนอซื้อเท่ากับ 2,733,604,634 หน่วย

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 บริษัทได้รับสำเนาแบบรายงานผลการซื้อหลักทรัพย์ (แบบ 256-2) ของนายพิษณุ โพธารามิก ในฐานะผู้เสนอซื้อหลักทรัพย์ โดยมีจำนวนหลักทรัพย์ที่เสนอซื้อได้ทั้งสิ้นดังนี้

- JAS จำนวน 2,451,199,582 หุ้น
- JAS-W3 จำนวน 1,429,351,214 หน่วย

ทำให้นายพิษณุ โพธารามิก ถือหุ้น JAS คิดเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 4,295,246,452 หุ้น และถือ JAS-W3 คิดเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,983,295,757 หน่วย

ปี 2560

วันที่ 27 เมษายน 2560 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัท TTTBB ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เข้าทำธุรกรรมเกี่ยวกับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- อนุมัติการจำหน่ายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มจำนวนไม่เกิน 980,000 คอร์กิโลเมตรให้แก่ JASIF โดย TTTBB จะส่งมอบทรัพย์สินส่วนเพิ่มให้แก่ JASIF ในวันทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงเพิ่มเติมบางส่วน และส่วนที่เหลือจะทยอยส่งมอบตามกำหนดระยะเวลาที่จะได้มีการตกลงกันในภายหลัง ซึ่งคาดว่าจะไม่เกินระยะเวลา 3 ปี นับจากวันแรกที่มีการนำส่งทรัพย์สินดังกล่าว
- อนุมัติการเข้าทำรายการได้ค่าเช่าซึ่งสินทรัพย์โดยการเช่าเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มจาก JASIF และโดยการประกันรายได้ค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มให้แก่ JASIF โดย TTTBB จะเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มจาก JASIF ในรูปแบบของ “สัญญาเช่าหลัก” จำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินส่วนเพิ่มทั้งหมดที่ JASIF ได้รับมอบแล้ว (หรือจะทยอยรับมอบ) เพื่อใช้ทรัพย์สินส่วนเพิ่มดังกล่าวในการประกอบธุรกิจอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ต่อไป โดยมีระยะเวลาการเช่าประมาณ 12 ปี และรับประกันรายได้ค่าเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มให้แก่ JASIF ในรูปแบบของ “สัญญารับประกันรายได้ค่าเช่า” จำนวนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินส่วนเพิ่มทั้งหมดที่ JASIF ได้รับมอบแล้ว (หรือจะทยอยรับมอบ) โดยมีระยะเวลา 3 ปี โดย JASIF มีสิทธิต่ออายุสัญญาประกันรายได้ค่าเช่า โดยต่ออายุครั้งละ 3 ปี จนกว่าจะครบกำหนดอายุสัญญาเช่าหลัก
- อนุมัติการเข้าจองซื้อหน่วยลงทุนที่ออกใหม่ของ JASIF ตามที่ JASIF จะเสนอขายหน่วยลงทุนที่ออกใหม่ของ JASIF เพื่อนำเงินส่วนหนึ่งมาซื้อทรัพย์สินส่วนเพิ่มจาก TTTBB นั้น ในการนี้ บริษัทประสงค์จะจองซื้อหน่วยลงทุนที่ออกใหม่ของ JASIF เพิ่มเติม โดยจะจองซื้อเป็นจำนวนไม่เกินหนึ่งในสาม (หรือประมาณไม่เกินร้อยละ 33.33) ของจำนวนหน่วยลงทุนที่ออกใหม่ทั้งหมดของ JASIF

- อนุมัติมอบหมายให้นายพิชญ์ โพธารามิก ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทมีอำนาจดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าทำรายการได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ดังรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น

วันที่ 5 มิถุนายน 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 4/2560 มีมติอนุมัติให้ปิดบริษัทย่อยที่ไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 4 บริษัท ดังนี้

- บริษัท คอมพิวเตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
- บริษัท พรีเมียม เรย์ลเอสเตท จำกัด
- บริษัท จัสมิน สมาร์ทช็อป จำกัด
- บริษัท ปากเกร็ด แพลนเนอร์ จำกัด

และเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560 บริษัทได้จดทะเบียนเลิกบริษัทกับกระทรวงพาณิชย์ และจดทะเบียนชำระบัญชีเสร็จในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2560 แล้วทั้ง 4 บริษัท

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 7/2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทกู้ยืมเงินระยะสั้น ในวงเงิน 340,000,000 บาท จากบริษัท JTS ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมร้อยละ 50.91 โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.08 ต่อปี รวมเป็นเงินกู้ยืมพร้อมดอกเบี้ย จำนวน 347,072,000 บาท มีระยะเวลากู้ยืมเงิน 6 เดือน และสามารถต่ออายุได้อีก 6 เดือน วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินครั้งนี้เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน ในกิจการ

• โครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารทางการเงิน

ปี 2557-2558

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท JAS ครั้งที่ 3/2557 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2557 ได้มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นคืน โดยมีจำนวนหุ้นที่จะซื้อคืนไม่เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด 7,137,394,378 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท คิดเป็นจำนวนหุ้นที่จะซื้อคืนไม่เกิน 713,739,437 หุ้น โดยมีวงเงินสูงสุดที่จะใช้ซื้อหุ้นคืนไม่เกิน 1,000 ล้านบาท และการซื้อหุ้นคืนจะซื้อในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทจะซื้อหุ้นคืนภายในระยะเวลา 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน 2557 โดย JAS ดำเนินการซื้อหุ้นคืนตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2557 มีหุ้นที่ซื้อหุ้นคืนจำนวนรวมทั้งสิ้น 142,730,000 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 2 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 989,695,500 บาท ไม่เกินวงเงินตามที่คณะกรรมการบริษัทได้มีมติอนุมัติไว้ และแจ้งสิ้นสุดโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2557 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2558 อนุมัติกำหนดวันจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนโดยการเสนอขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในระหว่างวันที่ 19 มิถุนายน 2558 ถึงวันที่ 23 มิถุนายน 2558 และได้ดำเนินการลดทุนชำระแล้ว จาก 3,568,697,189 บาท เป็น 3,497,332,189 บาท โดยการตัดหุ้นที่ซื้อคืนของบริษัทจำนวน 142,730,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท รวม 71,365,000 บาท โดยดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2558

ปี 2559

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2559 และครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารทางการเงินโดยการเสนอซื้อจากผู้ถือหุ้นเป็นการทั่วไป ในราคา 5.00 บาทต่อหุ้น วงเงินสูงสุดในการซื้อหุ้นคืน 6,000 ล้านบาท จำนวนหุ้นที่จะซื้อคืน 1,200 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.82 ของหุ้นสามัญที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด (ณ วันที่มีมติหุ้นสามัญที่

จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดมีจำนวนเท่ากับ 7,133,530,653 หุ้น) ระยะเวลาที่จะซื้อหุ้นคืนตั้งแต่วันที่ 1-10 มิถุนายน 2559 ณ วันสิ้นสุดโครงการซื้อหุ้นคืน บริษัท สามารถซื้อหุ้นคืนได้ทั้งสิ้น 1,200 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 16.82 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 6,000 ล้านบาท ต่อมาบริษัทได้ดำเนินการจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนโดยการเสนอขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 14-16 ธันวาคม 2559 และได้ดำเนินการลดทุนจดทะเบียนจาก 5,245,998,283.50 บาท เป็น 4,645,998,283.50 บาท ลดทุนที่ชำระแล้ว จาก 3,568,478,557.50 บาท เป็น 2,968,478,557.50 บาท โดยการตัดหุ้นที่ซื้อคืนของบริษัทจำนวน 1,200 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท รวม 6,000 ล้านบาท โดยดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2559

- การจ่ายเงินปันผล

ปี 2558

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2558 ของ JAS มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสุทธิของบริษัท สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 จนถึงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 6,994,664,378 หุ้น (หักหุ้นซื้อคืนจำนวน 142,730,000 หุ้น ซึ่งไม่มีสิทธิได้รับเงินปันผลแล้ว) ในอัตราหุ้นละ 1.50 บาท รวมจ่ายเงินปันผลทั้งสิ้นจำนวน 10,491,996,567 บาท

วันที่ 28 เมษายน 2558 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2558 มีมติให้จ่ายเงินปันผลประจำปี 2557 ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท จำนวน 6,994,664,378 หุ้น (หักหุ้นซื้อคืนจำนวน 142,730,000 หุ้น ซึ่งไม่มีสิทธิได้รับเงินปันผลแล้ว) ในอัตราหุ้นละ 0.15 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,049,199,656.70 บาท

วันที่ 29 ตุลาคม 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 8/2558 มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลของบริษัทจากกำไรสุทธิของบริษัท สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 7,133,472,259 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.10 บาท รวมจ่ายเงินปันผลทั้งสิ้นจำนวน 713,347,225.90 บาท

ปี 2559

วันที่ 29 เมษายน 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 มีมติให้จ่ายเงินปันผลประจำปี 2558 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 7,133,530,653 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.30 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,140,059,195.90 บาท

วันที่ 21 มิถุนายน 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2559 มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลของบริษัทจากกำไรสะสม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 5,933,530,653 หุ้น (หักหุ้นซื้อคืนจำนวน 1,200,000,000 หุ้น) ในอัตราหุ้นละ 0.15 บาท รวมจ่ายเงินปันผลทั้งสิ้นจำนวน 890,029,597.95 บาท

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 12/2559 มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลของบริษัทจากกำไรสะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 5,936,957,115 หุ้น (หักหุ้นซื้อคืนจำนวน 1,200,000,000 หุ้น) ในอัตราหุ้นละ 0.15 บาท รวมจ่ายเงินปันผลทั้งสิ้นจำนวน 890,543,567.25 บาท

ปี 2560

วันที่ 27 เมษายน 2560 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 มีมติจ่ายเงินปันผลประจำปี 2559 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 6,260,785,882 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.25 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,565,196,470.50 บาท

วันที่ 9 สิงหาคม 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2560 มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลของบริษัทจากกำไรสะสม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 6,494,856,062 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.20 บาท รวมจ่ายเงินปันผลทั้งสิ้นจำนวน 1,298,971,212.40 บาท

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 7/2560 ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลของบริษัทจากกำไรสุทธิระหว่างปี 2560 ให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 6,670,625,606 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.15 บาท รวมจ่ายเงินปันผลทั้งสิ้นจำนวน 1,000,593,840.90 บาท

- โครงการใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 3 (JAS-W3) วันที่ 28 เมษายน 2558 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2558 มีมติในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการออกและจัดสรร JAS-W3 ดังนี้
 1. อนุมัติการออกและจัดสรร JAS-W3 จำนวนไม่เกิน 3,497,332,189 หน่วย ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทตามสัดส่วนการถือหุ้น (Right Offering) ในอัตราส่วนการจัดสรรที่หุ้นสามัญเดิม (มูลค่าหุ้นที่ตราไว้ (par value) หุ้นละ 0.50 บาท) จำนวน 2.04 หุ้นเดิมต่อ 1 หน่วย JAS-W3 (2.04:1) โดยบริษัท จะไม่ได้รับจัดสรร JAS-W3 จากหุ้นที่บริษัทได้ซื้อคืนเป็นจำนวน 142,730,000 หุ้น ทั้งนี้ ราคาเสนอขาย JAS-W3 หน่วยละ -0- บาท โดยมีอัตราการใช้สิทธิ คือ JAS-W3 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัท (มูลค่าหุ้นที่ตราไว้ (par value) หุ้นละ 0.50 บาท) ได้ 1 หุ้น และมีราคาการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญตามใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ดังกล่าวที่ราคา 4.30 บาทต่อหุ้น (เว้นแต่ในกรณีมีการปรับสิทธิ) ในกรณีที่มีเศษของหุ้นหรือ JAS-W3 จากการคำนวณ (หากมี) ให้ปัดเศษนั้นทั้งนี้เงื่อนไขและรายละเอียดของใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 เป็นไปตามหนังสือเชิญประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นที่จัดส่งให้แก่ผู้ถือหุ้น
 2. อนุมัติการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทอีกจำนวน 1,748,666,094.50 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 3,568,697,189 บาท เป็นทุนจดทะเบียนใหม่จำนวน 5,317,363,283.50 บาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 3,497,332,189 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้ (par value) หุ้นละ 0.50 บาท เพื่รองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3
 3. อนุมัติให้จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทจำนวนไม่เกิน 3,497,332,189 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้ (par value) หุ้นละ 0.50 บาท เพื่รองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3

วันที่ 6 กรกฎาคม 2558 บริษัทแจ้งกำหนดวันออกและจัดสรร JAS-W3 คือวันที่ 6 กรกฎาคม 2558

การปรับราคาใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิของ JAS-W3

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัทมีการปรับราคาใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิของ JAS-W3 เนื่องจากจ่ายเงินปันผลเกินกว่าร้อยละ 80 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ตามงบการเงินเฉพาะกิจการและงบการเงินรวมของบริษัทสำหรับการดำเนินงานในรอบระยะเวลาบัญชี โดยมีรายละเอียดการปรับราคาใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิดังนี้

- ราคาการใช้สิทธิ	จาก 4.30 บาทต่อหุ้น	เป็น 4.098 บาทต่อหุ้น
- อัตราการใช้สิทธิ	จาก ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย ใช้ซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น	เป็น ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย ใช้ซื้อหุ้นสามัญได้ 1.049 หุ้น

วันที่ 13 มิถุนายน 2559 บริษัทมีการปรับราคาใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิของ JAS-W3 เนื่องจากบริษัทได้ดำเนินโครงการการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารทางการเงิน (Treasury Stock) ซึ่งอาจจะเป็นเหตุให้ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 เสียสิทธิและผลประโยชน์ใดๆ อันพึงได้ โดยมีรายละเอียดการปรับราคาใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิดังนี้

- ราคาการใช้สิทธิ	จาก 4.098 บาทต่อหุ้น	เป็น 3.904 บาทต่อหุ้น
- อัตราการใช้สิทธิ	จาก ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย ใช้ซื้อหุ้นสามัญได้ 1.049 หุ้น	เป็น ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย ใช้ซื้อหุ้นสามัญได้ 1.101 หุ้น

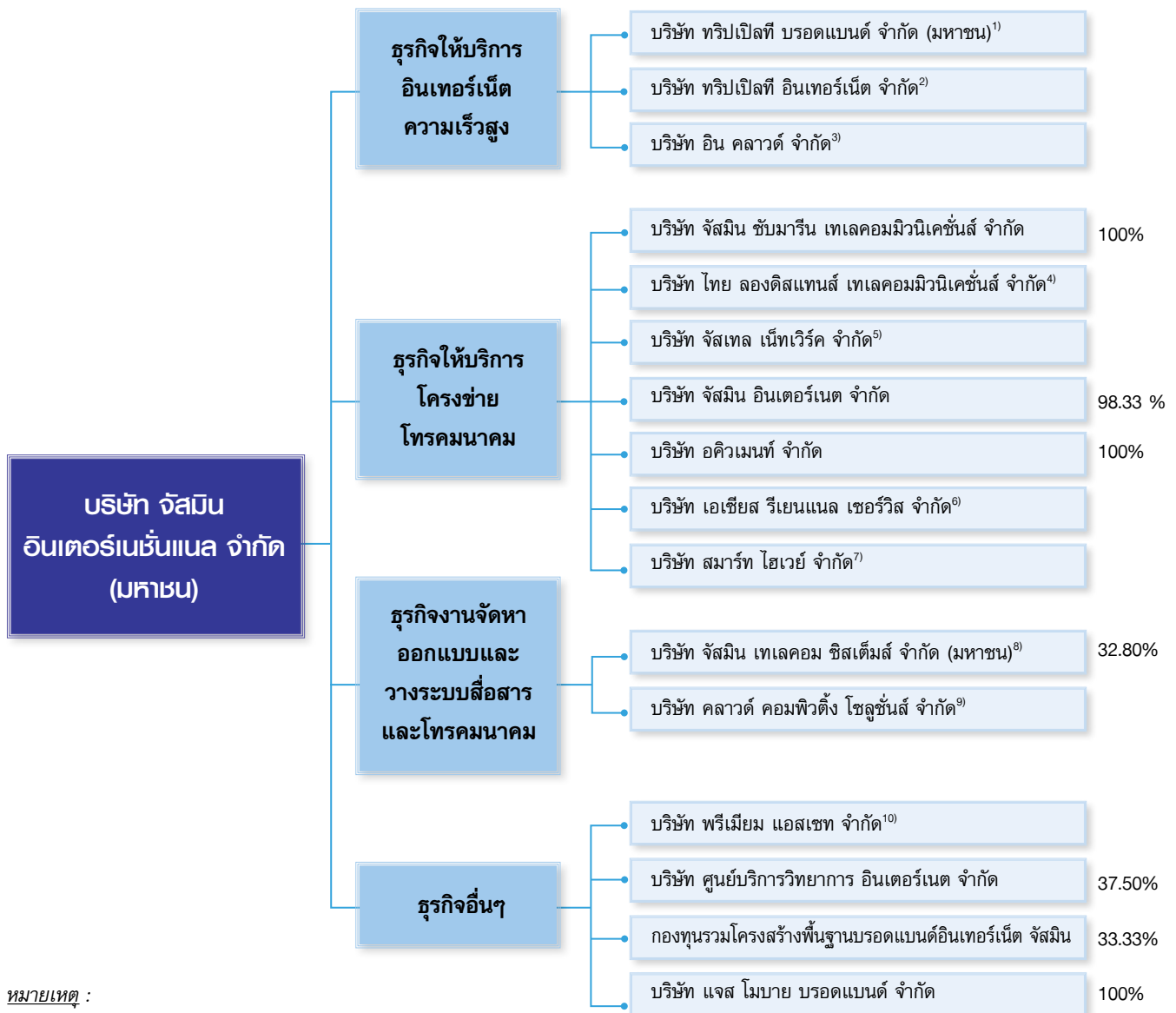
■■■ แนวโน้มธุรกิจของกลุ่มบริษัทจัสมิน ในปี 2561

ธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัทจัสมินฯ ยังคงเป็นธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซึ่งมีลูกค้าเติบโตอย่างต่อเนื่อง และกลุ่มบริษัทฯ ได้มีการลงทุน โครงข่าย Fiber หรือ FTTx (Fiber to the home) ให้สามารถให้บริการครอบคลุมได้ ทุกที่ ทุกแห่ง ทั่วประเทศ รวมถึงสามารถเพิ่มความเร็วในการให้บริการได้สูงสุดถึง 10,000 Mbps โดยใช้โครงข่ายพื้นฐานหลักร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจะทำให้มีลูกค้า Fiber เมื่อถึงสิ้นปี 2561 เติบโตไม่น้อยกว่าเท่าตัว และบริษัทฯ ยังคงเป็นผู้นำอันดับหนึ่งของธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั้งด้านความเร็ว คุณภาพและการให้บริการ เพื่อให้สามารถรักษาและคงความเป็นผู้นำ บริษัทฯ จึงได้มีการจัดหาและขยายความสามารถของอุปกรณ์ให้มีความเร็วสูงขึ้น และจัดจ้างพนักงานช่างเทคนิคจำนวนมาก ทำให้มีพนักงานรวมทั้งหมดถึงประมาณ 15,000 คน เพื่อทำการติดตั้งและให้บริการแก่ลูกค้าอย่างใกล้ชิดและควบคุมคุณภาพการให้บริการได้ดีขึ้น

เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในทุกด้าน กลุ่มบริษัทฯ ได้มีการศึกษาและนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น ระบบ AI, Big Data เป็นต้น เข้ามาประยุกต์การใช้งานในองค์กร โดยจะทำให้เข้าใจพฤติกรรมลูกค้า สร้างความรวดเร็วในการให้บริการ และปรับปรุงคุณภาพในการให้บริการได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงบริษัทฯ ยังศึกษาความเป็นไปได้ร่วมกับ Partner ในการนำเทคโนโลยี IOT และ Smart Home มาให้บริการ นอกจากการให้บริการเสริมอื่นๆ เช่น CloudTV, CloudBox, MonoMaxx เป็นต้น

นอกจากนี้ จากจำนวนสายใยแก้วที่สามารถให้บริการได้ทุกแห่ง ทั่วประเทศ บริษัทฯ ได้มีการขายทรัพย์สินเส้นใยแก้ว นำแสงให้แก่กองทุน JASIF ในปีนี้เพิ่มเติม เป็นมูลค่าประมาณ 50,000 ล้านบาท ซึ่งจะทำให้กองทุน JASIF มีขนาดใหญ่กว่าเดิม และบริษัทมั่นใจว่าจะสามารถจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราผลตอบแทนต่อหุ้นที่สูงได้

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

หมายเหตุ :

- 1) = ถือหุ้นโดย ACU ร้อยละ 99.20
- 2) = ถือหุ้นโดย TTTBB ร้อยละ 99.99
- 3) = ถือหุ้นโดย TTTBB ร้อยละ 100
- 4) = ถือหุ้นโดย JSTC ร้อยละ 90
- 5) = ถือหุ้นโดย JSTC ร้อยละ 100
- 6) = ถือหุ้นโดย ACT ร้อยละ 98.04 (ACT ถือหุ้นโดย JIOC ร้อยละ 58.84 และ JAS ถือใน JIOC ร้อยละ 39.82)
- 7) = ถือหุ้นโดย ACU ร้อยละ 67.40
- 8) = ถือหุ้นโดย JAS ร้อยละ 32.80 ARS ร้อยละ 9.06 และ TJP ร้อยละ 9.05 รวมเป็นร้อยละ 50.91
- 9) = ถือหุ้นโดย JTS ร้อยละ 97.87
- 10) = ถือหุ้นโดย ACU ร้อยละ 53.85 และ JSTC ร้อยละ 46.15

ขนาดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลัก และขนาดของบริษัทย่อย บริษัทร่วม

บริษัท ได้ลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง โดยขนาดของบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักคิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับขนาดของบริษัท

1.4 ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นใหญ่

- ไม่มี -

■ ■ ■ ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2.1 นโยบายการแบ่งการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

บริษัท ดำเนินธุรกิจร่วมลงทุนผ่านบริษัทในเครือ (Investment as a Holding Company) แต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารโทรคมนาคม และสารสนเทศในระบบต่างๆ รวมทั้งธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้บริษัทในเครือเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดและใช้ทรัพยากรทุกอย่างร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โดยแบ่งการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทเป็นธุรกิจหลัก 4 กลุ่มดังนี้

1. ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Business)

กลุ่มธุรกิจนี้ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ให้บริการวงจรเชื่อมต่อความเร็วสูง ให้บริการโครงข่ายดิจิทัลให้บริการอินเทอร์เน็ต ให้บริการซอฟต์แวร์ และแอปพลิเคชันต่างๆ รวมทั้งให้บริการ WiFi ทั่วประเทศ ธุรกิจในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

- บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายและให้บริการวงจรเชื่อมต่อความเร็วสูง สำหรับการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Internet)
- บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด เป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตครบวงจร (Internet Service Provider) โดยเน้นการให้บริการอินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันต่างๆ แก่ลูกค้าทั่วไป (Mass) และลูกค้าองค์กร (Corporate)
- บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด ดำเนินธุรกิจให้บริการพัฒนา จำหน่าย หรือให้บริการซอฟต์แวร์ทั่วไป และระบบซอฟต์แวร์สนับสนุนการให้บริการเสริมของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

2. ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม (Telecom Network & Service Provider Business)

กลุ่มธุรกิจนี้ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการโครงข่าย เช่น ให้บริการในทะเล และบริการซ่อมบำรุงโครงข่ายใยแก้วนำแสงใต้ทะเล ทั้งชายฝั่งทางด้านตะวันออกและด้านตะวันตก ให้บริการเช่าวงจรสื่อสารสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อรับส่งข้อมูลทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ (Leased Circuits) ให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างประเทศ (International Internet Gateway) บริการศูนย์ข้อมูล (Data Center Service) และให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียม (Satellite Communication) ธุรกิจในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

- บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด ให้บริการในทะเล และบริการซ่อมบำรุงโครงข่ายใยแก้วนำแสงใต้ทะเลทางฝั่งทะเลตะวันออกของไทย
- บริษัท ไทย ลองติสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด ให้บริการในทะเล และบริการซ่อมบำรุงโครงข่ายใยแก้วนำแสงใต้ทะเลทางฝั่งทะเลตะวันตกของไทย
- บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด (“JasTel”) ให้บริการวงจรเช่าสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงระหว่างประเทศ (International Private Leased Circuit : IPLC) ซึ่งเป็นวงจรที่มีเสถียรภาพสูงและมีหลายเส้นทางในการเชื่อมโยงไปต่างประเทศ เช่น ทางภาคใต้ผ่านไปยังประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านไปยังประเทศลาว เวียดนาม และจีน นอกจากนี้การให้บริการวงจรเช่าจะไม่มีวันหยุดชะงักแม้สายเคเบิลที่ให้บริการถูกตัดขาด เนื่องจากสามารถใช้เส้นทางอื่นให้บริการแทนที่ได้ ทั้งนี้ JasTel มีแบนด์วิธ (Bandwidth) เพื่อให้บริการที่มีขนาดสูงมาก สามารถรองรับการรับ-ส่งข้อมูลได้ในปริมาณมาก รวมทั้งมีระบบควบคุมการจัดวงจรโดยอัตโนมัติและมีผู้ดูแลตลอด 24 ชั่วโมง JasTel ยังให้บริการวงจรเช่าเสมือนส่วนบุคคล (Internet Protocol Virtual Private Network : IP-VPN) บริการอินเทอร์เน็ตแบบสาย (Leased Line) และแบบ WiFi บริการบริหารโครงข่าย (Managed Network Services) ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศผ่านโครงข่ายเคเบิลใยแก้วและสายทองแดง บริการชุมสายอินเทอร์เน็ตภายในประเทศ ให้บริการเช่าพื้นที่ติดตั้งอุปกรณ์ Server และ Router (Co-Location Service) โดยให้บริการแก่ลูกค้าประเภทผู้ให้บริการ (Operators/Internet

Service Providers) และลูกค้าองค์กร (Corporate) และยังให้บริการรับซ่อมบำรุงเคเบิลใต้น้ำ และรับผิดชอบเคเบิลทั้งภาคพื้นดินและใต้น้ำ นอกจากนี้ยังมีการให้บริการเช่าเรือเพื่อใช้ในการพาณิชย์ทางทะเล (Off-shore Services)

- บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด ให้บริการด้านอินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้บริการอินเทอร์เน็ตรายบุคคล (Individual) บริการอินเทอร์เน็ตสำหรับลูกค้าองค์กร (Corporate) บริการ Broadband Internet (FTTx) การให้บริการรับฝากข้อมูล (Data Center) การให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบ BranchConnex ด้วยโครงข่าย ADSL, VDSL, FTTx และ 4G และบริการ WiFi การให้บริการเสียงโทรศัพท์ผ่านการใช้อินเทอร์เน็ต (Voice Over Internet Protocol หรือ VOIP) รวมถึงการให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange-EDI) ให้บริการบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ (International Calling Card) นอกเหนือจากบริการสำคัญๆ ดังกล่าว บริษัทยังได้เริ่มดำเนินการให้คำปรึกษา ออกแบบ รวมทั้งจัดหา ทางด้าน IP Solution อาทิ บริการ IP Camera, บริการ WiFi Hot Spot, บริการ Firewall เป็นต้น
- บริษัท อควิเมนต์ จำกัด ดำเนินธุรกิจให้บริการสื่อสารไร้สาย (Wireless Communication Services) ในรูปแบบบริการสื่อสารผ่านดาวเทียมด้วยจานสายอากาศขนาดเล็ก (VSAT) ที่ให้บริการครอบคลุมทั่วประเทศ โดยเน้นกลุ่มลูกค้าที่อยู่ในพื้นที่ที่บริการสื่อสารแบบมีสายเข้าไปไม่ถึง กลุ่มลูกค้าที่ดำเนินธุรกิจด้านสำรวจและผลิตน้ำมัน และหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่จำเป็นต้องใช้บริการ รวมถึงเป็นผู้แทนจำหน่ายอุปกรณ์ด้านเครือข่าย Mikrotik จากประเทศลัตเวีย และเครื่องมือตรวจสอบใยแก้วนำแสง Anritsu จากประเทศญี่ปุ่น
- บริษัท เอเชียส รีเจนแนล เซอร์วิส จำกัด เป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์ผ่านอินเทอร์เน็ต และบริการบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศภายใต้ชื่อ “ไซเบอร์วอยซ์” (CyberVoice) ซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ในการให้บริการ โดยที่ลูกค้าสามารถโทรออกไปได้ทั่วโลกและสามารถรับสายได้จากทั่วโลก (2-Way Calling Card) ซึ่งสร้างความแตกต่างจากบริการบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศแบบเดิมๆ ถือว่าเป็นรายแรกของประเทศไทยที่ให้บริการในรูปแบบใหม่นี้ นอกจากนี้บริษัทยังคงให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียมภายใต้โครงการ ACeS (Asia Cellular Satellite) ในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชีย ซึ่งให้บริการทั้งในรูปแบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ และโทรศัพท์บ้านผ่านดาวเทียม และเป็นผู้จัดจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ลูกข่าย เอเชียสามารถรับส่งสัญญาณ ได้ทุกพื้นที่ ทุกเวลา ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ป่าเขา หรือกลางทะเล ครอบคลุมพื้นที่ 24 ประเทศในทวีปเอเชีย ให้บริการมีทั้งลักษณะ Post Paid และ Pre Paid ตัวลูกข่ายขนาดเล็กพกพาสะดวก นอกจากนี้ยังมีบริการ “โทรศัพท์บ้านผ่านดาวเทียม” สำหรับผู้ใช้บริการ หรือสถานประกอบการ ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลให้สามารถเลือกใช้บริการได้ตามความสะดวก และตามสภาพการณ์ของพื้นที่ที่ใช้งาน

3. ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบและวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration Business)

กลุ่มธุรกิจนี้จะเป็นผู้ดำเนินการด้านการจัดหา ออกแบบ วางระบบด้านระบบสื่อสารและโทรคมนาคม จำหน่ายระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ธุรกิจบริการทางด้านโทรคมนาคม และธุรกิจคลาวด์คอมพิวติ้ง ธุรกิจในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

- บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินธุรกิจด้านสื่อสารโทรคมนาคม โดยมีความเชี่ยวชาญในการจัดหา ออกแบบและวางระบบโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมแบบครบวงจร (System Integrator) ให้แก่ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน
- บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด เป็นผู้ให้บริการด้าน Cloud Computing (Cloud Provider) แบบครบวงจร ตั้งแต่บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานคลาวด์ (Infrastructure-as-a-Service) เป็นบริการให้เช่าใช้ resource คอมพิวเตอร์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไปจนถึงบริการด้านคลาวด์ซอฟต์แวร์ (Software-as-a-Service) โดยเป็นธุรกิจให้เช่าบริการทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์บนเครือข่าย Internet รวมทั้งดำเนินธุรกิจให้คำปรึกษา ออกแบบ วางระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงพัฒนาซอฟต์แวร์ระบบงาน (Application Software) และให้บริการด้านบำรุงรักษาแก่ลูกค้าทั้งภาครัฐและเอกชน

4. ธุรกิจอื่นๆ (Other Businesses)

ธุรกิจในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

- บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด ดำเนินธุรกิจให้เช่าพื้นที่ในอาคารสำนักงาน จัสมิน อินเทอร์เน็ต เซ็นเตอร์ ทาวเวอร์ และให้บริการที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นที่จะพัฒนารูปแบบการบริการให้เหมาะสมกับการใช้งาน โดยบริษัทมีจุดแข็งในเรื่องของการเป็นศูนย์กลางระบบโทรคมนาคม และระบบการสำรองข้อมูลแก่ลูกค้า จัสมิน อินเทอร์เน็ต เซ็นเตอร์ ทาวเวอร์ เป็นอาคารสำนักงานที่ทันสมัย ตั้งอยู่ในทำเลที่ดี มีความปลอดภัยจาก อุทกภัยสูง ทำให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจแก่ผู้เช่า
- บริษัท ศูนย์บริการวิทยุการ อินเทอร์เน็ต จำกัด เป็นบริษัทเพื่อการลงทุนหรือ Holding Company ถือหุ้นใน บริษัท เคเอสซี คอมเมอร์เชียล อินเทอร์เน็ต จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ISP
- กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน เป็นกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อระดมทุนจากผู้ลงทุนทั่วไปทั้งรายย่อย และสถาบัน เพื่อลงทุนในกิจการโครงสร้างพื้นฐานประเภทโทรคมนาคม ซึ่งมีศักยภาพ ในการสร้างผลตอบแทนให้แก่กองทุน รวมถึงการลงทุนในทรัพย์สินอื่นๆ หลักทรัพย์ และ/หรือตราสารอื่นๆ ตามที่กฎหมายหลักทรัพย์อนุญาตให้ลงทุนได้ เพื่อให้กองทุนสามารถจ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุน ได้ในระยะยาว
- บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะดำเนินธุรกิจให้บริการระบบโทรศัพท์ เคลื่อนที่

2.2 รายได้แต่ละกลุ่มธุรกิจ

ในปี 2560 บริษัทมีรายได้รวมเท่ากับ 18,288 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นรายได้จากแต่ละกลุ่มธุรกิจดังนี้

1. ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Business) มีสัดส่วนรายได้สำหรับปี 2560 จำนวน 17,122 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 93.62 ของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท
2. ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม (Telecom Network & Service Provider Business) มีสัดส่วนรายได้สำหรับปี 2560 จำนวน 967 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.29 ของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท
3. ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบและวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration Business) มีสัดส่วนรายได้สำหรับปี 2560 จำนวน 48 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.25 ของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท
4. ธุรกิจอื่นๆ (Other Businesses) มีสัดส่วนรายได้สำหรับปี 2560 จำนวน 151 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.83 ของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท

โครงสร้างรายได้ของบริษัท บริษัทย่อย และบริษัทร่วม เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

สายผลิตภัณฑ์/กลุ่มธุรกิจ	ดำเนินการโดย	% การถือหุ้น โดย JAS	2560		2559		2558	
			รายได้	%	รายได้	%	รายได้	%
บริษัทและบริษัทย่อย								
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Business)	TTTBB	ถือหุ้นโดย ACU 99.20%	815	4.46	¹⁾ 2,436	13.42	¹⁾ 19,262	57.62
เร็วสูง (Broadband Business)	TTTI	ถือหุ้นโดย TTTBB 99.99%	16,307	89.16	14,517	79.98	12,684	37.95
	INC	ถือหุ้นโดย TTTBB 100%	-	-	-	-	-	-
รวม			17,122	93.62	16,953	93.40	31,946	95.57
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม (Telecom Network & Service Provider Business)	JSTC	100	23	0.13	16	0.09	16	0.05
	TLDT	ถือหุ้นโดย JSTC 90%	-	-	-	-	-	-
	JasTel	ถือหุ้นโดย JSTC 100%	646	3.53	583	3.21	691	2.07
	Ji-NET	98.33	230	1.26	261	1.44	310	0.92
	ACU	100	9	0.05	43	0.24	76	0.23
	ARS	ถือหุ้นโดย ACT 98.04%	59	0.32	63	0.35	87	0.26
	SHW	ถือหุ้นโดย ACU 67.40%	-	-	1	0.01	1	0.01
รวม			967	5.29	967	5.33	1,181	3.54
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบและวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration Business)	JTS	ถือหุ้นโดย JAS 32.80%, ARS 9.06% และ TJP 9.05%	17	0.09	27	0.15	23	0.07
	CCS	ถือหุ้นโดย JTS 97.87%	31	0.17	32	0.18	22	0.06
รวม			48	0.26	59	0.33	45	0.13
ธุรกิจอื่นๆ (Other Businesses)	JAS	-	2	0.01	6	0.03	87	0.26
	PA	ถือหุ้นโดย ACU 53.85% และ JSTC 46.15%	146	0.80	148	0.82	159	0.47
	TJP	ถือหุ้นโดย JAS 80% และ ACU 20%	3	0.02	-	-	1	0.01
	อื่นๆ ²⁾	-	-	-	18	0.10	8	0.02
รวม			151	0.83	172	0.94	255	0.76
รวมรายได้บริษัทและบริษัทย่อย			18,288	100.00	18,151	100.00	33,427	100.00
บริษัทร่วม								
ธุรกิจอื่นๆ (Other Businesses)	IKSC ³⁾	37.50	0.5	0.04	0.3	0.03	0.4	0.04
	TKSC ³⁾	40	-	-	-	-	-	-
	JASIF	33.33	1,095.3	99.96	1,018.9	99.97	796.5	99.96
รวมรายได้บริษัทร่วม			1,095.8	100.00	1,019.21	100.00	796.9	100.00

หมายเหตุ : ¹⁾ รายได้จากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน JASIF ในปี 2559 จำนวน 2,160 ล้านบาท ในปี 2558 จำนวน 18,859 ล้านบาท

²⁾ ประกอบด้วย JIOC, MCS, ทรีบีบี, ACT, JASMBB

³⁾ ในปี 2560 เป็นข้อมูลที่ยังจัดทำขึ้นโดยฝ่ายบริหารของบริษัทนั้นๆ

บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีสัดส่วนการจำหน่ายภายในประเทศต่อการจำหน่ายต่างประเทศ ในระหว่างปี 2559 ถึงปี 2560

■■■ ปัจจัยความเสี่ยง

3. ปัจจัยความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงว่ามีผลต่อการดำเนินธุรกิจ จึงได้กำหนดนโยบาย กิจกรรมควบคุม การติดตามดูแล และการวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยง โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายใน เพื่อประเมินผลการบริหารความเสี่ยงในทุกด้านให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบาย และกลยุทธ์ของบริษัท ทั้งนี้ได้รวมทั้งให้พนักงานได้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงและถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ปัจจัยความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญมีดังนี้

ความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ

1. ด้านรายได้

บริษัทมีรายได้หลักจากธุรกิจอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ บริษัทจึงมีนโยบายในการรักษารฐานลูกค้าด้วยการปรับปรุงความเร็วในราคาเท่าเดิม การขยายและอัพเกรดโครงข่ายไฟเบอร์ออปติกให้ครอบคลุมทั่วประเทศ รักษาคุณภาพการให้บริการ และเสถียรภาพของโครงข่าย นอกจากนี้การเพิ่มฐานลูกค้ารายใหม่จากจุดแข็งของบริษัท ที่เน้นคุณภาพของบริการ การติดตั้งและบริการหลังการขาย

2. ด้านการเงิน

การขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงด้วยเทคโนโลยี FTTx ให้ครอบคลุมทั่วประเทศจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก บริษัทบริหารจัดการต้นทุนทางการเงินในการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยการขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มให้กับกองทุนโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตจัสมิน (JASIF) และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทปี 2560 ได้มีมติอนุมัติให้ TTTBB ซึ่งเป็นบริษัทย่อย เสนอขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มจำนวนไม่เกิน 980,000 คอร์กิโลเมตร ให้แก่ JASIF โดยธุรกรรมการขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มมีมูลค่ารวมประมาณ 5-7 หมื่นล้านบาท

นอกจากนี้บริษัทมีการบริหารเงินสดของกลุ่มบริษัท การจัดหาแหล่งเงินทุนจากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ (Supplier Credit) เพิ่มเติมจากการใช้วงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และวางแผนการชำระหนี้ให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดในแต่ละช่วงเวลา

3. ด้านบุคลากร

บุคลากร คือปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการขับเคลื่อนให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ บริษัทจึงกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในการทำงานและวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบและเท่าเทียมกันเพื่อกำหนดค่าตอบแทนและให้บุคลากรเห็นถึงความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการจัดให้มีการอบรม และฝึกฝนพนักงานทั้งองค์กร ได้แก่ ช่างเทคนิค ฝ่ายขาย ฝ่ายบริการลูกค้า เป็นต้น เพื่อให้พนักงานมีความรู้ทั้งทางด้านเทคนิค สินค้าและบริการ การขาย และด้านอื่นๆ โดยให้พนักงานตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและการให้บริการที่ดีมีคุณภาพ

4. ด้านการตลาดและการแข่งขัน

การรุกเข้ามาในธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่ ทำให้การแข่งขันด้านราคารุนแรงขึ้น ดังนั้นทางบริษัทจึงมุ่งเน้นศักยภาพของโครงข่ายที่ครอบคลุมหมู่บ้านทั่วประเทศ ความคล่องตัวในการที่ลูกค้าเข้าถึงบริการได้รวดเร็วด้วยการเพิ่มตัวแทนขายทั่วประเทศ การให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่าน Fiber Optic ขั้นต่ำที่ 100/30 Mbps เพื่อตอบสนองพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้าที่เน้นการดาวน์โหลดไฟล์ขนาดใหญ่พร้อมทั้งเพิ่มสิทธิพิเศษ

แก่ลูกค้าในการใช้พื้นที่เก็บไฟล์ ส่งไฟล์ออนไลน์ 3BB CloudBox ฟรีตลอดอายุการใช้งาน และเพิ่มช่องทางในการให้บริการลูกค้าผ่านทาง 3BB Application เพื่อความสะดวกของลูกค้าในการได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ จากร้านค้าพันธมิตร การดำเนินการดังกล่าวเพื่อรักษาและเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด ทำให้ฐานลูกค้าผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของบริษัทมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง

5. ด้านปฏิบัติการบำรุงรักษา

เพื่อไม่ให้เกิดการหยุดชะงักของการให้บริการจากระบบโครงข่ายและระบบสำคัญอื่นๆ บริษัทได้ปรับปรุงประสิทธิภาพโครงข่าย รวมทั้งการเพิ่มทีมงานทางด้านเทคนิคจำนวนมากเพื่อขยายและบำรุงรักษาโครงข่ายและอุปกรณ์ในเชิงป้องกัน เพื่อความมีเสถียรภาพและประสิทธิภาพในการให้บริการที่ดีแก่ลูกค้า นอกจากนี้ยังมีการทบทวนแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน และการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ

ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือการลงทุนของผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์

ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2560 นายพิชญ์ โพธารามิก ถือหุ้นในบริษัทจำนวน 4,295,246,452 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 64.39 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท ทำให้สามารถควบคุมมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ ยกเว้นมติที่กฎหมายหรือข้อบังคับของบริษัทกำหนดต้องให้ได้รับเสียง 3 ใน 4 ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้นหากผู้ถือหุ้นรายอื่นมาร่วมประชุมผู้ถือหุ้นจำนวนมากๆ ก็สามารถตรวจสอบและถ่วงดุลในเรื่องที่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่เสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา นอกจากนี้บริษัทได้ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่านซึ่งกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่านดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ ทำหน้าที่สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท และการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

4. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

4.1 ข้อมูลทั่วไป

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

- ชื่อบริษัท : บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 200 ชั้น 29-30 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
- ประเภทธุรกิจ : เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- เลขทะเบียนบริษัท : 0107537000106
- โทรศัพท์ : (66) 0 2100 3000
- โทรสาร : (66) 0 2100 3150-2
- เว็บไซต์ : www.jasmine.com
- จำนวนและชนิดของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท :

1. พุนจดทะเบียน	4,645,998,283.50	บาท
แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญ	9,291,996,567	หุ้น
2. มูลค่าหุ้นละ	0.50	บาท
3. พุนชำระแล้วเป็นเงินทั้งสิ้น	3,709,221,308	บาท
4. จำนวนหุ้นสามัญที่จำหน่ายได้ทั้งหมด	7,418,442,616	หุ้น

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของนิติบุคคลที่บริษัทถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ชื่อบริษัท และที่ตั้งสำนักงานใหญ่	ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมด	จำนวนหุ้นและสัดส่วน การถือหุ้นสามัญโดย JAS และ/หรือบริษัทย่อย			
1. ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Business)						
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-2100 โทรสาร 0-2100-2121	ให้บริการวางจระเชื่อมต่อความเร็วสูง ให้บริการโครงข่ายดิจิทัล ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน และ บริการโทรศัพท์สาธารณะ	1,250,000,000	ACU	1,239,992,570	หุ้น	= 99.20%
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-2255 โทรสาร 0-2100-2129	ให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยเน้น การให้บริการอินเทอร์เน็ต และ แอปพลิเคชันต่างๆ แก่ลูกค้า รายย่อย และลูกค้าองค์กร	10,000,000	TTTB	9,999,300	หุ้น	= 99.99%
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-4400 โทรสาร 0-2100-4401	ให้บริการพัฒนา จำหน่าย หรือ ให้บริการซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ เป็นการทั่วไป และระบบซอฟต์แวร์ สนับสนุนการให้บริการเสริมของ บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	100,000	TTTB	99,997	หุ้น	= 100%
2. ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม (Telecom Network & Service Provider Business)						
บริษัท จัสมิน ซัมมาริน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3183 โทรสาร 0-2100-3184	ให้บริการในทะเล และบริการ ซ่อมบำรุงโครงข่ายใยแก้วนำแสง ใต้ทะเลทางฝั่งทะเลตะวันออก ของไทย	15,500,000	JAS	15,499,994	หุ้น	= 100%
บริษัท ไทย ลอนด์ซิสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3183 โทรสาร 0-2100-3184	ให้บริการในทะเล และบริการ ซ่อมบำรุงโครงข่ายใยแก้วนำแสง ใต้ทะเลทางฝั่งทะเลตะวันตกของ ไทย	30,900,000	JSTC	27,809,993	หุ้น	= 90%
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด 200 หมู่ 4 ชั้น 7 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3183 โทรสาร 0-2100-3184	ให้บริการวางจระเช่าและบริการรับ-ส่ง ข้อมูลภายในประเทศ และระหว่าง ประเทศ	5,200,000	JSTC	5,199,993		= 100%
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เน็ต จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3700 โทรสาร 0-2100-3793	ให้บริการด้านอินเทอร์เน็ตในรูปแบบ ต่างๆ	1,500,000	JAS	1,474,900	หุ้น	= 98.33%

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของนิติบุคคลที่บริษัทถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ชื่อบริษัท และที่ตั้งสำนักงานใหญ่	ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมด	จำนวนหุ้นและสัดส่วน การถือหุ้นสามัญโดย JAS และ/หรือบริษัทย่อย			
2. ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม (Telecom Network & Service Provider Business)						
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3222	ให้บริการสื่อสารไร้สาย (Wireless Communication Services) ในรูปแบบบริการสื่อสารผ่านดาวเทียมด้วยจานสายอากาศขนาดเล็ก (VSAT)	7,600,000	JAS	7,599,994	หุ้น	= 100%
บริษัท เอเชียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3416	ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียมในประเทศไทย และภูมิภาคเอเชีย และจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ลูกข่าย	102,000,000	ACT	99,999,993	หุ้น	= 98.04%
บริษัท สมาร์ท โฮเวย์ จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3222	ให้บริการเช่าวงจรสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลความเร็วสูง	1,550,000	ACU	1,044,693	หุ้น	= 67.40%
3. ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบและวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration Business)						
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) 200 หมู่ 4 ชั้น 9 จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-8300 โทรสาร 0-2962-2523	ให้บริการด้านการจัดหา ออกแบบและวางระบบโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมแบบครบวงจร	706,457,300 (ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2560)	- JAS - ARS - TJP	231,714,400 64,027,700 63,918,000	หุ้น	= 32.80% = 9.06% = 9.05%
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3501	ให้บริการด้าน Cloud Computing แบบครบวงจร ตั้งแต่บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานคลาวด์ ไปจนถึงบริการด้านคลาวด์ซอฟต์แวร์ ให้คำปรึกษา ออกแบบ วางระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ และพัฒนาระบบซอฟต์แวร์ระบบงาน	550,000	JTS	538,264	หุ้น	= 97.87%
4. ธุรกิจอื่นๆ (Other Businesses)						
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3575	ให้เช่าพื้นที่ในอาคารสำนักงาน จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์ และให้บริการที่เกี่ยวข้อง	130,000,000	- ACU - JSTC	69,999,993 60,000,000	หุ้น	= 53.85% = 46.15%
บริษัท ศูนย์บริการวิทยุการอินเตอร์เน็ต จำกัด 2/4 อาคารชัยบุรี ชั้น 10 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์ 0-2779-7777 โทรสาร 0-2779-7111	เป็นบริษัทเพื่อการลงทุนหรือ Holding Company	12,000,000	JAS	4,500,000	หุ้น	= 37.50%

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของนิติบุคคลที่บริษัทถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ชื่อบริษัท และที่ตั้งสำนักงานใหญ่	ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมด	จำนวนหุ้นและสัดส่วน การถือหุ้นสามัญโดย JAS และ/หรือบริษัทย่อย
4. ธุรกิจอื่นๆ (Other Businesses)			
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต จัสมิน บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด 175 อาคารสาทรซิตี้ทาวเวอร์ ชั้น 7 ชั้น 21 และ ชั้น 26 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทรศัพท์ 0-2674-6488 กด 8 โทรสาร 0-2679-5955	เป็นกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้น เพื่อระดมทุนจากผู้ลงทุนทั่วไป ทั้งรายย่อยและสถาบัน เพื่อลงทุน ในกิจการโครงสร้างพื้นฐานประเภท โทรคมนาคม	5,500,000,000	JAS 1,833,150,000 หุ้น = 33.33%
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด 200 อาคารจัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์ หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120	ดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่	122,071	JAS 122,068 หุ้น = 100%
บริษัทที่หยุดดำเนินการหรือไม่มีธุรกรรมที่มีสาระสำคัญ			
บริษัท แจ้งวัฒนะ แพลนเนอร์ จำกัด 200 ชั้น 29-30 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3152	ผู้บริหารแผนฯ ของบริษัท	10,000	JAS 9,993 หุ้น = 100%
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3152	ลงทุนในกิจการทั้งภายในและ ภายนอกประเทศ	11,538,463	- JAS 4,594,134 หุ้น = 39.82% - ACT 3,994,325 หุ้น = 34.18% - ARS 3,000,000 หุ้น = 26.00%
บริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3152	กิจการลงทุน	195,000,000	JIOC 114,742,696 หุ้น = 58.84%
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3152	สำรวจ ออกแบบและก่อสร้างงาน โยธาของโครงการโทรคมนาคมต่างๆ	2,000,000	- JAS 1,600,000 หุ้น = 80% - ACU 399,995 หุ้น = 20%
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3038 โทรสาร 0-2100-3152	ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบ NMT 470 MHz	10,000,000	JAS 6,999,993 หุ้น = 70%
บริษัท ทรี บีบี จำกัด 200 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2100-3000 โทรสาร 0-2100-3152	ดำเนินธุรกิจเกี่ยวข้องกับ อินเทอร์เน็ตและอี-คอมเมิร์ซ	5,200,000	JAS 5,199,993 หุ้น = 100%

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของนิติบุคคลที่บริษัทถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ชื่อบริษัท และที่ตั้งสำนักงานใหญ่	ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นที่ จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมด	จำนวนหุ้นและสัดส่วน การถือหุ้นสามัญโดย JAS และ/หรือบริษัทย่อย
บริษัทที่หยุดดำเนินการหรือไม่มีธุรกรรมที่มีสาระสำคัญ			
บริษัท เทเลคอม เค เอส ซี จำกัด 2/4 อาคารสามัคคีประจักษ์ ชั้น 10 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์ 0-2779-7777 โทรสาร 0-2779-7111	จำหน่ายเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ โทรคมนาคม และซอฟต์แวร์	100,000	JAS 40,000 หุ้น = 40%
บริษัท ผลิตภัณฑ์งาน จำกัด 2034/132-161 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 โทรศัพท์ 0-2716-1600-700 โทรสาร 0-2716-1418	ดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้า	10,000	JAS 1,500 หุ้น = 15%

4.1.3 ข้อมูลทั่วไปของบุคคลอ้างอิง

- นายทะเบียนหลักทรัพย์ : บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง
กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ (66) 0 2009 9000 โทรสาร (66) 0 2009 9476
- ผู้สอบบัญชี : บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
เลขที่ 193/136-137 ชั้น 33 อาคารเลครัชดา ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่
กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ (66) 0 2264 0777 และ (66) 0 2661 9190
โทรสาร (66) 0 2264 0789-90 และ (66) 0 2661 9192
- ที่ปรึกษากฎหมาย : บริษัท วีระวงศ์, ชินวัฒน์ และพาร์ทเนอร์ส จำกัด
ชั้น 22 อาคารเมอร์คิวรี่ เลขที่ 540 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์ (66) 0 2264 8000 โทรสาร (66) 0 2657 2222

4.2 ข้อมูลสำคัญอื่น

- ไม่มี -

■ ■ ■ ผู้ถือหุ้น

5. ผู้ถือหุ้น

5.1 รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่

กลุ่มผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรกของบริษัท ณ วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นล่าสุด (วันที่ 27 พฤศจิกายน 2560) มีดังนี้ (จำนวนหุ้นทั้งหมด 6,670,625,606 หุ้น)

รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ	% ของจำนวนหุ้นทั้งหมด
1. นายพิษณุ โพธารามิก	4,295,246,452	64.39
2. RAFFLES NOMINEES (PTE) LIMITED	216,097,371	3.24
3. บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	196,000,053	2.94
4. นายทิศชวน นานาวราทร	84,500,000	1.27
5. นางจารุณี ชินวงศ์วรกุล	65,689,800	0.98
6. นายพิธาน องค์กรเมษิต	63,328,300	0.95
7. บริษัทหลักทรัพย์ คันทรี กรุป จำกัด (มหาชน)	43,301,000	0.65
8. นางธัญญา ตูจินดา	42,100,000	0.63
9. บริษัทหลักทรัพย์ เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	35,334,043	0.53
10. STATE STREET EUROPE LIMITED	32,554,334	0.49

หมายเหตุ : * รายละเอียดกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่และประเภทกิจการของผู้ถือหุ้นที่เป็นนิติบุคคล

บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด

% การถือหุ้น

- STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY

0.63

- THE HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION LIMITED, SINGAPORE BRANCH

0.58

5.2 ข้อมูลผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลัก

1) บริษัท จัสมิน ชับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ	% ของจำนวนหุ้นทั้งหมด
1. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)	15,499,994	100.00
2. นายอนุพงษ์ โพธารามิก	1	0.00
3. นายสมบุญ พัทธโสภาคย์	2	0.00
4. นายทรงฤทธิ์ กุศลมนานนท์	1	0.00
5. นางสาวสายใจ คีตสิน	1	0.00
6. นางอุไรพร เจริญจิตร	1	0.00

2) บริษัท อควาเม้นท์ จำกัด

รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ	% ของจำนวนหุ้นทั้งหมด
1. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)	7,599,994	100.00
2. นางชุตีวรรณ จันทร์เนตร	1	0.00
3. นายอนุพงษ์ โพธารามิก	1	0.00
4. นายสมบุญ พัทธโสภาคย์	1	0.00
5. นายทรงฤทธิ์ กุศลมนานนท์	1	0.00
6. นางสาวสายใจ คีตสิน	2	0.00

5.3 ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่ (shareholders' agreement)

- ไม่มี -

■■■ นโยบายการจ่ายเงินปันผล

6. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทและบริษัทย่อย

คณะกรรมการบริษัทมีนโยบาย ที่จะเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นทั่วไปในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ตามกฎหมายการเงินเฉพาะกิจการในแต่ละปี รายละเอียดการจ่ายเงินปันผล 3 ปีที่ผ่านมาสามารถดูได้จากหัวข้อ “1.2 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ” หัวข้อย่อย “การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้น และการจัดการ”

สำหรับนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อยมีรายละเอียดดังนี้

- JTS มีนโยบายที่จะจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคลตามงบการเงินเฉพาะกิจการในแต่ละปี โดยที่การจ่ายเงินปันผลนั้นจะต้องไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานปกติของบริษัท JTS อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามบริษัท JTS อาจกำหนดให้จ่ายเงินปันผลในอัตราน้อยกว่าอัตราที่กำหนดข้างต้นได้ หากบริษัท JTS มีความจำเป็นที่จะต้องนำเงินจากกำไรสุทธิจำนวนดังกล่าวมาใช้เพื่อขยายการดำเนินงานของบริษัท JTS ต่อไป
- TTTBB มีนโยบายที่จะจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิประจำปีจากงบการเงินเฉพาะกิจการภายหลังหักภาษีเงินได้และหักสำรองตามกฎหมาย และหลังจากปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ในสัญญากู้ยืมเงินและภาระผูกพันต่างๆ ของบริษัท TTTBB เป็นที่เรียบร้อยแล้วในแต่ละปี ทั้งนี้คณะกรรมการของบริษัท TTTBB มีอำนาจในการพิจารณาว่าไม่ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว หรือเปลี่ยนแปลงนโยบายดังกล่าวได้เป็นครั้งคราว โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่การดำเนินการดังกล่าวจะต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- บริษัทย่อยอื่นๆ นั้นจะขึ้นอยู่กับผลประกอบการของแต่ละบริษัทย่อยนั้นๆ และสภาพคล่องในกระแสเงินสดในแต่ละปี

7. โครงสร้างการจัดการ

7.1 คณะกรรมการบริษัท

รายชื่อคณะกรรมการบริษัท คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ และผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท รวมทั้งจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการบริษัทและจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละรายเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมา

ในปี 2560 บริษัทมีการประชุมคณะกรรมการบริษัททั้งสิ้น 8 ครั้ง โดยมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมดังนี้

รายชื่อกรรมการ		ตำแหน่ง	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม
1.	นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์	กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการบริษัท	7
2.	ดร. วิจิต แย้มบุญเรือง	กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ	7
3.	ดร. โยธิน อนาวิล	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา	8
4.	นางจันทรา บุรณฤกษ์	กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ	7
5.	นายพิษณุ โพธารามิก	กรรมการ * และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	8
6.	นายสมบุญ พิชร์โสภณ	กรรมการ * กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา และประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	8
7.	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	กรรมการ *	8
8.	นายธีรศักดิ์ จีระศวกพงศ์	กรรมการ * และกรรมการบริหารความเสี่ยง	8
9.	นายปลื้มใจ ลินอากร	กรรมการ และกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา	8
10.	นายยอดชาย อัครวงษ์ชัย	กรรมการ	8
11.	นางสาวสายใจ คีตสิน	กรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ เลขานุการคณะกรรมการบริษัท และเลขานุการบริษัท	8

หมายเหตุ : * กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

รายชื่อคณะกรรมการและผู้มีอำนาจควบคุมบริษัทย่อยที่เป็นเป็นธุรกิจหลัก

1) บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

1. นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	กรรมการ * และกรรมการผู้จัดการ
2. นายสมบุญ	พัชรโสภาคย์	กรรมการ *
3. นายสุพจน์	สัญญาพิสิทธิ์กุล	กรรมการ *
4. นายพิชญ์	โพธารามิก	กรรมการ *
5. นางสาวสายใจ	คีตสิน	กรรมการ

หมายเหตุ : * กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

2) บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

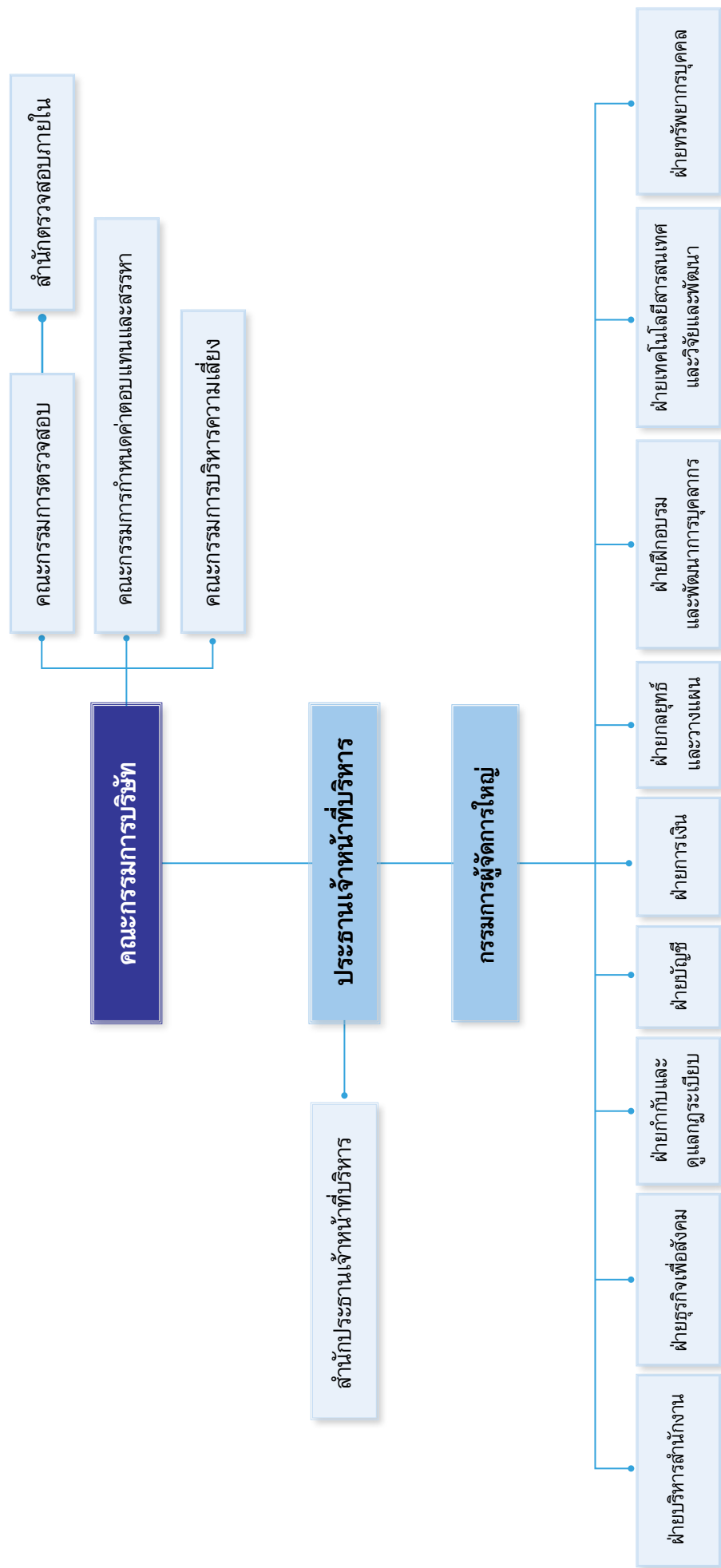
1. นายสมบุญ	พัชรโสภาคย์	กรรมการ *
2. นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	กรรมการ *
3. นายสุพจน์	สัญญาพิสิทธิ์กุล	กรรมการ *
4. นายพิชญ์	โพธารามิก	กรรมการ *

หมายเหตุ : * กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

7.2 ผู้บริหาร

รายชื่อผู้บริหารของบริษัท มีจำนวน 6 ท่าน ดังนี้

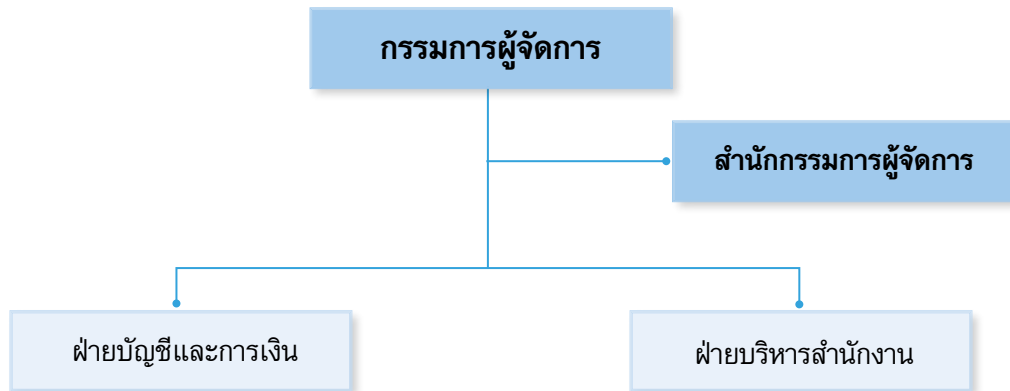
1. นายพิชญ์	โพธารามิก	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. นางสาวสายใจ	คีตสิน	กรรมการผู้จัดการใหญ่
3. นางชীনกมล	ตรีสุทธาชีพ	Chief Financial Officer ฝ่ายการเงิน
4. นางนิตย	วิเสสพันธุ์	ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงิน
5. นางสาวคินีนาถ	จงภักดิ์ไพศาล	ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชี
6. นางอุไรพร	เจริญจิตร	ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับและดูแลกฎระเบียบ

รายชื่อผู้บริหารของบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทหลัก

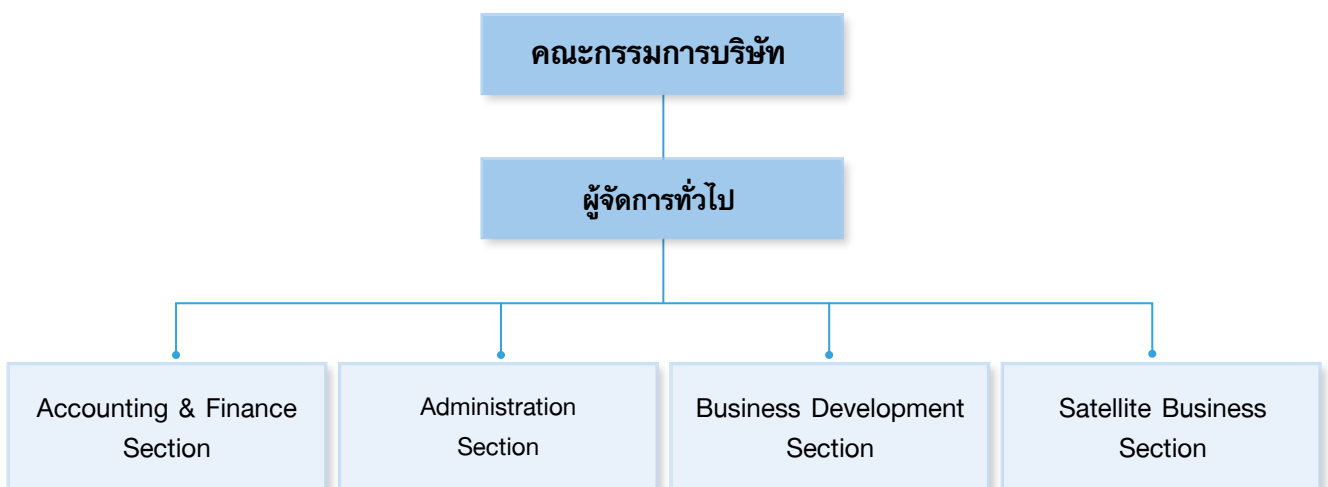
- 1) บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด มีผู้บริหารจำนวน 3 ท่าน ดังนี้
1. นายธีรศักดิ์	จิรอัศวพงศ์	กรรมการผู้จัดการ
2. นางสาวศินีนาถ	จงภักดิ์ไพศาล	ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชีและการเงิน
3. นางสาวลักขณา	มูลศรี	ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบริหารสำนักงาน

โครงสร้างภายในของ JSTC

- 2) บริษัท อควิเมนต์ จำกัด มีผู้บริหารจำนวน 4 ท่าน ดังนี้
1. นางนงลักษณ์	พงษ์ศรีหตุลชัย	ผู้จัดการทั่วไป
2. นายกำชัย	วงศ์เกล็ดนาค	ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป
3. นางจิรวาส	ประยูรวง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ Satellite Business Section
4. นางกาญจนา	สืบกิจวรรณชัย	ผู้จัดการอาวุโส Accounting & Finance Section

โครงสร้างภายในของ ACU

7.3 เลขานุการบริษัท

เลขานุการบริษัท ได้แก่ นางสาวสายใจ คีตสิน โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. จัดทำและเก็บรักษาเอกสารดังต่อไปนี้
 - ทะเบียนกรรมการ
 - หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ รายงานการประชุมคณะกรรมการและรายงานประจำปีของบริษัท
 - หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
2. เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร
3. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด

เลขานุการบริษัทมีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบตามหน้าที่ต่อทั้งคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น โดยต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (duty of loyalty) ใช้ความระมัดระวังอย่างมีเหตุผล (duty of care) ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย (fiduciary duty) ปฏิบัติตามนโยบายของคณะกรรมการบริษัท และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ซึ่งมีรายละเอียดโดยสังเขปดังนี้

1. การจัดประชุมคณะกรรมการบริษัท
2. การจัดประชุมผู้ถือหุ้น
3. จัดเก็บรายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร และรายงานการประชุมไว้ในที่ที่ปลอดภัย ณ สำนักงานที่ทำการของบริษัท
4. ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของบริษัท เพื่อจัดทำแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) ให้ถูกต้องและครบถ้วนตามกฎหมายของสำนักงาน ก.ล.ต. รวมทั้งนำเสนอให้ผู้ถือหุ้นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด
5. ให้คำแนะนำและบริการด้านต่างๆ แก่กรรมการได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกิจการของบริษัท ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติต่างๆ ในบริษัท หลักการบริหารความเสี่ยง ข้อกำหนดต่างๆ ในข้อบังคับของบริษัท เช่น การส่งหนังสือเชิญประชุม การลงมติพิเศษ องค์ประชุม กระบวนการแต่งตั้งกรรมการ ขั้นตอนการประชุมสามัญประจำปี เป็นต้น ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยบริษัทและหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทตามกฎหมาย กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น
6. ดูแลให้คณะกรรมการบริษัท จัดทำแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เพื่อประเมินถึงผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และรวบรวมแบบประเมินดังกล่าว นำมาจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท
7. เก็บรักษาทะเบียนกรรมการ และข้อมูลการแต่งตั้งกรรมการบริษัท รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของวาระการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ดูแลให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับของบริษัทว่ามีข้อกำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการในการประชุมสามัญประจำปีอย่างไร
8. ผลักดันให้คณะกรรมการบริษัท ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือบรรษัทภิบาลที่ดีของบริษัท
9. ดูแลเรื่องการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญของบริษัท ให้ถูกต้อง ทันเวลา และโปร่งใส รวมทั้งแนะนำในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์
10. ดำเนินการในเรื่องอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด

7.4 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารของบริษัท

7.4.1 ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

1) คณะกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

1.1) บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

1.1.1) ค่าตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ แยกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน/เดือน/คน (บาท)	ค่าบำเหน็จ/ปี/คน (บาท)
ประธานคณะกรรมการบริษัท	(เพิ่ม) 80,000	1,050,000
กรรมการอิสระ	50,000	-
กรรมการที่เป็นผู้บริหาร *	30,000	250,000
ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ	35,000	-
กรรมการตรวจสอบ	25,000	750,000
ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา	20,000	-
กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา	10,000	-
ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	20,000	-
กรรมการบริหารความเสี่ยง	10,000	-

หมายเหตุ * นายพิษณุ โพธารามิก ไม่ขอรับค่าตอบแทนตามตำแหน่งและค่าบำเหน็จในฐานะกรรมการบริษัท

1.1.2) ค่าตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ เป็นรายบุคคล

รายชื่อกรรมการ	ปี 2560 (บาท)	รายละเอียดค่าตอบแทน
1. นายสุทธธีธรรม จิราธิวัฒน์	2,610,000	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
2. ดร. วิจิต แยมบุญเรือง	1,948,208	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
3. ดร. โยธิน อนาวิล	1,960,468	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
4. นางจันทรา บุรณฤกษ์	1,737,169	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
5. นายพิษณุ โพธารามิก*	-	-
6. นายสมบุญ พัทธโสภาคย์	1,061,338	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
7. นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	712,704	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
8. นายธีรศักดิ์ จีระศวกพงศ์	745,277	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
9. นางสาวสายใจ คีตสิน	748,000	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
10. นายปลื้มใจ ลินอากร	763,669	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**
11. นายยอดชาย อัครวงษ์ชัย	621,760	เงินเดือน ค่าบำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่นๆ**

หมายเหตุ * นายพิษณุ โพธารามิก ไม่ขอรับค่าตอบแทนตามตำแหน่งและค่าบำเหน็จในฐานะกรรมการบริษัท

** ค่าตอบแทนกรรมการในส่วนสิทธิประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ สิทธิการเบิกค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยในโรงพยาบาล (IPD) สิทธิการเบิกค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก (OPD) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วย สิทธิการเป็นสมาชิกกีฬาสโมสรต่างๆ และสิทธิการสมัครสมาชิกโรงแรมต่างๆ ทั้งนี้จำนวนที่แตกต่างกันเนื่องจากกรรมการแต่ละท่านแสดงความต้องการในส่วนสิทธิประโยชน์อื่นๆ ไม่เหมือนกัน

1.2) บริษัท จัสมิน ชับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

- กรรมการที่เป็นผู้บริหารไม่ได้รับค่าตอบแทน

1.3) บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

- กรรมการที่เป็นผู้บริหารไม่ได้รับค่าตอบแทน

2) ผู้บริหารของบริษัทและบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

บริษัทและบริษัทย่อย	จำนวน (คน)	ปี 2560 (บาท)	รายละเอียดค่าตอบแทน
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	6	35,587,600	เงินเดือน โบนัส
บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	3	6,790,525	เงินเดือน โบนัส
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	4	6,331,833	เงินเดือน โบนัส
รวม	13	48,709,958	

7.4.2 ค่าตอบแทนอื่น

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นเพื่อเป็นสวัสดิการและหลักประกันแก่พนักงานเมื่อออกจากงาน ทุพพลภาพ ปลดเกษียณ ตาย หรือลาออกจากกองทุน โดยให้ใช้ชื่อกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จัสมิน กรู๊ป ซึ่งจดทะเบียนแล้ว ซึ่งเงินในกองทุนฯ ประกอบด้วย เงินจากฝ่ายพนักงานสะสมในอัตราร้อยละ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12 หรือ 15 ตามอัตราที่พนักงานแต่ละรายเลือกสะสม และเงินจากบริษัทสมทบให้อัตราร้อยละ 3 ถึง 8 ของค่าจ้างของพนักงาน โดยยึดอายุงานของพนักงานเป็นเกณฑ์

7.5 บุคลากร

7.5.1 รายละเอียดเกี่ยวกับพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

รายการ	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนเงินค่าตอบแทน (บาท)	รายละเอียดค่าตอบแทน
1. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	109	102,104,767	เงินเดือน ค่าล่วงเวลา โบนัส
2. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	11,870	2,994,883,230	เงินเดือน ค่าล่วงเวลา โบนัส

7.5.2 จำนวนพนักงานในสายงานหลักของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

ฝ่าย	จำนวนพนักงาน (คน)
1. สำนักประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	28*
2. สำนักตรวจสอบภายใน	3
3. บริหารสำนักงาน	14
4. ธุรกิจเพื่อสังคม	3
5. กำกับและดูแลกฎระเบียบ	5
6. บัญชี	11
7. การเงิน	7
8. ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร	6
9. เทคโนโลยีสารสนเทศและวิจัยและพัฒนา	10
10. ทรัพยากรบุคคล	22
รวม	109

หมายเหตุ * จำนวนพนักงานของบริษัทรวมประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

7.5.3 นโยบายในการพัฒนาบุคลากรของบริษัท

ด้วยประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจมายาวนาน ทำให้บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีค่าสูงสุด และเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

บริษัทมีนโยบายในการบริหารทรัพยากรบุคคล เริ่มตั้งแต่การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร โดยเน้นผู้ที่มีคุณภาพและมีความตั้งใจจริงที่จะเป็นส่วนหนึ่งของบริษัท มีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง โดยการอบรมเสริมทักษะความรู้ ความสามารถ เพื่อสร้างความพร้อม ตอบสนองความต้องการทางธุรกิจ และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงบนเวทีการแข่งขันที่รุนแรงมาโดยตลอด

บริษัทได้จัดทำแผนการอบรม โดยเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานให้มากที่สุด มีการอบรมสัมมนา ทั้งภายในและภายนอก โดยวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถจากภายนอก และจากผู้มีประสบการณ์ภายในองค์กร วัตถุประสงค์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในงานเป็นสำคัญ ตลอดจนสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับให้กับทีมงานหรือผู้เกี่ยวข้องได้ด้วย มีการสอนงานโดยหัวหน้างาน (Coaching) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) และการศึกษาดูงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ในปี 2560 พนักงานระดับผู้บริหารและหัวหน้างาน ได้รับการพัฒนาทักษะต่างๆ ทางด้านการบริหาร การจัดการ หัวหน้างาน เทคโนโลยี การวางแผนกลยุทธ์ต่างๆ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เฉลี่ยคนละไม่ต่ำกว่า 120 ชั่วโมงต่อปี ระดับปฏิบัติการ พัฒนาทักษะด้านการขาย การตลาด การบริการ งานช่างเทคนิค คอมพิวเตอร์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เฉลี่ยคนละไม่ต่ำกว่า 75 ชั่วโมงต่อปี

นอกจากนี้บริษัทยังได้ปลูกฝังค่านิยมในองค์กรให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยสิ่งแวดล้อมที่ดีในบริษัท มีสวัสดิการ มีความก้าวหน้า และมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม ส่งผลให้พนักงานมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร มีความรัก ความซื่อสัตย์ และทำงานให้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

บริษัทเชื่อมั่นว่าการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้ถึงพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่ดีเช่นนี้ จะช่วยสร้างความสำเร็จ และสร้างความเจริญเติบโตให้กับองค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

8. การกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดหลักการการกำกับดูแลกิจการเพื่อใช้เป็นแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ครอบคลุมหลักการทั้ง 5 หมวด ตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

8.1 นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น (The Rights of Shareholders)

บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญในสิทธิพื้นฐานต่างๆ ของผู้ถือหุ้นทั้งในฐานะของนักลงทุนในหลักทรัพย์ และในฐานะเจ้าของบริษัท เช่น สิทธิในการซื้อ ขายหรือโอน หลักทรัพย์ที่ตนถืออยู่ สิทธิในการที่จะได้รับส่วนแบ่งผลกำไรจากบริษัท สิทธิในการได้รับข้อมูลของบริษัทอย่างเพียงพอ สิทธิต่างๆ ในการประชุมผู้ถือหุ้น สิทธิในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท เช่น การจัดสรรเงินปันผล การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การอนุมัติธุรกรรมที่สำคัญและมีผลต่อทิศทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัท การแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อบังคับของบริษัท เป็นต้น

นอกเหนือจากสิทธิพื้นฐานต่างๆ ข้างต้นแล้ว บริษัทยังได้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น ดังนี้

1. บริษัทจะจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยจะจัดภายใน 4 เดือนนับจากวันสิ้นสุดรอบบัญชี สำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นคราวอื่น จะเป็นการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ซึ่งคณะกรรมการจะเรียกประชุมตามที่เห็นสมควร ในการจัดประชุมดังกล่าวบริษัทจะจัดส่งหนังสือนัดประชุมพร้อมทั้งข้อมูลประกอบการประชุมตามวาระต่างๆ ให้ผู้ถือหุ้นรับทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุม 7 วันหรือ 14 วัน แล้วแต่เรื่องที่จะพิจารณา และลงประกาศหนังสือพิมพ์แจ้งวันนัดประชุมล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันติดต่อกันก่อนที่จะถึงวันประชุม โดยในแต่ละวาระการประชุมจะมีข้อเท็จจริงและเหตุผลรวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการประกอบ
2. ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระหรือบุคคลใดๆ เข้าร่วมประชุมแทนตนได้ โดยใช้หนังสือมอบฉันทะแบบหนึ่งแบบใดที่บริษัทได้จัดส่งไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุมหรือ Download ได้จาก Website ของบริษัท
3. ในการประชุมบริษัทจะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถซักถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมในประเด็นต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ในการประชุมผู้ถือหุ้นจะมีกรรมการ และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อตอบคำถามในที่ประชุม รวมทั้งจะมีการบันทึกประเด็นซักถาม และข้อคิดเห็นที่สำคัญไว้ในรายงานการประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้
4. ภายหลังการประชุมแล้วเสร็จ บริษัทจะจัดทำรายงานการประชุม โดยให้แสดงข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The Equitable Treatment of Shareholders)

บริษัทมีนโยบายที่จะสร้างความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นกับผู้ถือหุ้นทุกราย ทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้ถือหุ้นส่วนน้อย นักลงทุนสถาบัน หรือผู้ถือหุ้นต่างชาติอย่างแท้จริง โดยเฉพาะกับผู้ถือหุ้นส่วนน้อย บริษัทกำหนดให้กรรมการอิสระเป็นผู้มีหน้าที่ดูแล

ในการนัดประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท บริษัทมีนโยบายให้ประกาศกำหนดการประชุมและวาระการประชุมผู้ถือหุ้นไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยแสดงไว้ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ลงทุนทั้งชาวไทย และต่างประเทศ

การดำเนินการประชุมเป็นไปตามข้อบังคับบริษัทตามลำดับวาระการประชุม มีการเสนอรายละเอียดในแต่ละวาระครบถ้วนมีการแสดงข้อมูลประกอบการพิจารณาอย่างชัดเจน รวมทั้งจะไม่เพิ่มวาระการประชุมที่ไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะวาระที่มีความสำคัญที่ผู้ถือหุ้นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลก่อนการตัดสินใจ ทั้งนี้ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระหรือบุคคลใดๆ เข้าร่วมประชุมแทนตนได้ โดยใช้หนังสือมอบฉันทะแบบหนึ่งแบบใดที่บริษัทได้จัดส่งไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุมหรือ Download ได้จาก Website ของบริษัท

การลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างโปร่งใสตามลำดับวาระที่กำหนด ในระหว่างการประชุม ผู้ถือหุ้นมีสิทธิออกเสียงเห็นด้วยไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียงในการพิจารณาวาระต่างๆ ตลอดจนวาระที่สำคัญ เช่น การทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน การทำรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ เป็นต้น สำหรับวาระการเลือกตั้งกรรมการจะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการเลือกตั้งกรรมการด้วยการลงมติเป็นรายคน เพื่อเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ครบกำหนดการดำรงตำแหน่งตามวาระ

บริษัทมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการระหว่างกัน รายการที่เกี่ยวข้องกันหรืออื่นๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลต่างๆ ของบริษัทจดทะเบียน

บริษัทจัดทำบันทึกข้อกำหนดด้านจริยธรรม ระบุถึงการรักษาความลับของบริษัทสำหรับพนักงาน เพื่อป้องกันการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารอันเป็นความลับของบริษัทและบริษัทย่อย และมีบทลงโทษสำหรับผู้ให้นำข้อมูลภายในไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือใช้ในทางที่ทำให้บริษัทได้รับความเสื่อมเสียหรือเสียหาย รวมทั้งต้องไม่ทำการซื้อขายหุ้น หรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัทโดยใช้ความลับ และ/หรือข้อมูลภายใน และ/หรือเข้าทำนิติกรรมอื่นใดโดยใช้ความลับ และ/หรือ ข้อมูลภายในของบริษัทอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

บริษัทได้กำหนดมาตรการป้องกันการใช้ข้อมูลภายในโดยมิชอบ (Insider Trading) ของบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งหมายถึงกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายใน (รวมทั้งคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว) โดยห้ามบุคคลที่เกี่ยวข้องทำการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทภายใน 1 เดือนก่อนมีการเปิดเผยงบการเงินรายไตรมาส และงบการเงินประจำปี บริษัทได้ให้ข้อมูลแก่กรรมการและผู้บริหารเกี่ยวกับหน้าที่ที่ผู้บริหารต้องรายงานการถือหลักทรัพย์ในบริษัท และบทกำหนดโทษตาม พรบ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และในกรณีที่กรรมการหรือผู้บริหารมีการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทต้องรายงานการถือหลักทรัพย์ในบริษัทของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ภายใน 3 วันทำการ ให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบ เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะต่อไป

ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดโทษทางวินัยสำหรับผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการนำข้อมูลภายในของบริษัทไปใช้ หรือนำไปเปิดเผยจนอาจทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย โดยพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ได้แก่ การตักเตือนด้วยวาจา การตักเตือนเป็นหนังสือ การภาคทัณฑ์ ตลอดจนการเลิกจ้างพนักงานด้วยเหตุไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก แล้วแต่กรณี เป็นต้น

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (The Role of Stakeholders)

บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียภายใน ได้แก่ พนักงานและผู้บริหารของบริษัท หรือผู้มีส่วนได้เสียภายนอก เช่น เจ้าหนี้ ลูกค้า เป็นต้น โดยบริษัทตระหนักดีว่าการสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานและการพัฒนาธุรกิจของบริษัท ดังนั้นบริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวได้รับการดูแลเป็นอย่างดี นอกจากนี้ บริษัทยังให้ความสำคัญกับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันภายใต้หลักการสิทธิมนุษยชน และจะไม่มีส่วนร่วมกับการกระทำใดๆ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน บริษัทสนับสนุนและเคารพเรื่องการปกป้องสิทธิมนุษยชน และมีแนวทางคุ้มครองสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มตามที่กฎหมายกำหนด

สำหรับเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาหรือลิขสิทธิ์นั้น บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติตามกฎหมายให้มีความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ประกาศใช้อย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม

บริษัทยังมีนโยบายในการต่อต้านการทุจริต และจ่ายสินบนเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ โดยได้กำหนดไว้ในจรรยาบรรณพนักงาน เพื่อให้พนักงานทราบและนำไปปฏิบัติ บริษัทไม่มีนโยบายเสนอเงิน สิ่งจูงใจ ของกำนัล สิทธิประโยชน์พิเศษในรูปแบบใดๆ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์หรือความได้เปรียบทางธุรกิจ บริษัทยังส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างบริษัทและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่บริษัทตามแนวทางดังต่อไปนี้

- ผู้ถือหุ้น : บริษัทมุ่งมั่นเป็นตัวแทนที่ดีของผู้ถือหุ้นในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงการเจริญเติบโตของมูลค่าบริษัทในระยะยาวรวมทั้งการดำเนินการเปิดเผยข้อมูล อย่างโปร่งใสและเชื่อถือได้
- พนักงาน : บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของพนักงานบริษัทซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าของ บริษัท บริษัทจึงมุ่งให้การสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท อีกทั้งยังส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี มีการทำงานเป็นทีม และเสริมสร้างบรรยากาศและความรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน จัดให้มีสวัสดิการ สภาพแวดล้อมที่ดี ปลุกฝังให้มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และคำนึงถึงผลกระทบต่อองค์กรและบุคคลภายนอก
- คู่แข่ง : บริษัทปฏิบัติตามคู่แข่งขั้นตามกรอบกติกาการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยรักษาบรรทัดฐานของข้อพึงปฏิบัติในการแข่งขัน
- ลูกค้า : บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะตอบสนอง และให้บริการที่ดี เพื่อสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า
- คู่ค้าและเจ้าหนี้ : บริษัทมีนโยบายที่จะปฏิบัติตามคู่ค้าและเจ้าหนี้อย่างเป็นธรรม เป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้า และ/หรือข้อตกลงในสัญญาที่ทำร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีทางธุรกิจซึ่งจะเป็นประโยชน์ทุกฝ่าย
- ชุมชนและสังคม : บริษัทได้เข้าร่วมโครงการและให้การสนับสนุนกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น การจัดกิจกรรมเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้โรงเรียนในชนบทใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและ WiFi โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย บริจาคเงินและสิ่งของให้กับมูลนิธิและองค์กรต่างๆ โดยกระทำอย่างต่อเนื่องเสมอ
- สิ่งแวดล้อม : บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของมลภาวะและสิ่งแวดล้อมที่อาจกระทบต่อชุมชน อย่างไรก็ตามประเภทธุรกิจของบริษัท ไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมแต่อย่างใด

ทั้งนี้ บริษัทจะปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ได้รับการดูแลอย่างดี

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและโปร่งใส (Disclosure and Transparency)

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนและโปร่งใส ทั้งรายงานข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนข้อมูลอื่นที่สำคัญ ที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัท ซึ่งล้วนมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้ลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท โดยบริษัทได้เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของบริษัท ต่อผู้ถือหุ้น นักลงทุน และสาธารณชนผ่านช่องทางและสื่อการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และทำการเปิดเผยใน website ของบริษัท

ในส่วนของงานด้านผู้ลงทุนสัมพันธ์นั้น บริษัทได้มอบหมายให้ฝ่ายการเงิน ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารกับผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ถือหุ้น รวมทั้งนักวิเคราะห์และภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ส่วนการรายงานสารสนเทศต่างๆ ของบริษัท ฝ่ายกำกับและดูแลกฎระเบียบเป็นผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย และสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าว จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอในงบการเงิน ซึ่งในการนี้คณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้สอบทานคุณภาพของรายงานทางการเงินและระบบควบคุมภายใน รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะได้นำเสนอความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามลำดับ

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Responsibilities of the Board of Directors)

1. โครงสร้างคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถ โดยเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย และภาพรวมขององค์กร ตลอดจนมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นอิสระ

โครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระเท่ากับ 4 ท่านจากกรรมการทั้งหมด 11 ท่าน ซึ่งจะทำให้เกิดการถ่วงดุลในการออกเสียงในการพิจารณาเรื่องต่างๆ และมีคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วย กรรมการอิสระ 3 ท่าน ทำหน้าที่สอบทานการบริหารงานบริษัทด้วย

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

ตามข้อบังคับของบริษัทกำหนดไว้ว่า ในการประชุมสามัญประจำปี กรรมการต้องออกจากตำแหน่งหนึ่งในสาม ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วนหนึ่งในสาม กรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรกและปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัทนั้น ให้ใช้วิธีจับสลากกันว่าผู้ใดจะออก ส่วนปีหลังๆ ต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง อย่างไรก็ตาม กรรมการที่ออกตามวาระนั้นอาจได้รับเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ก็ได้ การดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้นานที่สุดของ กรรมการและกรรมการชุดย่อยต่างๆ บริษัทจะพิจารณาจากคุณสมบัติและความเหมาะสมของกรรมการแต่ละท่าน ในการดำรงตำแหน่งต่อไป

คณะกรรมการเห็นชอบให้นำเรื่องจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนดำรงตำแหน่งอยู่มาเป็นส่วนประกอบสำคัญ ในการพิจารณาเลือกตั้งกรรมการ ซึ่งบริษัทได้เปิดเผยรายละเอียดข้อมูลการดำรงตำแหน่งของกรรมการแต่ละคนในบริษัทอื่น โดยปัจจุบันมีกรรมการจำนวน 3 ท่าน ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 1 บริษัท อย่างไรก็ตามการดำรงตำแหน่งกรรมการดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการแต่อย่างใด เนื่องจาก กรรมการได้ใช้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่บริษัทอย่างเต็มที่ โดยเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ และได้แสดง ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่บริษัทด้วย

การปฏิรูปโครงสร้างใหม่

ในส่วนกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ บริษัทมีการแนะนำธุรกิจของบริษัทให้กรรมการได้ทราบถึงลักษณะ การดำเนินงานของบริษัท รวมทั้งมีการนำเสนอเอกสารระเบียบปฏิบัติการหน้าที่ของกรรมการ เพื่อให้กรรมการได้รับ ทราบถึงข้อควรปฏิบัติที่ดีในการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท

2. คณะกรรมการชุดย่อย

บริษัทมีคณะกรรมการชุดย่อยอีก 3 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา เพื่อช่วยในการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยมีการกำหนดขอบเขต อำนาจ และหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุดไว้อย่างชัดเจน

3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย และมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นที่ยอมรับ โดยคณะกรรมการบริษัทจะมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ กลยุทธ์นโยบาย แนวทางในการ ประกอบธุรกิจ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับและมติของ ที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อประโยชน์ในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างใกล้ชิด คณะกรรมการ

บริษัทจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ เพื่อติดตามและดูแลการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังสนับสนุนให้กรรมการแต่ละท่านเข้าอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

ในส่วนของแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนและสรรหา เป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการคัดเลือกบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท รวมทั้งจัดให้มีการทบทวนแผนการสืบทอดตำแหน่งเป็นประจำทุกปี และให้รายงานคณะกรรมการบริษัทเพื่อทราบด้วย

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัทได้จัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว และได้จัดให้มีการทบทวนนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

จรรยาบรรณธุรกิจ

บริษัทได้กำหนดหลักปฏิบัติเกี่ยวกับจริยธรรมของคณะกรรมการ ฝ่ายบริหารและพนักงานเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของบริษัทด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม ทั้งการปฏิบัติต่อบริษัท ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม สาธารณชนและสังคม รวมทั้งการกำหนดระบบติดตามการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวเป็นประจำ ทั้งนี้ บริษัทได้มีการประกาศและแจ้งให้พนักงานทุกคนรับทราบและยึดปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมถึงให้มีการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว โดยบริษัทจะมีการติดตามการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวเป็นประจำ รวมถึงมีการกำหนดบทลงโทษทางวินัยไว้ด้วย

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์บนหลักการที่ว่า การตัดสินใจใดๆ ในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจจะต้องทำเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเท่านั้น และควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับรายการที่พิจารณาต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงความสัมพันธ์หรือการเกี่ยวข้องของตนในรายการดังกล่าว และต้องไม่เข้าร่วมการพิจารณาตัดสินใจ รวมถึงไม่มีอำนาจอนุมัติในธุรกรรมนั้นๆ และในการอนุมัติใดๆ สำหรับกรณีดังกล่าวต้องยึดถือหลักการไม่ให้มีการกำหนดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพิเศษผิดไปจากปกติ รวมทั้งได้กำหนดให้ฝ่ายตรวจสอบภายใน และคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ดูแลและจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ดังกล่าว ซึ่งที่ผ่านมายังไม่เคยมีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น

คณะกรรมการตรวจสอบจะนำเสนอคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกัน และรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งได้มีการพิจารณาความเหมาะสมอย่างรอบคอบ และได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งจะได้มีการเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วย

คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัท ซึ่งหมายรวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ของบริษัทจะต้องแจ้งให้บริษัททราบ และรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ภายใน 3 วันทำการนับจากวันที่ ซื้อ ขาย โอน หรือรับโอน รวมทั้งห้ามมิให้กรรมการผู้บริหารหรือหน่วยงานที่ได้รับทราบข้อมูลภายในเปิดเผยข้อมูลภายในแก่บุคคลภายนอกหรือบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วง 1 เดือนก่อนที่งบการเงินจะเผยแพร่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ข้อมูลภายในไปใช้ในทางมิชอบ

ระบบการควบคุมภายใน

บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อระบบควบคุมภายในทั้งในระดับบริหาร และระดับปฏิบัติงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดภาระหน้าที่ อำนาจการดำเนินการของผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน มีการควบคุมดูแลการใช้ทรัพย์สินของบริษัทให้เกิดประโยชน์ และมีการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ติดตามควบคุมและประเมินผลออกจากกัน โดยบริษัทได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่ในการสอบทานระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่เหมาะสม และมีประสิทธิผล

การบริหารความเสี่ยง

บริษัทได้มีการทำการประเมินความเสี่ยงพหุของระบบควบคุมภายในที่มีอยู่เป็นประจำทุกปี นอกจากนี้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ดำเนินการประเมินปัจจัยความเสี่ยงภายใน ภายนอก วิเคราะห์ ติดตาม รวมทั้งหามาตรการเพื่อลดความเสี่ยงในองค์กร และพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รายงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบจะทำหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงิน โดยในทุกไตรมาสฝ่ายบัญชีจะจัดประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีและนำเสนอรายงานทางการเงินต่อคณะกรรมการบริษัท โดยคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งสารสนเทศทางการเงิน (รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน) ที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีรับรองและตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ ทั้งข้อมูลทางการเงินและไม่ใช้การเงินดำเนินการบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วน และสม่าเสมอด้วย

4. การประชุมคณะกรรมการ

คณะกรรมการมีการกำหนดการประชุมโดยปกติเป็นประจำทุก 3 เดือน และอาจมีการประชุมพิเศษเพิ่มเติมตามความจำเป็น โดยมีการกำหนดวาระที่ชัดเจน นำส่งเอกสารก่อนการประชุมล่วงหน้าเพื่อให้คณะกรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนการประชุม เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน และมีการบันทึกรายงานการประชุมและจัดเก็บรวบรวมเอกสารรายงานที่รับรองแล้วเพื่อใช้ในการอ้างอิง และสามารถตรวจสอบได้ในการประชุม ประธานคณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือกรรมการผู้จัดการใหญ่ เป็นผู้ร่วมกันกำหนดวาระการประชุม และพิจารณาเรื่องเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัท โดยเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละคนสามารถเสนอเรื่องต่างๆ เพื่อเข้ารับการพิจารณาเป็นวาระการประชุมได้

ในการพิจารณาเรื่องต่างๆ ประธานกรรมการบริษัท หรือผู้ที่ได้รับเลือกให้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม จะเปิดโอกาสให้กรรมการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยในบางวาระอาจมีผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อให้สารสนเทศรายละเอียดข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมในฐานะผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะได้รับทราบนโยบายโดยตรง เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในการลงมติในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทให้ถ้อยมติของเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง โดยกรรมการที่มีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและ/หรือไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมจะออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทแต่ละครั้ง เลขานุการคณะกรรมการได้เข้าร่วมการประชุมด้วย โดยเป็นผู้บันทึก รายงานการประชุม และจัดส่งให้ประธานในที่ประชุมพิจารณาลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง โดยเสนอให้ที่ประชุมรับรองในวาระแรกของการประชุมครั้งถัดไป รวมทั้งเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารเกี่ยวกับการประชุมต่างๆ เพื่อสะดวกในการสืบค้นอ้างอิง

นอกจากนี้คณะกรรมการมีนโยบายให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารประชุมระหว่างกันเองโดยไม่มีฝ่ายจัดการ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมอบหมายให้เลขานุการบริษัทเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับการจัดประชุม

5. การประเมินผลของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมีนโยบายการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท การดำเนินงานตามนโยบายที่ได้วางไว้ ประกอบกับสภาวะการณ์เศรษฐกิจและสังคมโดยรวม โดยจะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานต่อไป

สำหรับการประเมินผลงานประจำปีของผู้บริหารสูงสุด (CEO) นั้น คณะกรรมการจะพิจารณาจากผลการประเมินโดยใช้แบบประเมินผลงานของ CEO และพิจารณาจากผลประกอบการของบริษัทเป็นหลัก

นโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ด้วยความซื่อสัตย์ เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ และเนื่องจากการคอร์รัปชันเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ บริษัทจึงได้กำหนดนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย (รวมเรียกว่า “บริษัท”) พัฒนาสู่องค์กรแห่งความยั่งยืน และร่วมส่งเสริมการพัฒนาประเทศชาติอีกทางหนึ่ง

ความหมายของคำว่า “คอร์รัปชัน”

คอร์รัปชัน หมายถึง การติดสินบนไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด โดยการมอบให้ เสนอหรือให้คำมั่นหรือสัญญาว่าจะให้ รวมทั้งหมายถึง การเรียกรับ หรือรับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งไม่เหมาะสมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชน หรือผู้มีหน้าที่ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้ได้มา หรือรักษา หรือแนะนำธุรกิจให้กับบริษัทโดยเฉพาะ หรือเพื่อรักษาผลประโยชน์อื่นใดอันไม่เหมาะสมทางธุรกิจ เว้นแต่เป็นกรณีที่กฎหมายระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียม ประเพณีของท้องถิ่น หรือจารีตทางการค้า ให้กระทำได้

นโยบายและแนวทางปฏิบัติในการต่อต้านคอร์รัปชัน

1. ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานดำเนินการ หรือยอมรับการคอร์รัปชัน โดยนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันจะนำมาใช้กับกิจกรรมทั้งหลายขององค์กร เช่น กระบวนการสรรหาหรือคัดเลือกบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การขาย การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นต้น
2. พนักงานซึ่งพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายคอร์รัปชันซึ่งเกี่ยวข้องกับบริษัทต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบ และให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่างๆ
3. บริษัทจะให้ความสำคัญและคุ้มครองพนักงานที่ปฏิเสธหรือแจ้งเรื่องคอร์รัปชัน
4. ผู้ที่กระทำการคอร์รัปชัน จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับที่บริษัทกำหนดไว้ และอาจได้รับโทษตามกฎหมาย หากการกระทำนั้นผิดกฎหมาย
5. นโยบายและแนวทางการปฏิบัติจะได้รับการทบทวนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดของกฎหมาย

การแจ้งเบาะแสและข้อร้องเรียน

ผู้พบเห็นการคอร์รัปชันต่อองค์กรทั้งทางตรง หรือทางอ้อม สามารถแจ้งเบาะแส ข้อร้องเรียนการกระทำดังกล่าวโดยผ่านช่องทางดังนี้

1. แจ้งผ่าน E-mail : churnkamol.t@jasmine.com
2. แจ้งผ่านเว็บไซต์บริษัทฯ ที่ www.jasmine.com/contact/แจ้งเบาะแสร้องเรียน
3. แจ้งผ่านโทรศัพท์หมายเลข 02 100 3085

มาตรการคุ้มครองและรักษาความลับ

ผู้ได้รับข้อมูลจากการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับเรื่องร้องเรียน หรือแจ้งเบาะแสการกระทำคอร์รัปชันต้องคำนึงหน้าที่เก็บรักษาชื่อ ที่อยู่ หรือข้อมูลใดๆ ที่สามารถระบุตัวผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการคอร์รัปชัน ข้อร้องเรียน และเอกสารหลักฐานของผู้ร้องเรียน และผู้ให้ข้อมูลไว้เป็นความลับ ห้ามเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลอื่นที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

การเผยแพร่นโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้รับทราบนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน บริษัทจะดำเนินการดังนี้

1. ประกาศนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน ให้บุคลากรในองค์กรได้ทราบ
2. เผยแพร่นโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน ผ่านช่องทางการสื่อสารของบริษัท เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เว็บไซต์ของบริษัท แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานประจำปี (แบบ 56-2)
3. รวบรวมและเผยแพร่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการห้ามจ่ายสินบน หรือห้ามการสนับสนุนคอร์รัปชัน
4. ทบทวนนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันอย่างสม่ำเสมอ

นโยบายการรับของขวัญ

ห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร และ/หรือพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รับผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชน คู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท และบริษัทย่อยในลักษณะส่วนตัว ยกเว้นกรณีเทศกาลปีใหม่สากล หรือตามขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ทั้งนี้ของขวัญที่รับไม่ควรมีมูลค่าเกิน 3,000 บาท นอกจากนี้กรรมการ ผู้บริหาร และ/หรือพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยจะไม่รับการเลี้ยงรับรองในลักษณะที่เกินกว่าเหตุ หรือไม่เหมาะสมไม่ว่ากรณีใดๆ

รายงานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

ในปี 2560 บริษัทปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดไว้ทุกประการ อย่างไรก็ตาม มีรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

หมวดที่ 1 และ 2 สิทธิของผู้ถือหุ้น (The Rights of Shareholders) และการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The Equitable Treatment of Shareholders)

1. บริษัทได้รายงานสถานะผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างครบถ้วน ถูกต้องตามความเป็นจริงแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท และจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อรายงาน และขออนุมัติในเรื่องที่มีนัยสำคัญหรือตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องขอมติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น
2. บริษัทจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ในวันที่ 27 เมษายน 2560 โดยกรรมการบริษัททุกท่านเข้าร่วมประชุม
3. บริษัทจัดการประชุมผู้ถือหุ้น ณ ที่ตั้งของบริษัท ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีระบบขนส่งมวลชนเข้าถึงและเพียงพอเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางเข้าร่วมประชุมได้อย่างสะดวก
4. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้มีเวลาศึกษาข้อมูลประกอบการประชุมผู้ถือหุ้นล่วงหน้าดังนี้
บริษัทได้นำหนังสือนัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นไปไว้ที่ Website ของบริษัทฯ (www.jasmine.com) ก่อนวันประชุม 31 วัน ส่วนรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ได้นำไปไว้ที่ Website ของบริษัทหลังวันประชุม 14 วัน

5. บริษัทยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อซักถาม การเสนอเพิ่มวาระ หรือชื่อบุคคลอื่น เพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทอยู่ในขั้นตอนการพิจารณากำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ในเรื่องดังกล่าว
6. ในการประชุมผู้ถือหุ้นมีผู้ถือหุ้นมอบอำนาจให้กรรมการบริษัทเข้าร่วมประชุมเป็นผู้ออกเสียงแทนดังนี้
การประชุมสามัญผู้ถือหุ้น มีผู้ถือหุ้นจำนวน 559 ราย มอบอำนาจให้กรรมการอิสระของบริษัท ซึ่งได้แก่ นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ ดร. วิชิต แยมบุญเรือง ดร. โยธิน อนาวิล และนางจันทรา บุรณฤกษ์ เป็นผู้ออกเสียงแทน นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นจำนวน 4 ราย มอบอำนาจให้กรรมการบริษัท ซึ่งได้แก่ นายพิชญ์ โพธารามิก นางสาวสายใจ คีตสิน และนายสมบุญ พัชรโสภาคย์ เป็นผู้ออกเสียงแทน
7. ในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทได้ให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันในการร่วมออกความคิดเห็นในที่ประชุม และซักถามข้อสงสัยจากผู้บริหารที่เกี่ยวข้องซึ่งเข้าร่วมประชุมเพื่ออธิบายและตอบข้อซักถาม และในส่วนของกรลงมติได้ปฏิบัติดังนี้
 - 1) ในกรณีปกติ ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน โดยให้นับหนึ่งหุ้นเป็นหนึ่งเสียง ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด
 - 2) ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน โดยให้นับหนึ่งหุ้นเป็นหนึ่งเสียง
 - การขายหรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่บุคคลอื่น
 - การซื้อหรือรับโอนกิจการของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนมาเป็นของบริษัท
 - การทำ แก๊ซ หรือเลิกสัญญาเกี่ยวกับการให้เช่ากิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ การมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าจัดการธุรกิจของบริษัท หรือการรวมกิจการกับบุคคลอื่น โดยมีวัตถุประสงค์จะแบ่งกำไรขาดทุนกัน
8. นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันการรั่วไหลข้อมูลภายใน ท่านสามารถดูรายละเอียดได้จากรายงานประจำปี ข้อ 8.5 การดูแลเรื่องการรั่วไหลข้อมูลภายใน และข้อ 10 การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง ในหัวข้อ การควบคุมการปฏิบัติงาน สำหรับปี 2560 ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ไม่มีผู้ใดละเลยหรือไม่ปฏิบัติตาม

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (The Role of Stakeholders)

กรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเสียหายจากการที่บริษัทละเมิดสิทธิ บริษัทจะดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดทุกประการ นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นสามารถแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนมายัง www.jasmine.com/contact/แจ้งเบาะแสหรือร้องเรียน อย่างไรก็ดีตามใบปีที่ผ่านมาไม่มีการละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียแต่อย่างใด และบริษัทไม่มีข้อพิพาทใดๆ กับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้บริษัทได้เข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์แนวร่วมปฏิบัติ (Collective Action Coalition) ของภาคเอกชนไทย ในการต่อต้านการทุจริตเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)

บริษัทเปิดเผยข้อมูลสำคัญของบริษัท ทั้งข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส เท่าเทียม และเป็นไปตามเกณฑ์ที่ ก.ล.ต. และ ตลท. กำหนด นอกจากนี้ข้อมูลที่บริษัทเผยแพร่ให้ ตลท. แล้ว บริษัทจะนำไปไว้ที่ Website ของบริษัท (www.jasmine.com) ในหัวข้อ Investor Relation/news to SET

ในส่วนคำตอบแทนของผู้บริหารของบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหัวข้อ 8.4 ของแบบ 56-1 และในหัวข้อ 7.4 ของรายงานประจำปีของบริษัท โดยการกำหนดคำตอบแทนของกรรมการได้ผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบจากที่ประชุมคณะกรรมการ กำหนดคำตอบแทนและสรรหาในเบื้องต้น และเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทให้พิจารณาอีกครั้ง โดยเปรียบเทียบ

อ้างอิงจากอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน รวมถึงพิจารณาจากการขยายตัวทางธุรกิจและการเติบโตทางผลกำไรของบริษัท และผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

สำหรับการพิจารณาเงินเดือน โบนัสและผลตอบแทนอื่นๆ ของผู้บริหารและพนักงาน คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาจากผลประกอบการของบริษัทเป็นหลัก นอกจากค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินแล้ว บริษัทยังจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ ซึ่งมากกว่าที่กฎหมายกำหนด เช่น การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การตรวจสอบสุขภาพประจำปี การจัดกิจกรรมสันทนาการต่างๆ เพื่อให้พนักงานได้ผ่อนคลายจากการทำงาน เป็นต้น

บริษัทให้ความสำคัญกับนักลงทุนทุกกลุ่มทั้งรายย่อยและสถาบัน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศอย่างเท่าเทียมกัน โดยเปิดโอกาสให้นักวิเคราะห์หรือผู้ลงทุนที่สนใจได้เข้าพบผู้บริหารโดยตรงมากที่สุด รวมทั้งได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลประกอบการไว้ใน Investor Bulletin ซึ่งได้จัดทำขึ้นทุกไตรมาสและเผยแพร่ไว้ที่ website ของบริษัท (www.jasmine.com) ในหัวข้อ Investor Relation/Investor Bulletin และบริษัทยังมีส่วนงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลให้ข้อมูลต่อนักลงทุนโดยตรง โดยจัดช่องทางสำหรับติดต่อสื่อสารให้กับนักวิเคราะห์หรือนักลงทุนเพื่อติดต่อสื่อสารกับบริษัทได้สะดวก อาทิ ทางโทรศัพท์ และทาง Email Address และบริษัทได้มอบหมายให้ฝ่ายการเงิน เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับ “ผู้ลงทุนสัมพันธ์” โดยสามารถติดต่อได้ที่ Email Address และบริษัทได้มอบหมายให้ฝ่ายการเงิน เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับ “ผู้ลงทุนสัมพันธ์” โดยสามารถติดต่อได้ที่

- คุณชนกมล ตรีสุทธาชีพ โทรศัพท์ 0-2100-3085 Email Address : churnkamol.t@jasmine.com

นอกจากนี้ยังมอบหมายให้ฝ่ายกำกับและดูแลกฎระเบียบ เป็นผู้เปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญของบริษัท โดยสามารถติดต่อได้ที่

- คุณอุไรพร เจริญจิตร โทรศัพท์ 0-2100-3118 Email Address : curaiporn@jasmine.com

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Responsibilities of the Board of Directors)

1. โครงสร้างคณะกรรมการบริษัทประกอบด้วย กรรมการอิสระ 4 ท่าน จากกรรมการทั้งหมด 11 ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามนิยามกรรมการอิสระที่บริษัทกำหนดขึ้น โดยนิยามดังกล่าวเท่ากับมาตรฐานที่กำหนดของ ก.ล.ต.

กรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน อยู่ในสัดส่วนที่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งคณะ และกรรมการอิสระดังกล่าวจำนวน 3 ท่าน ยังดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท โดยมีคุณสมบัติตามกฎระเบียบของ ตลท. รวมทั้งมีความเป็นอิสระในการบริหารงานตรวจสอบด้วย นอกจากนี้กรรมการอิสระ จำนวน 1 ท่าน ยังดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาด้วย

บริษัทได้แบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการไว้อย่างชัดเจน มีการจัดโครงสร้างองค์กรซึ่งจะกระจายอำนาจของฝ่ายบริหารไปยังพนักงานในระดับต่างๆ เพื่อให้มีส่วนร่วมในกิจการงานของบริษัท และเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของฝ่ายบริหารในแต่ละระดับไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

บริษัทได้แยกอำนาจหน้าที่และบทบาทของประธานคณะกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือมีอำนาจโดยไม่จำกัด โดยประธานคณะกรรมการของบริษัทจะเป็นกรรมการซึ่งได้รับเลือกและแต่งตั้งจากคณะกรรมการของบริษัท ส่วนประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง โดยพิจารณาจากการเสนอแนะของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา (ตามรายละเอียดในรายงานประจำปี ข้อ 8.2 คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย)

2. บริษัทได้เผยแพร่นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทไว้ใน Website ของบริษัทฯ (www.jasmine.com) ในหัวข้อ Investor Relation/Corporate Governance เพื่อให้กรรมการ พนักงาน และผู้ลงทุนทั่วไปทราบ
3. บริษัทได้จัดทำนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรในส่วนของระเบียบการเบิกจ่าย การจัดซื้อ การบริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ที่รัดกุมและป้องกันการทุจริตได้ นอกจากนี้ บริษัทยังได้จัดทำข้อปฏิบัติเกี่ยวกับจริยธรรมธุรกิจ (Code of Ethics) เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานทุกระดับใช้เป็นแนวทางประกอบการดำเนินกิจการดังนี้
 - 1) ยึดมั่นในคุณธรรมและศีลธรรมที่ดีงาม
 - 2) ประพฤติตนให้อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่และเคารพสิทธิทั้งของตนเองและผู้อื่น และพึงสำนึกว่าการรักษา ระเบียบวินัยเป็นการปรับปรุงความประพฤติ ไม่ใช่เป็นการลงโทษ
 - 3) ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามนโยบายอันชอบด้วยกฎหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยวิจรฉันทญาณที่ดี มิให้เสื่อมเสียต่อภาพพจน์ขององค์กร
 - 4) ไม่มั่วร้าย ทำลาย หรือบั่นทอน ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อชื่อเสียง ความก้าวหน้า หรือธุรกิจของผู้อื่น
 - 5) ใช้ความเป็นผู้นำดำเนินกิจการโดยใช้ความรู้ความสามารถของทุกคนที่มีอยู่เพื่อความสำเร็จขององค์กรมากกว่า ผลประโยชน์ส่วนตัวโดยลำพัง
 - 6) เมื่อมีผลประโยชน์ส่วนตัวอื่นใดนอกเหนือไปจากที่ได้รับจากองค์กร ควรเปิดเผยข้อเท็จจริงทั้งหมดต่อบริษัท ทันที ไม่ควรเกี่ยวข้องกับกิจการอื่นใดอันอาจขัดต่อผลประโยชน์ของบริษัท หรืออาจบั่นทอนประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่
 - 7) สร้างบรรยากาศของการทำงานที่เปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความคิดริเริ่ม มีการเสนอข้อคิดเห็น ใหม่ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เที่ยงตรง โดยปราศจากอคติ
 - 8) ไม่เปิดเผยข้อมูลอันเป็นความลับซึ่งทราบมาโดยตำแหน่งหน้าที่และไม่ใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ของตน หรือนำไปใช้ในทางที่จะนำความสูญเสียมาสู่องค์กร
 - 9) ระลึกอยู่เสมอว่าการประกอบธุรกิจมิใช่หน้าที่และพันธะต่อเจ้าของธุรกิจเท่านั้น หากยังมีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้ซื้อ ผู้ขาย ผู้ถือหุ้น ผู้ใช้บริการ และพนักงาน ดังนั้น จึงต้องถือประโยชน์ส่วนรวมของบุคคลดังกล่าวเป็นแนวทาง ปฏิบัติกิจการทั้งปวง
 - 10) รับผิดชอบในผลงานของตนและของผู้ใต้บังคับบัญชา
 - 11) ใฝ่หา ปรับปรุง เพิ่มพูนความสามารถของตนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ และได้มาตรฐานตามที่พึงมีในตำแหน่งหน้าที่การงานด้วยความเอาใจใส่และมีความรับผิดชอบเพื่อความก้าวหน้าของตนเองและองค์กร
 - 12) วางแผนงาน กำหนดและวิเคราะห์เป้าหมายในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยคำนึงถึงคุณธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพต่างๆ ตลอดจนวัฒนธรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กรธุรกิจ
 - 13) รักษาและเอาใจใส่ต่อสุขภาพ ความปลอดภัย ชีวิตอนามัยและสิ่งแวดล้อมของทุกคนในองค์กร และพึงบำรุง รักษาอาคาร สถานที่ทำงานให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย งดงาม ถูกสุขลักษณะ
 - 14) ใช้ทรัพย์สินขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
4. ในการประชุมคณะกรรมการตามข้อบังคับของบริษัท กำหนดให้ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ามีรองประธานกรรมการ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธาน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการ หรือมีแต่ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม และในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่า

7 วันก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัทจะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่น และกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้อีก

ทั้งนี้ในปี 2560 บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อบังคับในเรื่องดังกล่าวอย่างครบถ้วน และบริษัทได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการรวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง รายละเอียดของกรรมการแต่ละท่านที่เข้าร่วมประชุมสามารถดูได้จากรายงานประจำปี หัวข้อ 7.1

5. บริษัทได้จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบขึ้นเพื่อพิจารณาและกลั่นกรองรายละเอียดงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการ โดยกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบไตรมาสละ 1 ครั้ง หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบสามารถดูได้จากหัวข้อ 8.2

นอกจากนี้บริษัทยังได้จัดตั้ง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาขึ้นโดยมีอำนาจหน้าที่ตามรายละเอียดในข้อ 8.2

สำหรับในปี 2560 มีการประชุมของคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ดังนี้

- คณะกรรมการตรวจสอบ มีการประชุมทั้งสิ้น 6 ครั้ง นางจันทรา บุรณฤกษ์ ลาประชุม 1 ครั้ง
- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีการประชุมทั้งสิ้น 4 ครั้ง กรรมการทุกท่านเข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง
- คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา มีการประชุมทั้งสิ้น 6 ครั้ง กรรมการทุกท่านเข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง

6. บริษัทกำหนดให้มีสำนักตรวจสอบภายในตามระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อตรวจสอบการทำงานของ บริษัทและบริษัทในเครือให้เป็นไปตามกฎและระเบียบที่บริษัทกำหนดไว้ และช่วยส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับขององค์กรสามารถปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คำนึงถึงสภาพแวดล้อม มีคุณภาพและมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน โดยผู้ตรวจสอบภายในจะทำหน้าที่วิเคราะห์ ประเมิน ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา และข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนแก่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงการสนับสนุนให้มีระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมอีกด้วย

การตรวจสอบภายในจะรวมถึงการทดสอบการประเมินความเสี่ยง และความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในขององค์กร รวมทั้งคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กร ดังนั้น หน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในจึงหมายรวมถึง

- 1) การสอบทานและรายงาน ความเชื่อถือได้ ความครบถ้วนของข้อมูลทางการเงิน การปฏิบัติงานตลอดจนวิธีการที่ใช้วินิจฉัยและวัดผล
- 2) การสอบทานระบบงานที่มีผลกระทบสำคัญต่อการดำเนินงานและการรายงานว่าได้มีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบาย แผนงาน ระเบียบปฏิบัติที่วางไว้ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 3) การสอบทานความเหมาะสมของการเก็บรักษา การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินและทดสอบว่าทรัพย์สินนั้นยังคงอยู่จริง
- 4) การประเมินการใช้ทรัพยากรต่างๆ ขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และคุ้มค่า
- 5) การสอบทานการดำเนินงานหรือแผนงาน เพื่อให้แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ และมีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร
- 6) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขระบบควบคุมภายในให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น
- 7) ปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบ

สำหรับการจัดการความเสี่ยง ท่านสามารถดูรายละเอียดได้จากรายงานประจำปีข้อ 10 การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

7. ในปี 2560 คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ได้ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งแบบรายคณะและรายบุคคล รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยใช้แบบประเมินตามแนวทางที่ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดทำขึ้น และจัดส่งให้บริษัทเพื่อนำมาปรับใช้ รวมทั้งได้มีการทบทวนนโยบายในการประกอบธุรกิจ และปรับปรุงแผนการดำเนินธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการบริหารและระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุด จะถูกนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทให้ทราบถึงผลการประเมิน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินและผลการประเมินเฉลี่ยของผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อย และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร มีรายละเอียดดังนี้

การให้คะแนนแบ่งเป็น

0	=	ไม่มีการดำเนินการในเรื่องนั้น	1	=	มีการดำเนินการในเรื่องนั้นเล็กน้อย
2	=	มีการดำเนินการในเรื่องนั้นพอสมควร	3	=	มีการดำเนินการในเรื่องนั้นดี
4	=	มีการดำเนินการในเรื่องนั้นอย่างดียิ่งเยี่ยม	N/A	=	ไม่มีข้อมูล หรือไม่สามารนำมาใช้ได้

หัวข้อการประเมินและผลการประเมินเฉลี่ย

คณะกรรมการชุดต่างๆ	หัวข้อการประเมิน	ผลการประเมินเฉลี่ย ดีและดีเยี่ยมคิดเป็นร้อยละ
คณะกรรมการบริษัท		
- แบบรายคณะ	1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ 3. การประชุมคณะกรรมการ 4. การทำหน้าที่ของกรรมการ 5. ความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ 6. การพัฒนาตนเองของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร	100
- แบบรายบุคคล	1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. การประชุมของคณะกรรมการ 3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	100
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	1. ความเป็นผู้นำ 2. การกำหนดกลยุทธ์ 3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ 4. การวางแผนและผลปฏิบัติทางการเงิน 5. ความสัมพันธ์กับคณะกรรมการ 6. ความสัมพันธ์กับภายนอก 7. การบริหารงานและความสัมพันธ์กับบุคลากร 8. การสืบทอดตำแหน่ง 9. ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ 10. คุณลักษณะส่วนตัว	98.83

คณะกรรมการชุดต่างๆ	หัวข้อการประเมิน	ผลการประเมินเฉลี่ย ดีและดีเยี่ยมคิดเป็นร้อยละ
คณะกรรมการตรวจสอบ		
- แบบรายคณะ	1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. การประชุมคณะกรรมการ 3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	100
- แบบรายบุคคล	1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. การประชุมคณะกรรมการ 3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	100
คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง		
- แบบรายคณะ	1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. การประชุมคณะกรรมการได้ดำเนินการและปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	100
- แบบรายบุคคล	1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. การประชุมของคณะกรรมการ 3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	100
คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา		
- แบบรายคณะ	1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ 3. การประชุมคณะกรรมการ 4. การทำหน้าที่ของกรรมการ 5. ความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ 6. การพัฒนาตนเองของกรรมการ	100
- แบบรายบุคคล	1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. การประชุมคณะกรรมการ 3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	100

8. บริษัทสนับสนุนให้กรรมการเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ โดยในปี 2560 กรรมการบริษัท ได้เข้าประชุม อบรม และสัมมนาหลักสูตรต่างๆ ดังนี้
- หลักสูตรที่จัดขึ้นโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - หลักสูตร Director Certification Program (DCP)
 - หลักสูตร Board that Make a Difference (BMD)
 - หลักสูตร Independent Director Forum 2017 หัวข้อ Updated COSO Enterprise Risk Management : Integrating with Strategy and Performance
 - การประชุมวิชาการว่าด้วยการกำกับดูแลกิจการ หัวข้อ “National Research Alliance Dialogue on Corporate Governance 2017”
 - หลักสูตรที่จัดขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 - หลักสูตร Capital Market Research Forum : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทนกรรมการระดับของการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนใน SET และ mai
 - สัมมนาหลักสูตร Capital Market Research Forum : การศึกษาวิเคราะห์ระดับสินทรัพย์การออมขั้นต่ำที่ผู้เกษียณอายุพึงมีสำหรับการประกันคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐาน (วัยสูงอายุ)

9. ในเดือนมกราคม 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้ร่วมกันพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมนโยบายการกำกับดูแลกิจการในส่วนของขอบเขตหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

8.2 คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย

โครงสร้างกรรมการบริษัทประกอบด้วยคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยรวมทั้งสิ้น 4 ชุด ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีรายชื่อและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรรมการในแต่ละชุด ดังนี้

1) คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการของบริษัท ประกอบด้วยกรรมการ 11 ท่าน ตามรายละเอียดในข้อ 7.1 ของรายงานประจำปี

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของประธานคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้แต่งตั้งประธานคณะกรรมการบริษัท เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้นำของคณะกรรมการ และปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ข้อบังคับของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมให้กรรมการทุกคนร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างอิสระเต็มที่ โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาเรื่องต่างๆ อย่างรอบคอบ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท รวมทั้งเป็นผู้สรุปมติที่ประชุม เพื่อดำเนินการต่อไป
2. เป็นผู้นำและเป็นประธานในการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อให้การประชุมเป็นไปตามระเบียบวาระ ข้อบังคับของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจัดสรรเวลาให้เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน และดูแลให้มีการตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสม
3. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยเฉพาะให้เป็นหน้าที่ของประธานกรรมการ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

1. กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัทตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
2. ห้ามมิให้กรรมการประกอบกิจการเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นกรรมการในนิติบุคคลที่มีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท เว้นแต่จะแจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง
3. กรรมการต้องแจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า หากมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับบริษัท หรือถือหุ้นหรือหุ้นกู้เพิ่มขึ้นหรือลดลงในบริษัทหรือบริษัทในเครือ
4. คณะกรรมการของบริษัทต้องประชุมอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง
5. กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทให้เป็นไปตามหนังสือรับรองของบริษัท
6. คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดชื่อกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทพร้อมประทับตราสำคัญของบริษัท

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

กำกับ ดูแล ติดตามผลการปฏิบัติงาน รวมถึงกำหนดค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นๆ ของกรรมการผู้จัดการใหญ่ และฝ่ายบริหาร พิจารณาให้ความเห็นชอบและปรับปรุงแก้ไขแผนการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้เหมาะสมกับสถานะของธุรกิจ และมีอำนาจอนุมัติการทำรายการตามปกติธุรกิจภายในวงเงินไม่เกิน 30 ล้านบาท เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารกิจการและดำเนินงานของบริษัทให้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นไปตามนโยบายและแผนธุรกิจที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้

ทั้งนี้การอนุมัติการทำรายการดังกล่าว ไม่รวมถึงการทำการที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งตามคำนิยามของประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”) และ/หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลท.”) มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นกับบริษัท หรือบริษัทย่อย

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการใหญ่

กรรมการผู้จัดการใหญ่ มีอำนาจหน้าที่ ดูแล บริหาร ดำเนินงาน และปฏิบัติงานประจำตามปกติธุรกิจเพื่อประโยชน์ของบริษัท ภายใต้ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารกำหนด ดังต่อไปนี้

1. ให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ เป็นผู้มีหน้าที่ดูแล บริหาร ดำเนินงาน และปฏิบัติงานประจำตามปกติธุรกิจเพื่อประโยชน์ของบริษัท ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนระเบียบ มติ นโยบาย แผนงาน และงบประมาณที่กำหนดโดยที่ประชุมคณะกรรมการ ภายใต้กรอบของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและขอบเขตอำนาจซึ่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารกำหนด
2. ให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ มีอำนาจอนุมัติเฉพาะการทำรายการในฐานะผู้กู้ ผู้ให้กู้ ผู้ค้ำประกัน ผู้ซื้อ ผู้รับจ้าง หรือผู้ว่าจ้างทำของ หรือในกิจการอื่นตามปกติธุรกิจ เป็นมูลค่าไม่เกิน 10 ล้านบาท เพื่อการนี้กรรมการผู้จัดการใหญ่จะมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ภายใต้ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่กำหนด

ทั้งนี้การอนุมัติการทำรายการดังกล่าวไม่รวมถึงการทำการที่กรรมการผู้จัดการใหญ่ หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งตามคำนิยามของประกาศ ก.ล.ต. และ/หรือ ตลท. มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นกับบริษัทหรือบริษัทย่อย

2) คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท มีจำนวน 3 ท่าน คือ

1. ดร. วิชิต	แย้มบุญเรือง	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
(เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบทานงบการเงิน)
2. ดร. โยธิน	อนาวิล	กรรมการตรวจสอบ
3. นางจันทรา	บุรณฤกษ์	กรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบควบคุมภายใน (internal control) และระบบการตรวจสอบภายใน (internal audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
4. พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าว สมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท

6. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - 6.1 ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
 - 6.2 ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท
 - 6.3 ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
 - 6.4 ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
 - 6.5 ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - 6.6 จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
 - 6.7 ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (charter)
 - 6.8 รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี และในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตรวจสอบว่างลง เพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นกรรมการตรวจสอบเพื่อให้กรรมการตรวจสอบมีจำนวนครบตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการตรวจสอบแทนอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการตรวจสอบซึ่งตนแทน

3) คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา มีจำนวน 3 ท่าน คือ

1. ดร. โยธิน อนาวิล ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
2. นายปลื้มใจ สินอากร กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
3. นายสมบุญ พัทธโสภาคย์ กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา และเลขานุการ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

การกำหนดค่าตอบแทน

1. กำหนดนโยบายค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการบริษัท คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ที่คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้ง
2. กำหนดค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นๆ สำหรับคณะกรรมการบริษัท คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ที่คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้ง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท
3. พิจารณาจัดสรรหลักทรัพย์ที่ออกตามโครงการเสนอขายหลักทรัพย์ให้แก่กรรมการ และพนักงานของบริษัท โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการออกหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องนั้นๆ (ถ้ามี)

การสรรหา

1. กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการสรรหาและคุณสมบัติของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท อนุกรรมการชุดต่างๆ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่
2. ดำเนินการสรรหา พิจารณา และเสนอแนะผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหามีความรับผิดชอบต่องานของ บริษัทโดยตรง และให้ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และสรรหา มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี ทั้งนี้เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว ประธานคณะกรรมการ กำหนดค่าตอบแทนและสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับ การแต่งตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งได้อีก

การมอบอำนาจให้แก่คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา จะไม่รวมถึงอำนาจในการอนุมัติรายการใดที่อาจ มีความขัดแย้งหรือรายการใดที่คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ กำหนดค่าตอบแทนและสรรหา มีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ ในลักษณะอื่นใดที่ขัดแย้งกับบริษัท ตามกฎเกณฑ์ของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการอนุมัติรายการในลักษณะดังกล่าวจะต้องเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณา และอนุมัติรายการดังกล่าวตามข้อบังคับของบริษัท

4) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัท มีจำนวน 7 ท่าน คือ

1. นายสมบุญ	พัชรโสภาคย์	ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
2. นายธีรศักดิ์	จิระศุภวงศ์	กรรมการบริหารความเสี่ยง
3. นายยอดชาย	อัศวธงชัย	กรรมการบริหารความเสี่ยง
4. นางชื่นกมล	ตรีสุทธาชีพ	กรรมการบริหารความเสี่ยง
5. นายลิระ	ไกรสิงห์เดชา	กรรมการบริหารความเสี่ยง
6. นายอำนาจ	พงศาจารุ	กรรมการบริหารความเสี่ยง
7. นางสาวแสงดาว	เดชาดวงสกุล	กรรมการบริหารความเสี่ยง และเลขานุการ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

1. กำหนดนโยบายและกรอบการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Framework)
2. วางกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง ดำเนินการและสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงให้ประสบความสำเร็จทั่วทั้ง องค์การ โดยมุ่งเน้นการเพิ่ม Risk Awareness
3. ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงแผนดำเนินการ เพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
4. รายงานต่อคณะกรรมการบริษัท อย่างสม่ำเสมอ ในสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและ กลยุทธ์ที่กำหนด

8.3 การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

8.3.1 กรรมการอิสระ

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการอิสระ

นิยาม “กรรมการอิสระ” (Independent Director) หมายถึง กรรมการที่มีได้เป็นกรรมการบริหาร (Non-Executive Director) และไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานประจำ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัท คุณสมบัติ ของกรรมการอิสระมีดังนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัท ร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือ ผู้มีอำนาจควบคุม¹⁾ ของบริษัท ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของ กรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย

2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือ ของผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษา ของส่วนราชการ²⁾ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็น บิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้จรรยาบรรณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการทำรายการทางการเงินที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการ การเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการหรือการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน ด้วยการรับหรือให้กู้ยืม ค่าประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติกรรมอื่นทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นผลให้บริษัทหรือคู่สัญญามีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่ร้อยละสามของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัทหรือตั้งแต่ยี่สิบล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ การคำนวณภาระหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศ คณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน โดยอนุโลม แต่ในการพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าว ให้นับรวมภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระหว่างหนึ่งปีก่อนวันที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบุคคลเดียวกัน

5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัท หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับ

เงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัท หรือบริษัทย่อย

9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

หมายเหตุ : ¹⁾ มีอำนาจควบคุม หมายถึง ผู้ถือหุ้นหรือบุคคลอื่นซึ่งโดยพฤติการณ์มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการจัดการ หรือการดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าอิทธิพลดังกล่าวจะสืบเนื่องจากการเป็นผู้ถือหุ้น หรือได้รับมอบอำนาจตามสัญญา หรือการอื่นใดก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือบุคคลที่เข้าลักษณะข้อใดข้อหนึ่งดังนี้ (ก) การถือหุ้นเกิน 25% (ข) การมีพฤติการณ์ควบคุมการแต่งตั้ง/ถอดถอนกรรมการได้ (ค) การมีพฤติการณ์ควบคุมผู้รับผิดชอบการกำหนดนโยบายได้ (ง) การมีพฤติการณ์/ความรับผิดชอบในการดำเนินงานเยี่ยงผู้บริหาร

²⁾ ส่วนราชการ หมายถึง หน่วยงานที่เป็นราชการส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

กระบวนการสรรหากรรมการอิสระ

การคัดเลือกกรรมการอิสระ ซึ่งทางบริษัทได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระตามนิยามที่กล่าวไว้ข้างต้น และการสรรหากรรมการบริษัท หรืออนุกรรมการชุดอื่นๆ คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนและสรรหาไปดำเนินการสรรหาในเบื้องต้น และให้เสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ และเป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิ มีพื้นฐานและความเชี่ยวชาญจากหลากหลายอาชีพ มีภาวะผู้นำ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณสมบัติเหมาะสมในการแสดงความเห็นอย่างเป็นอิสระ และร่วมกันพิจารณาคัดเลือกบุคคลดังกล่าวเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ หรือกรรมการบริษัท รวมทั้งคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ของบริษัทต่อไป

อนึ่ง ในกรณีที่กรรมการอิสระมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือให้บริการทางวิชาชีพ หรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระในระหว่างปี มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการให้บริการทางวิชาชีพ ในมูลค่าเกินกว่าหลักเกณฑ์กำหนดตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.28/2551 ในข้อ 16 (2)(ง) กล่าวคือ มีมูลค่ารวมตั้งแต่ร้อยละสามของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของกลุ่มบริษัท หรือตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า

และบริษัทที่มีความประสงค์จะแต่งตั้งกรรมการอิสระท่านนั้นให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระต่อไป ตามข้อกำหนดในประกาศดังกล่าวถึงข้างต้น ข้อ 16 (2)(ณ) มีการผ่อนผันข้อห้ามคุณสมบัติเรื่องความสัมพันธ์ทางธุรกิจของกรรมการอิสระไว้ และกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทจะต้องประชุมเพื่อหารือร่วมกันและมีความเห็นที่แสดงว่าได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง และด้วยความซื่อสัตย์ ตามหลักในมาตรา 89/7 ว่าการแต่งตั้งกรรมการอิสระดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระในฐานะกรรมการอิสระของบริษัท รวมทั้งระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ยังคงหรือแต่งตั้งกรรมการอิสระท่านนั้นเป็นกรรมการอิสระต่อไป ทางคณะกรรมการบริษัทก็จะจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวด้วย

8.3.2 การสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

การคัดเลือกบุคคลที่จะแต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัท จะต้องผ่านคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนและสรรหาก่อนเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา และเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติต่อไป โดยองค์ประกอบและการแต่งตั้ง หรือถอดถอนหรือการพ้นจากตำแหน่งกรรมการบริษัทนั้น จะมีกำหนดไว้ในข้อบังคับบริษัท ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. คณะกรรมการของบริษัทประกอบด้วยกรรมการเป็นบุคคลธรรมดาจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
2. ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้
 - 1) ผู้ถือหุ้นหนึ่งคนมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถือ
 - 2) ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตาม 1) เลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้

3) บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมา เป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินกว่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้นให้ประธานที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด

3. กรรมการคนใดจะลาออกจากตำแหน่งให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไปถึงบริษัท
4. ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่น นอกจากถึงคราวออกตามวาระให้คณะกรรมการเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่า 2 เดือน บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มติของคณะกรรมการตามวาระหนึ่งต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่

5. ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 เป็นอัตรา โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งก่อน ถ้าจำนวนกรรมการที่จะออกไม่อาจแบ่งให้ตรงเป็น 3 ส่วนได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับเลือกเข้ารับตำแหน่งอีกก็ได้
6. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการคนใดออกจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระได้ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงและมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

สำหรับการสรรหาผู้บริหารระดับสูงสุดของบริษัทนั้น จะต้องผ่านคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาก่อนเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาเช่นเดียวกับการสรรหากรรมการบริษัท โดยนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาจะเป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหากำหนด

8.4 การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทมีนโยบายในการกำกับดูแลการดำเนินงานและการจัดการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังนี้

1. คณะกรรมการบริษัทมีกลไกในการกำกับดูแลที่ทำให้สามารถควบคุมดูแลการจัดการและรับผิดชอบการดำเนินงานของบริษัทย่อยบริษัทร่วม เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ในเงินลงทุนของบริษัท โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้กำหนดนโยบายการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มบริษัทสอดคล้อง ส่งเสริม และเอื้อประโยชน์ต่อกันให้มากที่สุด ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจของกลุ่มบริษัท การกำหนดนโยบายการดำเนินงานดังกล่าวประกอบด้วย การกำหนดทิศทางการดำเนินธุรกิจ แผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน
 - บริษัทกำหนดให้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมแต่ละแห่งจัดทำแผนงานประจำปี และแผนงบประมาณค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายหลักที่บริษัทกำหนด นอกจากนี้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมแต่ละแห่งจะรายงานผลการดำเนินงานให้บริษัททราบทุกๆ ไตรมาส ซึ่งจะทำให้บริษัทรับทราบข้อมูลในทุกๆ ด้านของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเหล่านั้นเป็นอย่างดี และในกรณีที่เกิดข้อผิดพลาดในการบริหารงาน บริษัทก็สามารถแก้ไขได้ทันทีเช่นเดียวกัน
 - คณะกรรมการบริษัทมีนโยบายในการแต่งตั้งตัวแทนของบริษัทไปเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยได้มอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) เป็นผู้พิจารณาและ

ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งตัวแทนของบริษัทไปดำรงตำแหน่งดังกล่าวในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมต่างๆ โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์การทำงาน และความเหมาะสมของบุคคลที่จะส่งไปเป็นตัวแทนบริษัทในการกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ซึ่งผู้ที่ได้รับการคัดเลือกอาจเป็นกรรมการท่านใดท่านหนึ่งของบริษัทหรือบุคคลอื่นที่มีความเหมาะสมก็ได้

- คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้บริษัทย่อยทำการเปิดเผยข้อมูลฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน การทำรายการระหว่างบริษัทดังกล่าวกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ หรือการทำรายการสำคัญอื่นใดของบริษัทดังกล่าว ให้ครบถ้วนถูกต้อง และใช้หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลและการทำรายการในลักษณะดังกล่าวข้างต้นในทำนองเดียวกับหลักเกณฑ์ของบริษัท
- บริษัทมีงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ของบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลัก และรายงานผลการตรวจสอบให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาทุกไตรมาส
- บริษัทมีการตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยพิจารณาผลประกอบการและข้อมูลฐานะการเงิน ที่จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

2. ข้อตกลงระหว่างบริษัทกับผู้ถือหุ้นอื่นในการบริหารจัดการบริษัทย่อยและบริษัทร่วม (shareholders' agreement)
 - บริษัทไม่มีข้อตกลงระหว่างบริษัทกับผู้ถือหุ้นอื่นในการบริหารจัดการบริษัทย่อยและบริษัทร่วม (shareholders' agreement) ที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

8.5 การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทแจ้งให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัท ซึ่งหมายรวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ปฏิบัติตามกฎหมายที่ข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ของบริษัท จะต้องแจ้งให้บริษัททราบ และรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ภายใน 3 วันทำการนับจากวันที่ ซื้อ ขาย โอน หรือรับโอน รวมทั้งห้ามมิให้กรรมการผู้บริหารหรือหน่วยงานที่ได้รับทราบข้อมูลภายในเปิดเผยข้อมูลภายในแก่บุคคลภายนอกหรือบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วง 1 เดือนก่อนที่งบการเงินจะเผยแพร่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบ และป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือผู้บริหารของบริษัทนำข้อมูลภายในไปใช้ประโยชน์ โดยจะดำเนินการตรวจสอบและรายงานการเปรียบเทียบการถือหลักทรัพย์ให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัททราบทุกครั้ง รวมทั้งมีการรายงานเรื่องการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหารให้ที่ประชุมทราบด้วย อย่างไรก็ตาม บริษัทมิได้กำหนดกฎเกณฑ์การดูแลนอกเหนือจากประกาศที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดไว้

8.6 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

8.6.1 ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (audit fee) บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่บริษัทสำนักงาน อีวาย จำกัด ในรอบปีบัญชีที่ผ่านมาจำนวน 11,283,000 บาท

8.6.2 ค่าบริการอื่น (non-audit fee)

- ไม่มี -

8.7 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

โปรดดูรายละเอียดในข้อ 8.1 ของรายงานประจำปี ในส่วนของรายงานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

■■■ กิจกรรมเพื่อสังคม

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใส ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และสร้างความเติบโตอย่างยั่งยืน โดยมีบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) หรือ “3BB” ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัท ที่สามารถให้บริการไฟเบอร์ออฟติก ครอบคลุมทุกที่ ทุกแห่ง ทั่วประเทศ ทำให้เด็กและผู้ใหญ่ ตลอดจนทุกคนในครอบครัวได้รับโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทัดเทียมกันในทุกพื้นที่ ส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญและผลักดันโครงการเพื่อสังคมหลายๆ ด้าน

ด้านการศึกษา

โครงการ “ติดตั้งบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และ WiFi เพื่อการศึกษา” เป็นโครงการที่บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) หรือ “3BB” ให้การสนับสนุนอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงพร้อมระบบ WiFi ให้กับโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลทั่วประเทศ โดยริเริ่มโครงการมาตั้งแต่ปี 2554 ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน ผลจากการใช้อินเทอร์เน็ตของ 3BB ทำให้คุณครู นักเรียน ชุมชนใกล้เคียงได้เรียนรู้และเข้าถึงเนื้อหาทางการศึกษาได้หลากหลาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้นสามารถสร้างชื่อเสียงแก่ตัวเองและครอบครัว รวมทั้งมีโอกาพัฒนาความรู้ทัดเทียมกับนักเรียนที่อยู่ในเมือง

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ ได้ติดตั้งบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของ 3BB และ WiFi ฟรี ให้กับโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศแล้ว จำนวน 2,059 โรงเรียน

โครงการ “JAS CSR for Children” เป็นอีกหนึ่งโครงการที่บริษัทฯ ได้ส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาทักษะทางด้านกีฬาให้กับเยาวชน โดยมอบทุนสนับสนุนการศึกษา เงินสนับสนุนการประกวดเรียงความ “อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันของหนู” และโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน รวมทั้งมอบชุดและอุปกรณ์กีฬาให้กับโรงเรียนต่างๆ นอกจากนี้ยังจัดการแข่งขันฟุตบอลเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และพนักงานในบริษัทอีกด้วย

ด้านกีฬา

กีฬาออลเลย์บอลหญิงเป็นกีฬาที่ทุกคนให้ความสนใจ บริษัทฯ จึงให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาประเภทนี้อย่างต่อเนื่องผ่านสโมสรออลเลย์บอลนครนนท์ ภายใต้ชื่อ “3BB นครนนท์” ทำให้นักกีฬาของสโมสรมีการพัฒนาและสามารถได้รับการคัดเลือกเข้าสู่การแข่งขันในระดับชาติ ซึ่งสามารถต่อยอดให้ทีมไทยมีความแข็งแกร่งทัดเทียมต่างชาติและการแข่งขันระดับโลก

ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านอื่นๆ

การสร้างจิตสำนึกที่ดีในเชิงอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่บริษัทฯ ตระหนักถึงและมีกิจกรรมร่วมกับพนักงานอย่างต่อเนื่อง ผ่านโครงการ “**จิตสมิร่วมใจปลูกป่าคืนความสมบูรณ์สู่ธรรมชาติ**” ในปีที่ผ่านมาจัดกิจกรรม ณ ป่าสงวนแห่งชาติป่าวังใหญ่ และป่าแม่ น้ำน้อย จ.กาญจนบุรี นอกจากนี้กลุ่มบริษัทจัสมินฯ ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมและชุมชนที่ประสบอุทกภัยโดยมอบเงินสนับสนุนให้กับหน่วยงานราชการ ผ่านโครงการ “**ประชารัฐร่วมใจ ใต้ร่มพระบารมี**” โครงการ “**จิตสมิร่วมใจช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย**” ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี สงขลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี เพชรบุรี สกลนคร และโครงการ “**3BB ช่วยฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม**” จังหวัดปัตตานี และนครศรีธรรมราช เป็นต้น

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) หรือ “3BB” มุ่งมั่นสร้างโอกาสและพัฒนานักเรียน โรงเรียน และประเทศชาติ ซึ่งถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่งที่จะต้องตอบแทนคืนให้กับสังคม

■■■ การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

10. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

10.1 ความเห็นของคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัท

คณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่ในการสอบทานความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน พิจารณาความถูกต้องของรายงานทางการเงิน และการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมถึงดูแลให้บริษัทมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ตามแผนงานตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบแล้ว

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อที่ประชุมว่า ได้ประเมินระบบการควบคุมภายในของบริษัท โดยการสอบทาน ชักถามข้อมูลจากสำนักตรวจสอบภายใน รวมทั้งพิจารณาการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในตามแบบประเมินที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนด โดยผลการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ประจำปี 2560 สรุปได้ดังนี้

การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)

บริษัทส่งเสริมให้องค์กรมีสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่ดี มีการปรับโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับแผนธุรกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน รวมทั้งมีการแบ่งแยกหน้าที่ในส่วนงานที่สำคัญ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างกัน นอกจากนี้ บริษัทมีการกำหนดนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติงานที่ครอบคลุมธุรกรรมในด้านต่างๆ พร้อมทั้งมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) แต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัท เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการนำการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ในการประเมินความเสี่ยง ฝ่ายบริหารและพนักงานทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการประเมินปัจจัย และติดตามความเสี่ยงอย่างจริงจัง โดยมีการประเมินโอกาสความเป็นไปได้ ผลกระทบ และขนาดของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงมีการกำหนดมาตรการป้องกันเพื่อบรรเทาความเสี่ยงได้อย่างทันท่วงที

การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)

บริษัทมีการควบคุม โดยกำหนดมาตรฐานของงาน มีขั้นตอนที่สามารถตรวจสอบได้ และมีการควบคุม โดยพิจารณาจากการใช้งบประมาณในการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถติดตาม ทบทวนนโยบาย และวิธีปฏิบัติให้มีความเหมาะสม นอกจากนี้ บริษัทได้แต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยให้สอดคล้องกับนโยบาย และทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท

ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

บริษัทจัดให้มีระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล โดยคำนึงว่าข้อมูลต้องมีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และสะดวกต่อผู้ใช้งาน พร้อมทั้งกำหนดนโยบายความปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งการใช้และการจัดเก็บข้อมูล นอกจากนี้ยังจัดให้มีช่องทางการสื่อสารภายในบริษัททั้งแบบ การสื่อสารข้อมูลจากกระดบบบนลงล่าง (Top-Down) หรือจากล่างขึ้นบน

(Bottom-up) หรือการสื่อสารระหว่างหน่วยงานในระดับเดียวกัน (Horizontal) และมีช่องทางการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดให้มีช่องทางในการการรับแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน (Whistle Blowing) ผ่านช่องทางต่างๆ ที่บริษัทกำหนด

ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

บริษัทมีการติดตามและประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน ผ่านสำนักตรวจสอบภายในซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อตรวจพบจากการตรวจสอบ/สอบทานได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสมทันเวลาที่ พร้อมทั้งรายงานให้ผู้บริหารได้รับทราบ และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ประเมินระบบการควบคุมภายในของบริษัทแล้ว มีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพเพียงพอ ซึ่งเหมาะสมกับลักษณะธุรกิจของบริษัท และมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท

10.2 ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัท

รายละเอียดปรากฏตามหัวข้อ “รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ”

10.3 หัวหน้างานตรวจสอบภายใน

- 1) หัวหน้างานตรวจสอบภายในได้แก่ นางนิภาพร รัตนารามิก
- 2) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบต่อผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายใน
คณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ความเห็นชอบต่อผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายใน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การอบรมที่เหมาะสมเพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว
- 3) การแต่งตั้ง ถอดถอน และโยกย้ายผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายใน ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ โดยให้เป็นไปตามระเบียบของบริษัท เรื่องการแต่งตั้ง โยกย้ายพนักงาน ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ได้กำกับดูแล ให้การปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบภายใน เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

■■■ รายการระหว่างกัน

11. รายการระหว่างกัน

บริษัทมีรายการระหว่างกันตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งในปี 2560 รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขและเกณฑ์ตามสัญญาระหว่างบริษัท บริษัทย่อยและบริษัทร่วมเหล่านั้นตามปกติธุรกิจ (ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินปี 2560 ข้อ 6) และบริษัทได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อความสมเหตุสมผลของรายการดังกล่าวและเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทแล้ว ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้ทำการสอบทานราคา หรืออัตราของรายการดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่ของบริษัทและผู้ตรวจสอบภายในว่าเป็นราคาที่สมเหตุสมผล และมีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินถูกต้องแล้ว บริษัทมีขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน โดยดำเนินการเช่นเดียวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยทั่วไปของบริษัท และผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นไม่มีส่วนได้เสียในรายการระหว่างกัน และไม่มีส่วนในการอนุมัติในเรื่องดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

11.1 ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อย มีรายการขายสินค้า บริการและให้บริการอื่นๆ ให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกันดังนี้

บุคคลที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการระหว่างกัน	จำนวนเงิน (ล้านบาท) ณ 31 ธ.ค. 60
<p>กลุ่มบริษัทโมโน ได้แก่</p> <p>1. บจก. โมโน เจนเนอเรชั่น</p> <p>2. บจก. โมโนเทคโนโลยี</p> <p>3. บจก.โมโน อินโฟซิสเต็มส์</p> <p>4. บจก.โมโน โปรดักชั่น</p> <p>5. บจก.โมโน บรอดคาสท์</p> <p>6. บจก.โมโน ทาเลนท์ สตูดิโอ</p> <p>7. บจก.โมโน फिल्ม</p> <p>8. บจก.โมโน เรดิโอ</p> <p>9. บจก.โมโน สपोर्ट</p> <p>เอ็นเตอร์เทนเมนต์</p>	<p>1) คุณพิชญ์ โพธารามิก เป็นกรรมการและเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของกลุ่มโมโน</p> <p>2) คุณพิชญ์ โพธารามิก เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ JAS ร้อยละ 57.90 (ณ วันที่ 8 มกราคม 2561)</p>	<p>- PA ได้ทำสัญญาให้เช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน ของอาคารจัสมิน อินเทอร์เน็ต เซ็นทรัล, ทำสัญญาให้เช่าป้ายโฆษณา, ให้บริการในอาคารสำนักงาน รวมทั้ง บริการสาธารณูปโภคอื่น</p> <p>- TTTI ได้ทำสัญญาให้บริการอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง โดยคิดค่าบริการตามความเร็วของวงจร</p> <p>- ARS ได้ทำสัญญาให้บริการกระแสไฟฟ้า ระบบ UPS</p> <p>- JasTel ได้ทำสัญญาให้บริการวงจร</p>	<p>55</p> <p>23</p> <p>1</p> <p>3</p>
JASIF	JAS เป็นผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนร้อยละ 33.33	- TTTBB ได้ทำสัญญาซื้อขายเส้นใยแก้วนำแสงและสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ JASIF	227

11.2 ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อย มีรายการซื้อสินค้าและอุปกรณ์ รวมทั้งจ่ายค่าเช่าและค่าบริการอื่นๆ จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกันดังนี้

บุคคลที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการระหว่างกัน	จำนวนเงิน (ล้านบาท) ณ 31 ธ.ค. 60
กลุ่มบริษัทโมโน ได้แก่ 1. บจก. โมโน เจนเนอเรชั่น 2. บจก. โมโนเทคโนโลยี 3. บจก.โมโน บรอดคาสท์ 4. บจก.โมโน เรดิโอ 5. บจก.โมโน ฟิล์ม	1) คุณพิชญ์ โพธารามิก เป็นกรรมการและเป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ของกลุ่มโมโน 2) คุณพิชญ์ โพธารามิก เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ JAS ร้อยละ 57.90 (ณ วันที่ 8 มกราคม 2561)	- TTTI ซื้อลิขสิทธิ์รายการและใช้บริการ โฆษณาและสื่อโฆษณา	21
JASIF	JAS เป็นผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุน ร้อยละ 33.33	- TTTBB ได้ทำสัญญาเช่าเส้นใยแก้วนำแสง กับ JASIF	4,314

■■■ ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

12. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากบริษัท คือ นายศุภชัย ปัญญาวัฒน์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียนที่ 3930 หรือ นางชลรส สันติอัคราภรณ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียนที่ 4523 หรือ นางสาวสุพรรณิ ตรียานันทกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียนที่ 4498 บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ชั้น 33 อาคารเลครัชดา 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ (66) 0 2264 0777 และ (66) 0 2661 9190 โทรสาร (66) 0 2264 0789-90 และ (66) 0 2661 9192

รายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินในปี 2558 ปี 2559 และ ปี 2560 เนื่องจากถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์สำหรับเหตุการณ์ดังนี้

1. บริษัทผู้ให้สัมภาษณ์แห่งหนึ่งได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมภาษณ์ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 จนถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2554 ซึ่งเป็นวันที่สิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุน เนื่องจากยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อยดังกล่าว บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมภาษณ์ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ และเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมภาษณ์ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าว และบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่าย และค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจจำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อย เชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนถูกต้องและครบถ้วน ผลของคำวินิจฉัยอัตราส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าว อาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย และค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าว ลูกหนี้อื่น เงินปันผลค้างรับ และมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวได้
2. เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2546 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัท อย่างไรก็ตาม เจ้าหนี้บางรายได้ยื่นคำร้องคัดค้านในบางประเด็นต่อศาลฎีกา เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2549 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของบริษัท เนื่องจากบริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของแผนฟื้นฟูกิจการครบถ้วน ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2556 ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งศาลฎีกาได้มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลล้มละลายกลาง โดยพิพากษาไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ซึ่งมีผลทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ซึ่งบริษัทได้ประเมินว่า บริษัทอาจมีภาระหนี้สินเพิ่มเติมอีกจำนวนรวมไม่เกิน 1,343 ล้านบาท ทั้งนี้ไม่รวมดอกเบี้ยที่อาจมีขึ้นหากมีการฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ในอนาคต บริษัทได้เปิดเผยถึงเหตุการณ์นี้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินและเห็นว่าสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องแล้ว ในเดือนสิงหาคม 2557 สถาบันการเงินห้าแห่งได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินจำนวนประมาณ 1,856 ล้านบาท อย่างไรก็ตามมีเจ้าหนี้สองรายที่เป็นเจ้าหนี้ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย ซึ่งที่ปรึกษากฎหมายเห็นว่ายังมีความไม่แน่นอนว่าจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้อง บริษัทจึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะสถาบันการเงินสามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัท จำนวน 313 ล้านบาท โดยใช้มูลหนี้ที่สถาบันการ

เงินทั้งสามแห่งยื่นคำร้องเป็นพื้นฐาน หักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย ผลที่สุดของคดียังไม่อาจทราบได้ในปัจจุบัน บริษัทจึงเห็นว่าจำนวนสำรองที่บันทึกในบัญชีเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดที่ต้องบันทึกเพิ่มเติมจากการยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการดังกล่าวได้

3. บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาขายเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (แท็บเล็ต) ให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงาน ในเดือนกันยายน และ ธันวาคม 2556 มีมูลค่าตามสัญญาจำนวนเงินรวม 749 ล้านบาท ต่อมาบริษัทย่อยไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาได้ตามกำหนดเวลาภายในเดือนธันวาคม 2556 และภายในเดือนมีนาคม 2557 เนื่องจากได้เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตแท็บเล็ต ซึ่งตามสัญญาซื้อขายหากบริษัทย่อยไม่สามารถส่งมอบได้ตามกำหนดเวลา บริษัทย่อยจะต้องชำระค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบ ในระหว่างปี 2557 คู่สัญญาทั้งสองรายได้มีหนังสือขอบอกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ต และให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับเป็นจำนวนเงินรวม 5 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับ บริษัทย่อยได้มีหนังสือโต้แย้งการคิดค่าปรับดังกล่าว เนื่องจากสาเหตุของการส่งมอบล่าช้าเป็นเหตุสุดวิสัยและไม่ได้เป็นเหตุแห่งการผิดสัญญา ต่อมาหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 5 ล้านบาท และ 190 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการทำสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัทคู่สัญญาในประเทศแห่งหนึ่ง บริษัทย่อยได้รับชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของบริษัทคู่สัญญาดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยมีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยค่าเสียหายต่างๆ ที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญา บริษัทย่อยได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สิน โดยถือเสมือนว่าเป็นเงินสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี และคาดว่าค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจะไม่เกินจำนวนดังกล่าว เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทย่อยกับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้ชำระค่าปรับคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาท โดยศาลปกครองกลางพิพากษาให้ชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 3 ล้านบาท อย่างไรก็ตามบริษัทย่อยมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษา ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยยังคงเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญ จึงไม่ได้บันทึกสำรองเพิ่มเติมสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้

นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อสังเกตต่อเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. การชำระยอดคงค้างระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง จำนวน 877 ล้านบาท ซึ่งผู้บริหารของบริษัทย่อยเห็นว่าได้ทำถูกต้องแล้ว รวมถึงคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทต่างๆ
2. บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาจ้างเหมา (Turn-Key) กับบริษัทคู่สัญญาแห่งหนึ่ง ปัจจุบันบริษัทย่อยดังกล่าวไม่สามารถส่งมอบงานให้กับบริษัทคู่สัญญาได้ตามกำหนดระยะเวลา ซึ่งบริษัทคู่สัญญามีสิทธิที่จะคิดค่าปรับล่าช้าตามสัญญาต่อบริษัทย่อยดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของบริษัทย่อยดังกล่าว อยู่ระหว่างการขอแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องาน ซึ่งผู้บริหารของบริษัทย่อยดังกล่าวเชื่อว่าจะสามารถเจรจาแก้ไขสัญญาลดเนื้องาน และจะสามารถปิดโครงการได้โดยมีค่าปรับเกิดขึ้นอย่างไม่มีสาระสำคัญ

12.1 ตารางสรุปงบการเงินรวม

ตารางสรุปงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด 3 ปีที่ผ่านมา สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ดังนี้

รายการ	งบการเงินรวม					
	2560		2559		2558	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
งบดุล						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3,038	6.01	2,482	5.22	7,880	15.51
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	3,174	6.28	3,019	6.35	3,088	6.08
สินทรัพย์หมุนเวียน	7,674	15.18	7,208	15.16	17,027	33.52
เงินลงทุน	6,234	12.33	6,850	14.41	8,770	17.27
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	31,633	62.58	28,491	59.94	19,501	38.39
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	196	0.39	177	0.37	139	0.27
สินทรัพย์รวม	50,549	100	47,531	100	50,796	100
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร	3,915	7.74	2,229	4.69	1,519	2.99
เจ้าหนี้การค้า	3,923	7.76	3,198	6.73	3,753	7.39
หนี้สินหมุนเวียน	15,993	31.64	10,874	22.88	18,279	35.99
หนี้สินระยะยาวและสำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	18,220	36.04	23,478	49.39	14,674	28.89
หนี้สินรวม	35,920	71.06	36,264	76.29	33,785	66.51
ทุนจดทะเบียนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	3,335	6.60	2,968	6.25	3,567	7.02
กำไรสะสมที่จัดสรรแล้ว	1,021	2.02	1,012	2.13	892	1.76
กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	3,239	6.41	4,418	9.30	10,862	21.38
ส่วนของผู้ถือหุ้น	14,629	28.94	11,267	23.71	17,010	33.49
งบกำไรขาดทุน						
รายได้จากการขายและการบริการ	17,432	100.00	15,619	100.00	13,983	100.00
รายได้อื่น	856	4.91	2,532	16.21	19,444	139.06
รายได้รวม	18,288	104.91	18,151	116.21	33,427	239.06
ต้นทุนขายและการบริการ	11,031	63.28	9,711	62.17	8,407	60.12
ค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการ และการบริหาร	4,199	24.09	3,926	25.13	3,347	23.94
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินงาน การก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	-	-	841	5.38	-	-
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	225	1.29	338	2.16	223	1.59
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	692	3.97	395	2.53	197	1.41
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	2,693	15.45	3,002	19.22	15,710	112.36
งบกระแสเงินสด						
เงินสดสุทธิ(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	3,417		(2,467)		(2,721)	
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	(2,503)		2,832		28,403	
เงินสดสุทธิ(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	(358)		(5,763)		(19,303)	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	556		(5,398)		6,379	

12.2 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญที่สะท้อนถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานในธุรกิจหลักของบริษัทและบริษัทย่อย

รายการ		งบการเงินรวม		
		2560	2559	2558
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	0.48	0.66	0.93
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.39	0.54	0.67
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	(เท่า)	0.25	(0.17)	(0.20)
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	5.63	5.12	4.47
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	64	70	81
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(เท่า)	-	-	614.18
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	-	-	1
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(เท่า)	3.10	2.79	2.51
ระยะเวลาชำระหนี้	(วัน)	116	129	144
Cash Cycle	(วัน)	(52)	(58)	(62)
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	36.72	37.83	39.88
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	13.72	17.69	20.87
อัตรากำไรอื่น	%	4.68	13.95	58.17
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	142.90	(89.25)	(93.24)
อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม	%	14.73	16.54	47.00
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	20.80	21.23	104.96
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	5.49	6.11	42.59
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	21.22	23.40	108.87
อัตราการหมุนของสินทรัพย์	(เท่า)	0.37	0.37	0.91
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	2.46	3.22	1.99
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	5.68	(4.09)	16.72
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)	(เท่า)	0.34	(0.23)	(0.06)
% Growth Ratio				
สินทรัพย์รวม	%	6.35	(6.43)	121.03
หนี้สินรวม	%	(0.95)	7.34	236.00
รายได้จากการขายและบริการ	%	11.61	11.70	13.97
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	6.96	17.29	15.86
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	%	(10.27)	(80.89)	380.31

■■■ การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (MD&A)

13. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (MD&A)

ภาพรวม

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ตลาดอินเทอร์เน็ตมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งจากนโยบายภาครัฐซึ่งพยายามใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นตัวผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งพฤติกรรมผู้บริโภคที่ต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตยังคงมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีผู้ประกอบการรายใหม่ที่เริ่มเข้ามาแข่งขันในตลาดอย่างจริงจังมากขึ้น แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการให้บริการโดยเฉพาะบางพื้นที่ในแต่ละจังหวัดยังไม่สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทั่วประเทศเช่นเดียวกับบริษัท ทั้งนี้เพื่อให้บริษัทยังคงความสามารถในการแข่งขัน บริษัทได้ขยายโครงข่ายในการให้บริการอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น โดยในปีที่ผ่านมาได้เน้นการขยายโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ให้ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการให้มากยิ่งขึ้น ในปัจจุบันบริษัทสามารถให้บริการได้ครอบคลุมจนถึงระดับหมู่บ้านทั่วประเทศ การขยายโครงข่ายการให้บริการด้วยเทคโนโลยี FTTx บนโครงข่ายใยแก้วนำแสงทำให้บริษัทสามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ในระดับความเร็วสูงถึง 10 Gbps ซึ่งหากพิจารณาจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการในปี 2560 ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิ 307,153 รายแล้ว เป็นลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx ถึงประมาณ 201,300 ราย หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 65 เมื่อเทียบกับ 36,100 รายในปี 2559 และเมื่อเทียบสัดส่วนจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx ของ 3BB แล้วพบว่า ณ ปัจจุบันจากจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของ 3BB จำนวน 2.726 ล้านรายนั้น เป็นลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx จำนวนประมาณ 317,600 ราย หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 12 บริษัทคาดว่าสัดส่วนดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของบริษัท ทำให้รายได้รวมจากการดำเนินงานในปี 2560 มีการเติบโตเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับปี 2559 แต่เนื่องจากการบันทึกค่าเช่าโครงข่ายเส้นใยแก้วนำแสงให้กับ JASIF รวมไปถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในการขยายโครงข่ายของบริษัทที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินงานรวมถึงความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในปี 2560 ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2559 โดยอัตรากำไรขั้นต้นในปี 2560 อยู่ที่ร้อยละ 37 ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 38 นอกจากนั้นในปี 2560 บริษัทได้เพิ่มจำนวนพนักงานดูแลเรื่องการขยายและการบำรุงรักษาโครงข่าย ปัจจุบันบริษัทมีจำนวนพนักงานประมาณ 15,000 คน ซึ่งแม้ว่าจะทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มขึ้น แต่ก็จะช่วยให้อำนาจของบริษัทสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการให้บริการได้

ในส่วนของการขยายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงเพิ่มเติมให้กับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการนั้น คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จได้ในปี 2561 ทั้งนี้จะช่วยให้เพิ่มสภาพคล่องให้กับบริษัท และทำให้บริษัทมีเงินทุนเพิ่มเติมสำหรับขยายโครงข่ายในการให้บริการให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้นต่อไป

ผลการดำเนินงาน

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 2,392 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 2,764 ล้านบาท ลดลงจำนวน 372 ล้านบาท หรือคิดเป็นลดลงร้อยละ 13 เมื่อรวมกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนของบริษัทย่อยจำนวน 555 ล้านบาท ปรับปรุงการปรับอัตราค่าเช่า OFC ของกองทุน จำนวน 297 ล้านบาท และหักสำรองประมาณการหนี้สินตามแผนฟื้นฟูกิจการ 12 ล้านบาท สำรองหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญของบริษัทย่อยจำนวน 225 ล้านบาท และผลกระทบภาษีเงินได้ (Deferred Tax) จำนวน 313 ล้านบาทแล้ว เป็นผลให้บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิประจำปี 2560 จำนวน 2,693 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 3,002 ล้านบาท (กำไรสุทธิในปี 2559 รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนสุทธิจากภาษีเงินได้แล้ว จำนวน 1,534 ล้านบาท)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2560	2559	อัตรา เปลี่ยนแปลง
กำไรจากการดำเนินงาน	2,392	2,764	(13)
กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนสุทธิ	-	1,534	(100)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	555	(105)	629
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	(12)	(12)	-
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ หนังสือสัญญาและหนี้สูญ	-	(841)	(100)
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	(225)	(338)	(33)
ผลกระทบภาษีเงินได้	(313)	-	100
ปรับปรุงการปรับอัตราค่าเช่า OFC ของกองทุน	297	-	100
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	2,693	3,002	(10)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.42	0.46	(9)

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจ

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจในปี 2560 และ 2559 เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัทในเครือ	รายได้รวม		
	2560	2559	อัตราเปลี่ยนแปลง
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง			
1. บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	815	2,436	(67)
2. บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	16,307	14,517	12
รวม	17,122	16,953	1
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม			
1. บริษัท จัสมิน ชับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	23	16	44
2. บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	646	583	11
3. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	230	261	(12)
4. บริษัท อควิเมนท์ จำกัด	9	43	(79)
5. บริษัท เอเซียส รีเอนเนล เซอร์วิสเชส จำกัด	59	63	(6)
6. บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด	-	1	(100)
รวม	967	967	-
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม			
1. บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	17	27	(37)
2. บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด	31	32	(3)
รวม	48	59	(19)
ธุรกิจอื่นๆ			
1. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)	2	6	(67)
2. บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	146	148	(1)
3. บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	3	-	100
4. อื่นๆ ¹⁾	-	18	(100)
รวม	151	172	(12)
รวมทั้งสิ้น	18,288	18,151	1

หมายเหตุ : ¹⁾ ประกอบด้วย JIOC, MCS, ทริปบี, ACT, JASMBB

รายได้

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 18,288 ล้านบาท เมื่อเทียบกับรายได้รวมในปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 18,151 ล้านบาท (รายได้รวมในปี 2559 รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน จำนวน 2,160 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 1 โดยรายละเอียดของรายได้รวมเป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2560	2559	อัตรา เปลี่ยนแปลง
รายได้จากการขายและการบริการ	17,432	15,619	12
กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน	-	2,160	(100)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	555	-	100
รายได้จากดอกเบี้ยรับ	19	70	(73)
รายได้อื่นๆ	282	301	(6)
รวมทั้งสิ้น	18,288	18,151	1

รายได้จากการขายและการบริการ

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและการบริการ จำนวน 17,432 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 15,619 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 โครงสร้างรายได้จากการขายและการบริการในปี 2560 ส่วนใหญ่จะมาจากธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงโดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94 ของรายได้จากการขายและการบริการรวม รายได้จากการขายและการบริการแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจเป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

กลุ่มธุรกิจ	2560	2559	อัตรา เปลี่ยนแปลง
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	16,310	14,510	12
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายคมนาคม	948	920	3
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม	29	43	(33)
ธุรกิจอื่นๆ	145	146	(1)
รวมทั้งสิ้น	17,432	15,619	12

รายได้จากธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในปี 2560 อยู่ที่ 16,310 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งรายได้จากการขายและการบริการอยู่ที่ 14,510 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เนื่องจากจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปีที่ผ่านมา TTTBB ได้เน้นการลงทุนขยายโครงข่ายเพื่อให้ครอบคลุมการให้บริการสู่ระดับหมู่บ้านทั่วประเทศตามความต้องการของลูกค้าผู้ใช้บริการให้มากขึ้น โดยเฉพาะการให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสงด้วยเทคโนโลยี FTTx ในปี 2560 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของ TTTBB มีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิจำนวน 307,153 ราย โดยจำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้นในปี 2560 นั้นเป็นลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx จำนวน 201,358 ราย ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2560 จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB มีจำนวนทั้งสิ้น 2.726 ล้านราย

สำหรับธุรกิจให้บริการโครงข่ายคมนาคม ในปี 2560 รายได้จากการขายและการบริการอยู่ที่ 948 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งรายได้จากการขายและการบริการอยู่ที่ 920 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นในส่วนของรายได้จากการให้บริการวางจระเข้สัญญาณความเร็วสูงในประเทศและระหว่างประเทศของ JASTEL

ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration) รายได้จากการขายและบริการ อยู่ที่ 29 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งมีรายได้จากการขายและบริการจำนวน 43 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 14 และสำหรับกลุ่มธุรกิจอื่นๆ รายได้จากการขายและบริการในปี 2560 อยู่ที่ 145 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งมีรายได้จากการขายและบริการจำนวน 146 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 1

รายได้อื่นๆ

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่นๆ รวม 856 ล้านบาท (ประกอบไปด้วยรายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สิน จำนวน 227 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 555 ล้านบาท ดอกเบี้ยรับ จำนวน 19 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 55 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งรายได้อื่นๆ (ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน) อยู่ที่ 371 ล้านบาท

ค่าใช้จ่าย

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายรวมอยู่ที่ 15,455 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่จำนวน 14,921 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 รายละเอียดค่าใช้จ่ายประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2560	2559	อัตรา เปลี่ยนแปลง
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน :			
- ต้นทุนขายและบริการ	11,031	9,711	14
- ค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการ	1,299	1,156	12
- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	2,900	2,770	5
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	15,230	13,637	12
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	225	338	(33)
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	-	841	(100)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	105	(100)
ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น	15,455	14,921	4

- ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานรวมในปี 2560 อยู่ที่ 15,230 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่จำนวน 13,637 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ประกอบด้วย
 - 1) ต้นทุนขายและบริการ ในปี 2560 อยู่ที่ 11,031 ล้านบาท เทียบกับปี 2559 ซึ่งต้นทุนขายอยู่ที่ 9,711 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 โดยต้นทุนหลักๆ ได้แก่ ค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงตามสัญญาเช่ากับ JASIF (ค่าเช่าดังกล่าวแสดงเป็นยอดสุทธิหลังหักรายการสำรองประกันรายได้ค่าเช่าและการปรับสมมติฐานการตั้งสำรองประกันรายได้ค่าเช่าในส่วนของการเพิ่มค่าเช่าและอัตราคิดลด) ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์โครงข่ายซึ่งเพิ่มขึ้นเนื่องจากการขยายโครงข่ายของ TTTBB และค่าธรรมเนียมที่จ่ายให้แก่ กสทช. ได้แก่ ค่าธรรมเนียม USO และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Margin) ในปี 2560 อยู่ที่ร้อยละ 37 ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 38
 - 2) ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ และค่าใช้จ่ายในการบริหารในปี 2560 อยู่ที่ 4,199 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 3,926 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน
- บริษัทย่อยได้ตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญจำนวน 225 ล้านบาทโดย TTTI มีนโยบายตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่มียอดค้างชำระเกิน 3 เดือนทั้งจำนวน (รายละเอียดปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9)

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน 692 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 395 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 297 ล้านบาท จากเงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะยาว และเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ของบริษัทและบริษัทย่อย โดยค่าใช้จ่ายทางการเงินในปี 2560 ได้รวมการตั้งสำรองประมาณการหนี้สินตามแผนฟื้นฟูกิจการเพิ่มเติมในส่วนของ ดอกเบี้ยจ่าย จำนวน 12 ล้านบาทไว้ด้วย

กำไร(ขาดทุน)สุทธิ

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิรวม 2,693 ล้านบาท เทียบกับปี 2559 ซึ่งมีผลกำไรสุทธิ 3,002 ล้านบาท (กำไรสุทธิในปี 2559 รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนสุทธิจากภาษีเงินได้แล้ว จำนวน 1,534 ล้านบาท) โดยธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีกำไรสุทธิในปี 2560 จำนวน 1,448 ล้านบาท ลดลงจากปี 2559 จำนวน 2,496 ล้านบาท (กำไรสุทธิในปี 2559 ได้รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน) ธุรกิจการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม มีกำไรสุทธิในปี 2560 จำนวน 303 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 18 ล้านบาท ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคมขาดทุนสุทธิในปี 2560 จำนวน 20 ล้านบาท เมื่อเทียบกับขาดทุนสุทธิในปี 2559 จำนวน 49 ล้านบาท ขาดทุนสุทธิลดลงจำนวน 69 ล้านบาท ในส่วนของธุรกิจอื่นๆ กำไรสุทธิในปี 2560 อยู่ที่ 4,709 ล้านบาท ลดลงจากปี 2559 จำนวน 6,025 ล้านบาท เมื่อหักรายการระหว่างกันแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิในปี 2560 จำนวน 2,693 ล้านบาท และเมื่อคิดเป็นร้อยละของรายได้รวม (ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน) แล้ว อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) ในปี 2560 จะอยู่ที่ร้อยละ 15

ฐานะการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 50,549 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 47,531 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 สินทรัพย์รวมของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วย

รายการ	31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2559	
	ล้านบาท	ร้อยละของสินทรัพย์รวม	ล้านบาท	ร้อยละของสินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	7,674	15	7,208	15
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	31,633	63	28,491	60
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ	11,241	22	11,832	25

ณ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 7,674 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15 ของสินทรัพย์รวม เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 7,208 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 466 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6 เนื่องจาก

- เงินสดและเงินฝากธนาคาร เพิ่มขึ้นจำนวน 556 ล้านบาท โดยระหว่างปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินรับสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 3,418 ล้านบาท มีเงินรับจากการกู้เงินระยะสั้น จำนวน 1,957 ล้านบาท มีเงินสดรับจากการแปลงสภาพ JAS-W3 จำนวน 4,393 ล้านบาท หักลบกับเงินสดใช้ไปในการลงทุนซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนในอุปกรณ์สำหรับการขยายโครงข่ายของบริษัทย่อย สุทธิจำนวน 2,503 ล้านบาท จ่ายชำระเงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ และดอกเบี้ยจ่าย รวมจำนวน 2,829 ล้านบาท นอกจากนั้นในระหว่างปีบริษัทและบริษัทย่อยมีการจ่ายปันผลให้กับผู้ถือหุ้น คิดเป็นเงินรวมประมาณ 3,879 ล้านบาท
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ เพิ่มขึ้นประมาณ 400 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากลูกหนี้กรมสรรพากร ซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 232 ล้านบาท เนื่องจากภาษีซื้อที่ชำระไว้เกินของ TTTBB และลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 155 ล้านบาท

สินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวเมื่อหักกลบกับสินทรัพย์หมุนเวียนที่ลดลง จำนวน 490 ล้านบาท ซึ่งหลักๆ เกิดจากการลดลงของเงินลงทุนชั่วคราว ซึ่งลดลงจำนวน 328 ล้านบาท ทำให้สุทธิแล้วสินทรัพย์หมุนเวียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิ จำนวน 467 ล้านบาท

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีจำนวน 31,633 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2559 จำนวน 3,142 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11 ส่วนใหญ่จะเป็นการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ของบริษัทย่อย จากการลงทุนขยายโครงข่ายในการให้บริการของ TTTBB ซึ่งในปีที่ผ่านมาได้เน้นการขยายโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ให้ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการให้มากยิ่งขึ้น ในการจัดซื้ออุปกรณ์ดังกล่าวจะใช้เงินสินเชื่อบริษัทไม่เกิน 1 ปีประเภท Letter of Credit (L/C) และ Trust Receipt (T/R) สำหรับการซื้ออุปกรณ์จากต่างประเทศ และสินเชื่อประเภท Domestic Letter of Credit (DL/C) และตั๋วสัญญาใช้เงิน (P/N) สำหรับการสั่งซื้ออุปกรณ์ในประเทศ รวมทั้งสินเชื่อจากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ (Supplier Credit) ในปี 2559 TTTBB ได้เข้าทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ กำหนดชำระเงินภายใน 3 ปี โดยในปี 2560 TTTBB ได้ชำระเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ตามสัญญาดังกล่าวไปแล้วจำนวน 770 ล้านบาท และในปี 2561 บริษัทจะต้องชำระอีกจำนวน 2,391 ล้านบาท ซึ่งบันทึกไว้ในรายการเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีในงบการเงิน

สำหรับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ซึ่ง ณ สิ้นปี 2560 อยู่ที่ 11,241 ล้านบาท ลดลงจากปี 2559 จำนวน 591 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5 สาเหตุหลักเนื่องจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งลดลงจำนวน 616 ล้านบาท โดยเงินลงทุนดังกล่าวในงบการเงินรวมจะแสดงตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method)

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมทั้งสิ้นจำนวน 35,920 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 36,264 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 1 รายละเอียดดังนี้

รายการ	31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2559	
	ล้านบาท	ร้อยละของหนี้สินรวม	ล้านบาท	ร้อยละของหนี้สินรวม
หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวและสำรองประกันรายได้ค่าเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี)	10,413	29	6,893	19
หนี้สินระยะยาว	9,746	27	11,942	33
สำรองประกันรายได้ค่าเช่า	14,054	39	15,517	43
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ	1,708	5	1,912	5
หนี้สินรวม	35,920	100	36,264	100

หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวและสำรองประกันรายได้ค่าเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี) ณ สิ้นปี 2560 อยู่ที่ 10,413 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2559 จำนวน 3,520 ล้านบาท ส่วนใหญ่เนื่องจาก

- เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร เพิ่มขึ้นจำนวน 1,686 ล้านบาท เงินกูยืมดังกล่าวประกอบด้วย Trust Receipt และตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งเกิดจากการสั่งซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นซึ่งเพิ่มขึ้นจากการดำเนินธุรกิจปกติ จำนวน 726 ล้านบาท
- เงินกู้ยืมระยะสั้น เพิ่มขึ้นจำนวน 1,358 ล้านบาท โดยในระหว่างปีบริษัทได้มีการกู้เงินระยะสั้นเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในบริษัทและบริษัทย่อย จำนวน 1,957 ล้านบาท และได้มีการชำระคืนเงินกูยืมดังกล่าวบางส่วนไปในไตรมาส 4 ปี 2560 และไตรมาส 1 ปี 2561 จำนวน 600 ล้านบาท และ 590 ล้านบาทตามลำดับ ปัจจุบันเงินกู้ยืมระยะสั้นดังกล่าวมียอดคงเหลือจำนวน 767 ล้านบาท

หนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวเมื่อหักกลบกับหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลงจากการดำเนินงานปกติ เช่น ภาษีเงินได้ค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า และอื่นๆ สุทธิแล้วทำให้หนี้สินหมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นจำนวน 3,520 ล้านบาท

หนี้สินระยะยาว ณ สิ้นปี 2560 อยู่ที่ 9,746 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2559 จำนวน 2,196 ล้านบาท เนื่องจากในระหว่างปีบริษัทและบริษัทย่อยมีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว และเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ (ตามสัญญาซื้ออุปกรณกับบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ – Supplier Credit) จำนวน 1,342 ล้านบาท และ 952 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในส่วนของสัญญาเงินกู้ระยะยาวของบริษัทนั้น กำหนดให้บริษัทจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น ความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Service Coverage Ratio) และอัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Bearing Debt) ต่อกำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงิน ภาษี ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA) เป็นต้น ซึ่ง ณ สิ้นปี 2560 บริษัทสามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ได้

หนี้สินระยะยาวที่ลดลงดังกล่าวเมื่อหักกลบกับหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากในระหว่างปีบริษัทย่อยมีการจัดซื้อยานพาหนะสำหรับใช้ในการดำเนินงาน จำนวน 98 ล้านบาทแล้ว ทำให้สุทธิแล้วหนี้สินระยะยาวลดลงจำนวน 2,196 ล้านบาท

สำรองประกันรายได้ค่าเช่า เป็นการตั้งสำรองหนี้สินตามเงื่อนไขของสัญญาประกันรายได้ค่าเช่ากับ JASIF (สำหรับ OFC จำนวนร้อยละ 20 ของ OFC ทั้งหมด) ณ สิ้นปี 2560 อยู่ที่ 14,054 ล้านบาท เทียบกับปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ 15,517 ล้านบาท ลดลงจำนวน 1,463 ล้านบาท เนื่องจากการตัดจำหน่ายสำรองดังกล่าวจำนวน 1,391 ล้านบาท นอกจากนั้นในระหว่างปีได้มีการปรับสมมติฐานการตั้งสำรองประกันรายได้ค่าเช่าในส่วนของอัตราการเพิ่มค่าเช่า (ซึ่งอิงจากอัตราเงินเฟ้อ) และอัตราคิดลด โดยรายการดังกล่าวแสดงหักกลบไว้ในต้นทุนค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ ณ สิ้นปี 2560 อยู่ที่ 1,708 ล้านบาท ลดลงจากปี 2559 จำนวน 204 ล้านบาท เนื่องจากสำรองค่าใช้จ่าย และเงินมัดจำรับจากลูกค้าซึ่งเป็นธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย

นอกเหนือจากหนี้สินที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงินแล้ว บริษัทย่อยมีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเกี่ยวกับการลงทุนในอุปกรณโทรคมนาคมและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องสำหรับการดำเนินงาน (รายละเอียดปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33)

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 14,629 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 3,361 ล้านบาท ประกอบด้วย

- ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้วจำนวน 3,335 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2559 จำนวน 367 ล้านบาท จากหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการจดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์ในระหว่างปี 2560 จำนวน 733.6 ล้านหุ้น (สำหรับการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2559 มีนาคม มิถุนายน และกันยายน 2560)
- เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจำนวน 2,919 ล้านบาท จากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2560 จำนวน 679.2 ล้านหน่วย (คิดเป็นหุ้นสามัญจำนวน 747.8 ล้านหุ้น ที่ราคาแปลงสภาพหุ้นละ 3.904 บาท)
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ จำนวน 2,812 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 2,497 ล้านบาท จากการบันทึกส่วนต่างของราคาแปลงสภาพ JAS-W3 (3.904 บาทต่อหุ้น) กับราคา par (0.50 บาท) ของหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ที่ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนแล้วในระหว่างปี (จำนวน 733.6 ล้านหุ้น)

- กำไรสะสมจัดสรรแล้วและยังไม่จัดสรร จำนวน 4,259 ล้านบาท ลดลงจากปี 2559 จำนวน 1,171 ล้านบาท เป็นสำรองตามกฎหมายจำนวน 1,021 ล้านบาท (ในระหว่างปีมีการจัดสรรสำรองตามกฎหมายจำนวน 9 ล้านบาท) และกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรร จำนวน 3,239 ล้านบาท บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรระหว่างปีจำนวน 2,693 ล้านบาท และมีการจ่ายปันผลในปี 2560 รวม 3,865 ล้านบาท

ณ ปัจจุบันบริษัทมีทุนชำระแล้วทั้งสิ้นจำนวน 7,418.4 ล้านบาท (รวมทุนจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้นจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2560 จำนวน 747.8 ล้านบาทแล้ว) และคงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิ จำนวน 1,940.8 ล้านหน่วย

โครงสร้างเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมจำนวน 35,920 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71 ของสินทรัพย์รวม และมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 14,629 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29 ของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 2.46 เท่า แต่เนื่องจากหนี้สินดังกล่าวได้รวมหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการบันทึกสำรองการประกันรายได้ค่าเช่าจำนวน 14,054 ล้านบาท (ซึ่งเป็นการบันทึกประมาณการหนี้สินตามมาตรฐานบัญชี) ซึ่งหากคำนวณโดยไม่รวมรายการดังกล่าวแล้ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะอยู่ที่ 1.49 เท่า

สภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าจำนวน 3,038 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 556 ล้านบาท โดยสรุปเงินสดสุทธิได้มาและใช้ไปในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน 3,417 ล้านบาท
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน (2,503) ล้านบาท
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน (358) ล้านบาท

โครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงิน

ในระหว่างปี 2553 บริษัทได้ลดทุนที่ชำระแล้วรวม 2,032,127,200 หุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืนตามโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินโครงการที่ 1 จำนวน 634,400,000 หุ้น และโครงการที่ 2 จำนวน 1,397,727,200 หุ้น

ในระหว่างปี 2554 บริษัทได้ลดทุนที่ชำระแล้วเพิ่มเติมจากปี 2553 อีกจำนวน 155,240,000 หุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืนตามโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินโครงการที่ 3

ในระหว่างปี 2555 บริษัทมีหุ้นทุนซื้อคืนรวมทั้งสิ้น 106,857,000 หุ้น ตามโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินโครงการที่ 4 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 8/2554 โดยมูลค่ารวมของหุ้นทุนซื้อคืนเป็นจำนวนเงิน 299 ล้านบาท และบริษัทได้มีการจัดสรรกำไรสะสมเป็นสำรองสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนเต็มจำนวน

ในระหว่างปี 2556 บริษัทได้ลดทุนที่ชำระแล้วเป็นจำนวนรวม 106,857,000 หุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืน ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2555 และบริษัทได้ออนกลับกำไรสะสมจัดสรรสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

ในระหว่างปี 2557 บริษัทมีหุ้นทุนซื้อคืนรวมทั้งสิ้น 142,730,000 หุ้น ตามโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินโครงการที่ 5 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2557 โดยมูลค่ารวมของหุ้นทุนซื้อคืนเป็นจำนวนเงิน 990 ล้านบาท และบริษัทได้มีการจัดสรรกำไรสะสมเป็นสำรองสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนทั้งจำนวนแล้ว

■ ■ ■

ในระหว่างปี 2558 บริษัทได้ลดทุนที่ชำระแล้วเป็นจำนวนรวม 142,730,000 หุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืน ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2558 และบริษัทได้โอนกลับกำไรสะสมจัดสรรสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

ในระหว่างปี 2559 บริษัทมีหุ้นทุนซื้อคืนรวมทั้งสิ้น 1,200 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 16.82 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 6,000 ล้านบาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2559 และครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 และได้ดำเนินการลดทุนจดทะเบียนจาก 5,245,998,283.50 บาท เป็น 4,645,998,283.50 บาท ลดทุนที่ชำระแล้ว จาก 3,568,478,557.50 บาท เป็น 2,968,478,557.50 บาท และบริษัทได้โอนกลับกำไรสะสมจัดสรรสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีส่วนควบคุม และเลขานุการบริษัท

1. ข้อมูลของกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีส่วนควบคุม และเลขานุการบริษัท

1.1 รายละเอียดของกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีส่วนควบคุม และเลขานุการบริษัท

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ	อายุ (ปี)	คุณสมบัติทางการศึกษา/ประวัติอบรม	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	สัดส่วนการถือ หลักทรัพย์ JAS, JAS-W3 (%) ¹⁾	ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์อิสระ และกรรมการตรวจสอบ
1) นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2553	70	- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขา Operation Research Iona University, New York, ประเทศสหรัฐอเมริกา - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2546	ไม่มี	-	กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทีวี อินเตอร์ จำกัด (มหาชน) ประธานคณะกรรมการ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) รองประธานกรรมการ และกรรมการบริหาร บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน) กรรมการ และประธานคณะที่ปรึกษา บริษัท กลุ่มเซ็นทรัล จำกัด ประธานกรรมการบริหาร บริษัท เอิร์ธแคร์ จำกัด กรรมการบริหาร บริษัท เดอะรีเนเจอร์ จำกัด กรรมการและกรรมการบริหาร บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด และ บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า จำกัด (มหาชน)
2) ดร.วิจิต แยมบุญเรือง กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการ ตรวจสอบ วันที่ 4 มิถุนายน 2542	76	- ปริญญาเอก สาขา Public & International Affairs, University of Pittsburgh, Pennsylvania, ประเทศสหรัฐอเมริกา - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) ปี 2547 หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2547 หลักสูตร The Role of Chairman Program (RCP) ปี 2547 หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) ปี 2547 หลักสูตร Chartered Director Class (CDC) ปี 2550 หลักสูตร Board that Make a Difference (BMD) ปี 2560	ไม่มี	JAS = 0.0008 JAS-W3 = ไม่มี	ประธานกรรมการ บริษัท วี ซี เค โฮลดิ้ง จำกัด กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท บีเอ็มพี เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท เซอร์วิวด์ เคมีคอล จำกัด (มหาชน) ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอิสระ บริษัท เอกธุรกิจวิศวกรรม จำกัด (มหาชน) ประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไทยพรีเมียร์ลีก จำกัด กรรมการอิสระ และประธานกรรมการ บริษัท วิค แอนด์ ซูลสันด์ จำกัด (มหาชน) กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹⁾ JAS หมายถึง หุ้นสามัญ จำนวน JAS ทั้งหมดที่ใช้คำนวณเท่ากับ 7,418,442,616 หุ้น JAS-W3 หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท จำนวน JAS-W3 ทั้งหมดที่ใช้ในการคำนวณเท่ากับ 1,940,897,775 หุ้น

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติอบรม	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว และผู้บริหาร	สัดส่วนการถือ หลักทรัพย์ JAS, JAS-W3 (%) ¹⁾	ประสบการณ์การทำงาน
3) ดร.โยธิน อนาวิล กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และประธานคณะกรรมการ กำหนดค่าตอบแทน และสรรหา วันที่ 28 กันยายน 2549	68	- ปริญญาเอก สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า University of Cincinnati, Ohio, ประเทศสหรัฐอเมริกา - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) ปี 2549 หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2551 หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) ปี 2551 หลักสูตร Chartered Director Class (CDC) ปี 2551 หลักสูตร Role of The Compensation Committee (RCC) ปี 2551 หลักสูตร Financial Statement Demystified for Directors (FDD) ปี 2552	ไม่มี	-	กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และสรรหา บริษัท เมืองไทย ลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และกรรมการบริหารทั่วโลก บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน) ที่ปรึกษาคณะกรรมการ บริษัท ดี.ที.ซี. อินดัสตรี้ส์ จำกัด (มหาชน) กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ที่ปรึกษา และ Vice Chairman บริษัท บิโอบีโอเวิลด์ จำกัด กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) กรรมการบริหาร บริษัท เดอวีเนทจลลัม จำกัด
4) นางจันทรา บุรณฤกษ์ กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ วันที่ 20 ธันวาคม 2554	71	- ปริญญาโท ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และเศรษฐศาสตร์เปรียบเทียบ University of Kentucky ประเทศสหรัฐอเมริกา - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) ปี 2548	ไม่มี	-	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) กรรมการผู้จัดการใหญ่/CEO บริษัท สหพัฒน์อินเตอร์โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท สหพัฒน์อินเตอร์โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) กรรมการอิสระ บริษัท ภัทรลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท เอส.พี. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

หมายเหตุ: ¹⁾ JAS หมายถึง หุ้นสามัญ จำนวน JAS ที่หมดอายุใช้คำนวณเท่ากับ 7,418,442,616 หุ้น JAS-W3 หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท จำนวน JAS-W3 ที่หมดอายุใช้ในการคำนวณเท่ากับ 1,940,897,775

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติอบรม	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	สัดส่วนการถือ หลักทรัพย์ JAS, JAS-W3 (%) ¹⁾	ประสบการณ์การทำงาน
5) นายพิชญ์ ไพรพิก ²⁾ กรรมการ ³⁾ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร วันที่ 21 มีนาคม 2551	45	ปริญญาตรี สาขาการจัดการ London School of Economics and Political Science, ประเทศอังกฤษ	ไม่มี	JAS = 57.90 JAS-W3=68.69	<ul style="list-style-type: none">- ประธานกรรมการ บริษัท โมโน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)- กรรมการ บริษัท พีวีเอส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด- กรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)- กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)- กรรมการบริหาร - บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)- บริษัท ทริปเปิ้ลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
6) นายสมบุญ พันธ์โสภาคย์ ²⁾ กรรมการ ³⁾ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน และสรรหา และประธานคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง วันที่ 7 มกราคม 2537	57	<ul style="list-style-type: none">- คุรุภัณฑ์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร- ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์- หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) ปี 2546หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2546	ไม่มี	JAS = 0.20 JAS-W3=0.37	<ul style="list-style-type: none">- ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)- กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)- กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)- กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)- กรรมการ บริษัท เอ็มเมอร์ลันด์ ฟาร์ม จำกัด

หมายเหตุ : ¹⁾ JAS หมายถึง หุ้นสามัญ จำนวน JAS ทั้งหมดที่ใช้คำนวณเท่ากับ 7,418,442,616 หุ้น

²⁾ เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

JAS-W3 หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท จำนวน JAS-W3 ทั้งหมดที่ใช้ในการคำนวณเท่ากับ 1,940,897,775 หุ้น

³⁾ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประสบการณ์	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	สัดส่วนการถือ หลักทรัพย์ JAS, JAS-W3 (%) ¹⁾	ประสบการณ์การทำงาน
7) นายสุพจน์ สันญะสิทธิ์กุล ²⁾ กรรมการ ³⁾ วันที่ 4 มิถุนายน 2542	49	- ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2547	ไม่มี	-	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด - กรรมการ กรรมการผู้จัดการ และกรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) - กรรมการ และกรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด กรรมการ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) ผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)
8) นายธีรศักดิ์ จีระวงศ์ ²⁾ กรรมการ ³⁾ และกรรมการบริหารความเสี่ยง วันที่ 22 มิถุนายน 2543	56	- ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า (โทรคมนาคม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) ปี 2547 หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2547	ไม่มี	JAS = 0.08 JAS-W3=0.14	กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) กรรมการผู้จัดการ บริษัท จัสมิน ทัชมาร์เก็ต คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) ผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)
9) น.ส.สายใจ คีตสิน ²⁾ กรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ เลขานุการคณะกรรมการ และเลขานุการบริษัท วันที่ 8 พฤษภาคม 2551	55	- ปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) ปี 2547 หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2547 หลักสูตร Finance for Non-Finance Director (FND) ปี 2548 หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) ปี 2548	ไม่มี	JAS = 0.02 JAS-W3=ไม่มี	กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) กรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด กรรมการ บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด กรรมการ บริษัท แจส โมบาย โปรดักต์ จำกัด กรรมการ บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด กรรมการ และเลขานุการบริษัท บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด กรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท ทริปเปิลที โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) กรรมการ และผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹⁾ JAS หมายถึง จำนวน JAS ทั้งหมดที่ใช้คำนวณเท่ากับ 7,418,442.616 หุ้น
²⁾ เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

JAS-W3 หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท จำนวน JAS-W3 ทั้งหมดที่ใช้ในการคำนวณเท่ากับ 1,940,897,775 หุ้น

³⁾ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผู้กพันบริษัท

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ	อายุ (ปี)	คุณสมบัติทางการศึกษา/ประวัติอบรม	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	สัดส่วนการถือ หลักทรัพย์ JAS, JAS-W3 (%) ¹⁾	ประสบการณ์การทำงาน
10) นายบลิ้มใจ ลีนอก กรรมการ และกรรมการกำหนด ค่าตอบแทนและสรรหา วันที่ 20 พฤศจิกายน 2551	84	- คณะบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา - ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2547 หลักสูตร Role of The Compensation Committee (RCC) ปี 2550 หลักสูตร DCP Refresher Course ปี 2551	ไม่มี	JAS = 0.01 JAS-W3=ไม่มี	ประธานคณะกรรมการ บริษัท จัสมิน เทเลคอม ชิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท จัสมิน เทเลคอม ชิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด ที่ปรึกษา บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด กรรมการ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน) กรรมการ และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท จัสมิน เทเลคอม ชิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
11) นายยอดชาย อัครวงษ์ กรรมการ วันที่ 27 กันยายน 2559	44	- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ สาขาไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Director Certification Program (DCP) ปี 2560	ไม่มี	-	กรรมการ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน) หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ 2 (COO 2) บริษัท ทริเบิลตี้ โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) กรรมการบริหาร - บริษัท ทริเบิลตี้ โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) - บริษัท ทริเบิลตี้ อินเทอร์เน็ต จำกัด หัวหน้าหน่วยงาน Contact Center บริษัท ทริเบิลตี้ โปรดักต์ จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹⁾ JAS หมายถึง หุ้นสามัญ จำนวน JAS ทั้งหมดที่ใช้คำนวณเท่ากับ 7,418,442,616 หุ้น JAS-W3 หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท จำนวน JAS-W3 ทั้งหมดที่ใช้ในการคำนวณเท่ากับ 1,940,897,775 หุ้น

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติอบรม	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว กรรมการ และผู้บริหาร	สัดส่วนการถือ หลักทรัพย์ JAS, JAS-W3 (%) ⁽¹⁾	ประสบการณ์การทำงาน
12) นางชื่นมณ ตรีสุทธศรีพ Chief Financial Officer ฝ่ายการเงิน	47	ปริญญาโท สาขาการเงิน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	ไม่มี	-	ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
13) นางนิตย วิเศษพันธุ์ ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงิน	57	ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) (การจัดการสาธารณะ) มหาวิทยาลัยบูรพา	ไม่มี	-	ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
14) น.ส.ศินีนาถ จงกักดีไพศาล ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชี	55	ปริญญาโท สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ไม่มี	-	ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
15) นางอุไรพร เจริญจิตร ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับและดูแลระเบียบ	53	ปริญญาตรี ภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ไม่มี	-	ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ JAS หมายถึง หุ้นสามัญ จำนวน JAS ทั้งหมดที่ใช้คำนวณเท่ากับ 7,418,442,616 หุ้น

JAS-W3 หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท จำนวน JAS-W3 ทั้งหมดที่ใช้ในการคำนวณเท่ากับ 1,940,897,775 หน่วย

1.2 หน้าที่มีความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท
ตามรายละเอียดในรายงานประจำปี : โครงสร้างการจัดการ ข้อ 7.3

1.3 กรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก (รายชื่อของบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลักได้จากข้อ 1.1)

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณสมบัติทางการศึกษา/ประวัติอบรม	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว และผู้บริหาร	สัดส่วนการถือ หลักทรัพย์ JAS, JAS-W3 (%) ¹⁾	ประสบการณ์การทำงาน
บริษัท จัสมิน ชัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด					
1) น.ส.คิรินา จงกัณต์ไพศาล ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชีและการเงิน	55	ปริญญาโท สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ไม่มี	-	ผู้บริหาร บริษัท จัสมิน ชัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด
2) น.ส.ลักขณา มุลศรี ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบริหารสำนักงาน	58	ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไม่มี	-	ผู้บริหาร บริษัท จัสมิน ชัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด
บริษัท อควิเมนท์ จำกัด					
1) นางนงลักษณ์ พงษ์ศรีหตุลชัย ผู้จัดการทั่วไป	62	ปริญญาโท เทคโนโลยีบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล	ไม่มี	-	ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนท์ จำกัด
2) นายกำชัย วงศ์เกล็ดนาค ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป	47	ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ไม่มี	-	ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนท์ จำกัด
3) นางจิรวาส ประยูรวง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่าย Satellite Business	56	ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไม่มี	-	ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนท์ จำกัด
4) นางกาญจนา สิบกิจวรรณชัย ผู้จัดการอาวุโส	51	ปริญญาตรี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเกริก	ไม่มี	-	ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนท์ จำกัด

หมายเหตุ : ¹⁾ JAS หมายถึง หุ้นสามัญ จำนวน JAS ทั้งหมดที่ใช้คำนวณเท่ากับ 7,418,442,616 หุ้น JAS-W3 หมายถึง ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท จำนวน JAS-W3 ทั้งหมดที่ใช้ในการคำนวณเท่ากับ 1,940,897,775 หน่วย

2. กรรมการ ผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทที่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

รายชื่อผู้บริหาร	JAS	บริษัทย่อย																บริษัทร่วม	
		TTTB	TTTI	INC	JSTC	TLDT	JasTel	Ji-NET	ACU	ARS	SHW	JTS	CCS	PA	CP	JIOC	ACT	JASMBB	IKSC
1) นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์	C,I																		
2) ดร.วิจิต แยมบุญเรือง	CA,I																		
3) ดร.โยธิน อนาวิล	AC,I,CRN																		
4) นางจันทรา บุรณภักษ์	AC,I																		
5) นายสมบุญ พัทธโสภณชัย	A,CRM,RN				A	A	A	A	A	A	D			A	A	A	A		A
6) นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	A	A,P,E	A,E	A	A	A	A	A	A	A						A	A		
7) นายธีรศักดิ์ จิระวัฒน์	ARM				A,P	A	A	A	A	A	A					A	A		A
8) นายพิชญ์ โพธารามิก	A,CEO	A,E	A,E		A	A	A,P	A	A	A	A			A					
9) นางสาวสายใจ คีตสิน	D,D&P	A,E	A,E	A	A	A	A	A						A			A		
10) นายปลื้มใจ ลีนอาร	D,RN												A,C,CRG	A					
11) นายยอดชาย อัครวงษ์	D	E	E																
12) นางนิตย์ วิเศษพันธุ์				A									A	A					

หมายเหตุ : A (Authorized Signatory Director) = กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

CA (Chairman of Audit Committee) = ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

D&P (Director and President) = กรรมการผู้จัดการใหญ่

P (President) = กรรมการผู้จัดการ

RN (Remuneration and Nomination Committee) = กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

CRN (Chairman of Remuneration and Nomination Committee) = ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

C (Chairman of the Board of Directors) = ประธานคณะกรรมการบริษัท

D (Director) = กรรมการ

I (Independent Director) = กรรมการอิสระ

CRM (Chairman of Remuneration Committee) = ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

CRM (Chairman of Risks Management Committee) = ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

3. ประวัติการถูกลงโทษของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

กรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุม ไม่มีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 หรือพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 โดยเฉพาะความผิดในเรื่องดังต่อไปนี้

3.1 การกระทำการโดยไม่สุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

3.2 การเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูล หรือข้อมูลอันเป็นเท็จที่อาจทำให้ลูกค้าผิด หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญซึ่งอาจมีผลกระทบต่อตลาดสินใจของผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.3 การกระทำอันไม่เป็นธรรมหรือการเอาเปรียบผู้ลงทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำดังกล่าว

รายละเอียดเกี่ยวกับการกรรมการของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม

รายชื่อผู้บริหาร	บริษัทย่อย																	บริษัทร่วม	
	TTBB	TTTI	INC	JSTC	TLDT	JasTel	Ji-NET	ACU	ARS	SHW	JTS	CCS	PA	CP	JIOC	ACT	JASMBB	IKSC	
1) นางนงลักษณ์ พงษ์ศรีหุดชัย	A,E	A,E																	
2) นางสาวจรรักษ์ โรจนวิภาต	A																		
3) นายสุ ประสานเนตร	A,E	E																	
4) นายอนุพงษ์ โพธารามิก	A																		
5) นายสิทธิลา สุวิวัชรวิทยกิจ	D,E	E																	
6) นายพิสิฐ ดันดีโรจนกิจการ	E	E					D												
7) นางสาวสมจิตต์ วีระนุกุล					D														
8) นายกิตติพงษ์ เมสวัชรจิตรแสง										A									
9) นายสงบ สังขจินดา										A									
10) นายรักษ์ อุณหโกคา											CA,IRC								
11) ว่าที่ร้อยตรีอรพ พุททาวาทิน											AC,IRC								
12) พลตรีหญิงสุนันทา สิริสัมพันธ์											AC,I								
13) นายดุสิต ศรีสง่าไอฟาร											D,P	A							
14) นางปิ่นดาว โรจนกุล												A		A					
15) นายสุรพล จันทิพร			A																
16) นางสาวอรนุช จันทะลิน														A					
17) นายรัช บุญภูพานต์																	A		
18) นายสทธีรัฐ คณองคิลป์																	A		
19) นายชุมมนัส เกษเสถียร																	A		
20) นายพนพล วังภา																	A		
21) นายสมบัติ พันศิริพัฒน์																	A		
22) นายปรีณ ชัยปราการ																	A		

หมายเหตุ : A (Authorized Signatory Director) = กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม CA (Chairman of Audit Committee) = ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
D (Director) = กรรมการ E (Executive Director) = กรรมการบริหาร I (Independent Director) = กรรมการอิสระ
P (President) = กรรมการผู้จัดการ RC (Remuneration Committee) = กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้องานตรวจสอบภายใน

ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติอบรม	ประสบการณ์การทำงาน
นางนิภาพร รัตนารมิก ผู้จัดการสำนักงานตรวจสอบภายใน	<ul style="list-style-type: none"> - บริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยรามคำแหง - หลักสูตรจากสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ - หลักสูตร การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในระบบสารสนเทศ - หลักสูตร วิธีการประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบภายใน - หลักสูตร โครงการอบรม เพื่อรับรู้มิติด้านการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Certificate Program-IACP) - หลักสูตรจากสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย - หลักสูตร Skills for the New Auditor-In-Charge - หลักสูตร หลักการตรวจสอบทุจริต - หลักสูตรจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย - หลักสูตร การควบคุมภายในเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน 	<p>2551-ปัจจุบัน</p> <p>ผู้จัดการ สำนักงานตรวจสอบภายใน บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)</p>
		<p>2547-2550</p> <p>ผู้ช่วยผู้จัดการ สำนักงานตรวจสอบภายใน บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)</p>

■■■ การเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์สินของกรรมการและผู้บริหาร

การเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์สินของกรรมการและผู้บริหาร

ชื่อ-สกุล	หุ้นสามัญ (หุ้น)			ใบสำคัญแสดงสิทธิฯ JAS-W3 (หน่วย)		
	31 ธ.ค. 2559	เปลี่ยนแปลง ในปี 2560 เพิ่ม/(ลด)	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2559	เปลี่ยนแปลง ในปี 2560 เพิ่ม/(ลด)	31 ธ.ค. 2560
กรรมการ						
1. นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
2. ดร. วิชิต แยมบุญเรือง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	60,000	60,000	-	-	-
3. ดร. โยธิน อนาวิล	-	-	-	-	-	-
4. นางจันทร์ภา บุรณฤกษ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
5. นายพิษณุ โพธารามิก	4,295,246,452	-	4,295,246,452	1,983,295,757	(650,000,000)	1,333,295,757
6. นายสมบุญ พัทธโรสภาคย์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	14,789,270	-	14,789,270	7,249,642	-	7,249,642
7. นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
8. นายธีรศักดิ์ จีระศวกพงศ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	5,585,080	-	5,585,080	2,737,784	-	2,737,784
9. นายปลั่งใจ ลินอากร คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	847,058	200,000	1,047,058	-	-	-
10. น.ส. สายใจ คีตสิน	1,700,000	-	1,700,000	-	-	-
11. นายยอดชาย อัครวงษ์ชัย คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
ผู้บริหาร						
1. นางชินกมล ตรีสุทธาชีพ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
2. นางนิตย วิเสสพันธุ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
3. น.ส. ศิรินาถ จงกัณฑ์ไพศาล	-	-	-	-	-	-
4. นางอุไรพร เจริญจิตร คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-

■■■ รายละเอียดการถือหุ้นในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของกรรมการ

รายละเอียดการถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมของกรรมการ

ชื่อบริษัท	ชื่อกรรมการ	จำนวนหุ้นสามัญ ณ 31 ธันวาคม 2560
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	2
	นางสาวสายใจ คีตสิน	1
บริษัท ไทย ลองดิสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	2
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	1
	นางสาวสายใจ คีตสิน	1
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	1
	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	3
	นางสาวสายใจ คีตสิน	1
บริษัท อควาเมนท์ จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	1
	นางสาวสายใจ คีตสิน	2
บริษัท เอเชียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	1
บริษัท สมาร์ท โฮเวย์ จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	1
	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	3
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) *	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	400
	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	100
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	1,000
	นางสาวสายใจ คีตสิน	400
	นายปลื้มใจ ลินอากร	50,000
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด	นางสาวสายใจ คีตสิน	3
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	3
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	นายพิษณุ โพธารามิก	1
	นางสาวสายใจ คีตสิน	1
บริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	1
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	1
	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	2
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	1
	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	3
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	นายสมบุญ พัทธโรภากย์	1
	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	2

หมายเหตุ : * จำนวนหุ้น ณ วันปิดสมุดทะเบียน วันที่ 27 พฤศจิกายน 2560

■■■ รายงานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท เพื่อทำหน้าที่สรรหา คัดเลือก เสนอบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการบริษัทฯ คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ รวมทั้งเสนอนโยบายผลตอบแทน แนวทางการจ่ายค่าตอบแทน ค่าบำเหน็จ และผลประโยชน์อื่นๆ สำหรับคณะกรรมการบริษัท คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ตลอดจนประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และภาวะตลาดในปัจจุบัน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาประกอบด้วย ดร.โยธิน อนาวิล กรรมการอิสระ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา นายปลื้มใจ สินอากร และนายสมบุญ พัทธโรภาศย์ กรรมการบริษัท ดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

ในปี 2560 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าว สรุปเรื่องการพิจารณาได้ดังนี้

- พิจารณาค่าตอบแทน ค่าบำเหน็จ และผลประโยชน์อื่นๆ สำหรับคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ของบริษัทฯ โดยพิจารณาอย่างละเอียด รอบคอบ ถึงความเหมาะสม เทียบเคียงจากอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน การขยายตัวทางธุรกิจ และการเติบโตทางผลกำไรของบริษัทฯ รวมทั้งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่างๆ ทั้งนี้สำหรับกรรมการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ในคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ จะได้รับค่าตอบแทนเพิ่มตามความเหมาะสมของปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ และรักษากรรมการที่มีคุณภาพตามที่บริษัทฯ ต้องการไว้
- พิจารณาค่าตอบแทนและโบนัสประจำปี สำหรับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ซึ่งจะพิจารณาให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม เปรียบเทียบได้กับอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน และสอดคล้องกับผลประกอบการของบริษัทฯ ในแต่ละปี
- พิจารณาสรรหา คัดเลือก และเสนอบุคคลให้เข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทแทนกรรมการที่ลาออก เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ สำหรับกรรมการที่ต้องออกตามวาระ นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และเสนอให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติต่อไป
- พิจารณาสรรหา คัดเลือก และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งบุคคล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- พิจารณาสรรหา คัดเลือก และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติแต่งตั้ง บุคคลเข้าดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการบริหาร บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- รับทราบการสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา และเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เข้าดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาชุดใหม่ต่อไป
- เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท พิจารณาแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ชุดเดิม กลับเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบต่อไปอีกวาระหนึ่ง รวมทั้งให้ได้รับค่าตอบแทนตามเดิม

- เสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท พิจารณาแต่งตั้งกรรมการบริหารความเสี่ยงชุดใหม่ ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 ถึงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564 รวมทั้งให้ได้รับค่าตอบแทนตามเดิม
- คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา ได้ประเมินการปฏิบัติงานของตนเองทั้งแบบภาพรวมองค์คณะและรายบุคคล โดยแบบประเมินผล แบ่งเป็น 6 หมวด ได้แก่ โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การประชุม การทำหน้าที่ของกรรมการ ความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ และการพัฒนาตนเองของกรรมการ โดยผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม สรุปได้ว่า คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประกอบกับความระมัดระวังอย่างรอบคอบเหมาะสม มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการดำเนินงานของบริษัทฯ

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้รายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการบริษัทฯ ทราบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ในปี 2560 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มความสามารถ ครบถ้วนรอบคอบ โปร่งใสและเป็นอิสระ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้น ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

(ดร.โยธิน อนวัช)

ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

■■■ รายงานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 7 ท่าน ในปี 2560 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้มีการจัดประชุมรวม 4 ครั้ง โดยกลั่นกรองนโยบายในการบริหารความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจ รวมทั้งการประเมินปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจและสอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ของบริษัท อีกทั้งมีการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงให้คณะกรรมการบริษัท ทราบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ โดยสรุปได้ดังนี้

- 1) การประเมินความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงใน 5 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงทางด้านรายได้ ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงทางด้านบุคลากร ความเสี่ยงด้านการตลาด และการแข่งขัน และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการซ่อมบำรุง โดยพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท มีการทบทวนกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ
- 2) การบริหารจัดการความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้กรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ผ่านคณะทำงานบริหารความเสี่ยงซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มธุรกิจ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะจัดการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- 3) การติดตามกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจัดให้มีการประชุมร่วมกันทุกไตรมาส เพื่อติดตาม ทบทวน และปรับปรุงปัจจัยความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่บริษัท ยอมรับได้หรือลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น
- 4) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงแก่พนักงาน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงในทุกระดับทั่วทั้งบริษัทอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยให้พนักงานทุกระดับทุกหน่วยงานส่วนร่วมทั้งการประเมินความเสี่ยง และกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงเป็นประจำ และนำการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติทั่วทั้งบริษัทเพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร

จากการดำเนินงานข้างต้น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง พิจารณาเห็นว่าการบริหารความเสี่ยงได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทอย่างครบถ้วน โดยสอดคล้องกับหลักและแนวทางปฏิบัติในการกำกับและดูแลกิจการที่ดีจนทำให้มั่นใจได้ว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

(นายสมบุญ พิชร์โสภาคย์)

ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

■■■ รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมีประสบการณ์ในการบริหารงาน จำนวน 3 ท่าน คือ

1. ดร.วิชิต แย้มบุญเรือง ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. ดร.โยธิน อนาวิล กรรมการตรวจสอบ
3. นางจันทร์ภา บุรณฤกษ์ กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท และตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ การกำกับดูแลกิจการที่ดี การสอบทานงบการเงิน การสอบทานระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและค่าตอบแทน

ในรอบปี 2560 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมรวม 6 ครั้ง โดยเป็นการร่วมประชุมร่วมกันกับผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดังนี้

การสอบทานงบการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานงบการเงินรายไตรมาส และงบการเงินประจำปี 2560 รวมถึงรายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งการสอบทานงบการเงินประกอบกับการชี้แจงของผู้สอบบัญชีและฝ่ายบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน

การสอบทานระบบการควบคุมภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานระบบการควบคุมภายในของบริษัทผ่านการกำกับดูแลและการตรวจสอบของสำนักตรวจสอบภายใน และการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี ทั้งนี้ได้นำผลการตรวจสอบและการประเมินความเสี่ยงมากำหนดแนวทางการตรวจสอบในแต่ละปีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการควบคุมภายใน คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัท มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

สอบทานการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานให้บริษัทมีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า บริษัทมีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนถูกต้อง

สอบทานและกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้เน้นการตรวจสอบในเชิงป้องกันในระบบงานต่างๆ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับของบริษัท สามารถปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และได้สอบทานการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบภายในตามแผนงานประจำปีที่ได้อนุมัติ อีกทั้งพิจารณาอนุมัติแผนงานการตรวจสอบประจำปี 2561 ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานของการประเมินความเสี่ยง เพื่อก่อให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการควบคุมภายในที่เพียงพอ คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่า การปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลเป็นที่น่าพอใจ และบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

พิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าตอบแทนประจำปี 2561

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชี โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือ รวมถึงความเป็นอิสระและคุณภาพงานของผู้สอบบัญชี สำหรับค่าตอบแทนได้พิจารณาถึงปริมาณงานและขอบเขตความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบจึงเห็นสมควรเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจาก บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ให้เป็นผู้สอบบัญชีประจำปี 2561 ต่อไปอีกราวหนึ่ง และเสนอค่าสอบบัญชีต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อนำเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งแบบรายคณะ และรายบุคคล ตามแบบประเมินตนเองสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบที่จัดทำขึ้นตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจากผลการประเมินพบว่า คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนตามที่ได้รับไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยใช้ความรู้ความสามารถ และมีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ ตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

โดยสรุปในภาพรวม คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า บริษัทมีการรายงานข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องรวมถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเพียงพอ และมีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(ดร.วิธ อัยมบุญเรือง)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

■■■ รายงานความรับผิดชอบ

ของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อรายงานทางการเงินของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ให้มีการจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย และตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท โดยให้มีการพิจารณาเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม มีการถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีและดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เพื่อให้มั่นใจได้อย่างมีเหตุผลว่ามีการควบคุมดูแลการใช้ทรัพย์สินของบริษัทให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนมีการแบ่งแยกหน้าที่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีสาระสำคัญ

ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่เป็นอิสระ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสอบทานความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของรายงานทางการเงิน รวมทั้งระบบควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท คือบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ในการตรวจสอบนั้น คณะกรรมการบริษัทได้สนับสนุนข้อมูล รวมทั้งเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบ และแสดงความเห็นได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ปรากฏในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการบริษัท มีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในของบริษัทฯ โดยรวมอยู่ในระดับที่ดี และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่ารายงานทางการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีความเชื่อถือได้ โดยถือตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ตลอดจนปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(นายพิชญ์ โพธารามิก)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

■■■ รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อการเงินรวม

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากเรื่องที่กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อการเงินรวม งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อการเงินรวม

ก) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 9 บริษัทผู้ให้สัมปทานได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมปทานกับบริษัทย่อยดังกล่าว เนื่องจากบริษัทผู้ให้สัมปทานยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อย บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งนี้เสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เรียกร้องให้บริษัทย่อยคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียก ค่าเสียโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ นอกจากนี้เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยังยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวและบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายรวมทั้งดอกเบี้ยและค่าเสียโอกาสในการประกอบธุรกิจจำนวนประมาณ 258 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยเชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวถูกต้องและครบถ้วน ผลของคำวินิจฉัยอัตราส่วนแบ่งรายได้นี้อาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2559: 2,518 ล้านบาท) รวมถึงค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวในงบการเงินรวมและอาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้อื่น เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อยและมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 รวมเป็นจำนวน 2,379 ล้านบาท (2559: 2,394 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ลูกหนี้อื่น เงินปันผลค้างรับ มูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อย และค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์

ข) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.6 เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เนื่องจากบริษัทได้ดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการมานาน โดยเฉพาะการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการให้กับเจ้าหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ที่ปรึกษากฎหมายเห็นว่า บริษัทจะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดหรือไม่จะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้มาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนหรือไม่เท่านั้น ในเดือนสิงหาคม 2557 บริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินรวมหารายได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางเรียกร้องให้บริษัทชำระเงินจำนวนประมาณ 1,856 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 1,112 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 744 ล้านบาท) บริษัทได้พิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินเมื่อมีการยื่นฟ้องต่อศาล อย่างไรก็ตามมีโจทก์สองรายที่เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย ที่ปรึกษากฎหมายจึงมีความเห็นว่าน่าจะยังมีความไม่แน่นอนว่า โจทก์ทั้งสองรายดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ดังนั้นบริษัทจึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะของโจทก์สามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัท (เงินต้นจำนวน 684 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 323 ล้านบาท) จำนวน 313 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 53 ล้านบาท) (2559: 301 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 41 ล้านบาท)) ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เกิดขึ้น โดยใช้มูลหนี้ที่โจทก์ทั้งสามรายยื่นคำฟ้องเป็นพื้นฐานหักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย ผลที่สุดของคดียังไม่อาจทราบได้ในปัจจุบัน บริษัท จึงพิจารณาว่าจำนวนสำรองที่บันทึกไว้ในบัญชีนั้นเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์ ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดประมาณการหนี้สินที่บริษัท ต้องบันทึกเพิ่มเติมจากการยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการดังกล่าว

ค) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.7 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงานได้ทันตามกำหนดเวลาในสัญญาเนื่องจากได้เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตแท็บเล็ต ซึ่งตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายดังกล่าว หากบริษัทย่อยไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตได้ตามกำหนดเวลา บริษัทย่อยจะต้องชำระค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบ โดยในระหว่างปี 2557 คู่สัญญาทั้งสองของบริษัทย่อยได้มีหนังสือขอลงเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายังบริษัทย่อย และให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับเป็นจำนวนเงินรวม 5 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตามบริษัทย่อยได้มีหนังสือโต้แย้งการคิดค่าปรับดังกล่าว ฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยได้กล่าวถึงสาเหตุของการส่งมอบล่าช้าว่าเป็นเหตุสุดวิสัยและไม่ได้เป็นเหตุแห่งการผิดสัญญา ต่อมาหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองแห่งได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคารพร้อมดอกเบี้ยคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาท และ 190 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตามเนื่องจากการทำสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัทคู่สัญญาในประเทศแห่งหนึ่ง บริษัทย่อยได้รับชำระเงินตามหนังสือคำประกันจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของบริษัทคู่สัญญาดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยมีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยค่าเสียหายต่างๆที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญา บริษัทย่อยได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงินรวม บริษัทย่อยจึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีและคาดว่าค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจะไม่เกินจำนวนดังกล่าว และในปัจจุบัน สถานการณ์ดังกล่าวยังไม่มีความคืบหน้า ยกเว้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทย่อยกับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาท โดยศาลปกครองกลางพิพากษาให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 3 ล้านบาท อย่างไรก็ตามบริษัทย่อยมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษา ซึ่งเมื่อบริษัทย่อยได้รับคำพิพากษา

อย่างเป็นทางการจากศาลปกครองกลางแล้ว ฝ่ายกฎหมายของบริษัทย่อยจะพิจารณาในรายละเอียดของคำพิพากษาดังกล่าวเพื่อดำเนินการยื่นอุทธรณ์ต่อไป ดังนั้น ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยยังคงเชื่อว่าบริษัทย่อยจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองเพิ่มเติมสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี ส่งผลให้ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้ถือเป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ โดยแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขจากการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในข้อ ก) ข้อ ข) และข้อ ค) ตามที่กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมข้างต้น และได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่บริษัทย่อยแห่งหนึ่งไม่สามารถดำเนินการเพื่อให้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 900 MHz ซึ่งบริษัทย่อยดังกล่าวได้ชำระค่าความเสียหายต่างๆเสร็จสิ้นแล้ว และเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในข้อ 1. และ ข้อ 2. ตามที่กล่าวไว้ในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้นตามรายงานลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้ข้อสังเกตเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. เหตุการณ์ต่างๆ ของบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง
 - 1.1 การชำระยอดคงค้างจำนวนประมาณ 877 ล้านบาท และสัญญาให้บริการวงจรเช่า ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10
 - 1.2 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทต่างๆ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.8
2. ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.5 เกี่ยวกับการส่งมอบงานล่าช้ากว่าสัญญาของบริษัทย่อยแห่งหนึ่งซึ่งมีวงเงินตามสัญญาจำนวน 31 ล้านบาทและค่าปรับล่าช้าตามสัญญาเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของวงเงินตามสัญญา

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้า ในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบ งบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน ในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

นอกจากเรื่องที่ได้กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้

รายได้หลักของกลุ่มบริษัทในงบการเงินรวมเกือบทั้งหมดมาจากการให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยแสดงมูลค่าจำนวน 16,279 ล้านบาท ในงบการเงินสำหรับปี 2560 ในการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าให้ความสนใจการรับรู้รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ต เนื่องจากมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญ และเป็นรายการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทโดยตรง นอกจากนี้ ภายใต้ภาวะการแข่งขันของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมนี้ เป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ด้านการตลาดและราคาอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกรายได้ของกลุ่มบริษัท

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัทโดยการประเมินและทดสอบระบบสารสนเทศและระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจ และเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่ออกแบบไว้ และให้ความสำคัญในการทดสอบเป็นพิเศษโดยการขยายขอบเขตการทดสอบสำหรับการควบคุมภายในที่ตอบสนองต่อการรับรู้รายได้ดังกล่าวข้างต้น สุ่มตัวอย่างใบแจ้งหนี้และการรับชำระเงินจากลูกค้าเพื่อตรวจสอบการรับรู้รายได้ สอบทานใบลดหนี้ที่ออกภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้เพื่อตรวจสอบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นของรายการตลอดรอบระยะเวลาบัญชี โดยเฉพาะรายการบัญชีที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไปและทดสอบการคำนวณรายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจำนวน 3,083 ล้านบาท โดยกลุ่มบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและรายละเอียดของยอดคงเหลือดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4.16 และข้อ 26 โดยสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะสามารถรับรู้รายการได้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมาใช้ประโยชน์ในอนาคต ในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่ต้องอาศัยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารค่อนข้างมากในการจัดทำแผนธุรกิจและประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามแผนธุรกิจที่ได้อนุมัติแล้ว ซึ่งการใช้ดุลยพินิจดังกล่าวมีผลต่อมูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่แสดงไว้ในบัญชี

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจและประเมินการจัดทำและอนุมัติประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตเพื่อเป็นหลักฐานในการรับรู้รายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยการตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นและข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำประมาณการดังกล่าว โดยการเปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้ประเมินความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของประมาณการกำไรทางภาษีกับกำไรทางภาษีที่เกิดขึ้นจริงในอดีตตลอดจนทดสอบการคำนวณประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตตามข้อมูลและสมมติฐานดังกล่าวข้างต้น และพิจารณาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อประมาณการดังกล่าว

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต้องการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้รับการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุนและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปรเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลแล้วข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

ศุภชัย ปญญาวัฒน์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3930

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
กรุงเทพฯ: 23 กุมภาพันธ์ 2561

งบการเงินรวม

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเอ็นแวล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	3,037,949,264	2,481,799,979	2,158,095,907	617,686,610
เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร	8	48,631,981	376,727,415	124,281	250,123,134
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	9	3,173,847,347	3,018,556,492	226,123,532	171,203,998
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นกับบริษัทย่อย	6	-	-	100,000,000	100,000,000
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย	6	-	-	583,845,136	701,245,136
ลูกหนี้กรมสรรพากร		907,093,974	675,165,966	-	-
ภาษีซื้อยังไม่ถึงกำหนดชำระ		412,032,664	559,204,559	1,289,756	275,940
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า		66,422,223	53,231,191	707,191	3,898,945
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		28,400,701	42,922,345	52,631	34,834
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		7,674,378,154	7,207,607,947	3,070,238,434	1,844,468,597
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	16, 33.8	487,521,237	472,728,113	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	-	-	2,952,796,270	2,961,665,763
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	6,233,992,895	6,849,768,559	18,075,942,507	18,119,388,161
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	13	534,646,780	515,211,124	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	14	31,098,342,055	27,976,169,871	2,441,522	2,985,768
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	26	3,083,195,487	3,396,565,394	65,972,953	65,972,953
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย		424,311,195	119,510,261	36,209,267	81,394,003
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	6, 15, 28	816,510,000	816,510,000	146,551,413	160,370,580
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		195,695,389	177,356,824	11,020,148	11,018,813
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		42,874,215,038	40,323,820,146	21,290,934,080	21,402,796,041
รวมสินทรัพย์		50,548,593,192	47,531,428,093	24,361,172,514	23,247,264,638

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเอ็นแอล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร	16	3,914,619,212	2,229,119,134	-	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	3,923,365,269	3,197,608,107	78,222,175	428,867,864
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย		140,909,112	160,218,274	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้น	18	1,358,159,600	-	7,175,888,000	8,695,628,400
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี					
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	19	1,345,466,737	1,410,139,815	1,185,466,737	1,182,139,815
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	20	77,479,054	51,346,792	-	-
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	21	2,390,814,760	766,114,445	-	-
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	6, 28	1,766,314,743	1,753,704,590	-	-
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง		157,987,430	147,891,410	87,033,275	83,449,502
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		36,506,935	256,254,482	-	-
ภาษีขายยังไม่ถึงกำหนดชำระ		309,652,832	307,488,169	4,569,398	11,033,382
รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า		531,948,119	569,905,860	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		39,369,560	24,256,656	8,439,865	2,792,815
รวมหนี้สินหมุนเวียน		15,992,593,363	10,874,047,734	8,539,619,450	10,403,911,778
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี					
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	19	3,844,318,753	5,121,785,490	3,578,599,015	4,764,065,752
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	20	144,384,969	72,939,740	-	-
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	21	1,943,223,716	4,519,845,020	-	-
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	6, 28	12,287,825,787	13,763,193,671	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	22	402,246,421	377,961,634	31,213,868	28,643,872
สำรองค่าชดเชยอุปขาดสายเส้นใยแก้วนำแสง	28	274,184,184	461,034,798	-	-
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	33.6	313,466,571	301,220,892	313,466,571	301,220,892
เงินมัดจำรับจากลูกค้า		702,326,595	758,290,828	9,954,402	9,954,442
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		15,332,477	13,743,427	14,539,703	12,941,721
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		19,927,309,473	25,390,015,500	3,947,773,559	5,116,826,679
รวมหนี้สิน		35,919,902,836	36,264,063,234	12,487,393,009	15,520,738,457

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเอ็นแวล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 9,291,996,567 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท		4,645,998,284	4,645,998,284	4,645,998,284	4,645,998,284
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว					
หุ้นสามัญ 6,670,625,606 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท					
(2559: หุ้นสามัญ 5,936,957,115 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท)	23	3,335,312,803	2,968,478,258	3,335,312,803	2,968,478,258
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	23	2,919,477,607	1,264,227,510	2,919,477,607	1,264,227,510
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		2,812,213,451	314,806,203	2,812,213,451	314,806,203
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
สำรองตามกฎหมาย - บริษัทฯ	24	464,599,828	464,599,828	464,599,828	464,599,828
- บริษัทย่อย	24	555,935,453	547,352,151	-	-
ยังไม่ได้จัดสรร		3,238,669,347	4,418,420,455	2,116,224,912	2,488,463,478
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		258,179,963	258,179,963	225,950,904	225,950,904
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		13,584,388,452	10,236,064,368	11,873,779,505	7,726,526,181
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		1,044,301,904	1,031,300,491	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		14,628,690,356	11,267,364,859	11,873,779,505	7,726,526,181
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		50,548,593,192	47,531,428,093	24,361,172,514	23,247,264,638

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
กำไรขาดทุน:					
รายได้					
รายได้จากการขายและการบริการ		17,432,340,632	15,619,264,085	-	-
รายได้อื่น					
กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน	28	-	2,159,900,003	-	-
ค่าจัดการรับ	6	-	-	531,588,984	524,052,600
ดอกเบี้ยรับ		18,799,042	70,386,195	3,242,798	8,993,560
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง	6, 28	226,847,954	205,524,462	-	-
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	11	-	-	1,975,998,440	8,946,704,395
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	12	-	-	1,668,166,500	1,631,503,500
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน		555,177,027	-	-	-
อื่นๆ		55,317,446	95,766,885	15,254,253	12,208,186
รวมรายได้อื่น		856,141,469	2,531,577,545	4,194,250,975	11,123,462,241
รวมรายได้		18,288,482,101	18,150,841,630	4,194,250,975	11,123,462,241
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนขายและบริการ		11,031,250,023	9,711,218,325	-	-
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ		1,299,250,482	1,156,376,081	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		2,899,920,744	2,769,402,510	184,306,612	242,960,119
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน		-	105,212,188	1,359,600	-
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการ					
ก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	11	-	840,655,645	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	-	-	-	832,440,961
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ		224,610,736	337,835,255	-	-
รวมค่าใช้จ่าย		15,455,031,985	14,920,700,004	185,666,212	1,075,401,080
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม					
ค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้		2,833,450,116	3,230,141,626	4,008,584,763	10,048,061,161
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	1,095,836,491	1,019,210,672	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้		3,929,286,607	4,249,352,298	4,008,584,763	10,048,061,161
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน		(692,416,018)	(395,046,772)	(516,262,331)	(428,142,744)
กำไรก่อนภาษีเงินได้		3,236,870,589	3,854,305,526	3,492,322,432	9,619,918,417
ภาษีเงินได้	26	(514,422,887)	(862,526,455)	-	2,464,756
กำไรสำหรับปี		2,722,447,702	2,991,779,071	3,492,322,432	9,622,383,173
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		2,722,447,702	2,991,779,071	3,492,322,432	9,622,383,173

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเอ็นเนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
การแบ่งปันกำไร					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		2,693,393,192	3,001,605,512	3,492,322,432	9,622,383,173
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		29,054,510	(9,826,441)		
		2,722,447,702	2,991,779,071		
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		2,693,393,192	3,001,605,512	3,492,322,432	9,622,383,173
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		29,054,510	(9,826,441)		
		2,722,447,702	2,991,779,071		
กำไรต่อหุ้น	29				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.42	0.46	0.54	1.49
กำไรต่อหุ้นปรับลด					
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.33	0.41	0.43	1.31

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

Page 10 of 10

หมายเหตุประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

[illegible]

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

		งบการเงินเฉพาะกิจการ													
หมายเหตุ	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระเต็ม มูลค่าแล้ว	เงินรับ ล่วงหน้าหุ้น	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม				หุ้นทุนซื้อคืน	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น					
								ยังไม่ได้จัดสรร		รายการอื่นของ					
					จำนวนตาม กฎหมาย	สำรอง หุ้นทุนซื้อคืน	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น จากใบสำคัญ แสดงสิทธิที่ หมดสิทธิ การใช้			การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากผู้ถือหุ้น	ส่วนเกิน จากการลดทุน	รวม องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น			
		3,566,736,129	251,094	302,920,329	356,869,719	-	2,298,639,786	-	(2,724)	25,169,527	200,781,377	225,948,180	6,751,365,237		
		-	-	-	-	-	9,622,383,173	-	-	-	-	-	9,622,383,173		
32		-	-	-	-	-	(3,920,843,372)	-	-	-	-	-	(3,920,843,372)		
		-	-	-	-	-	-	-	2,724	-	-	2,724	2,724		
		-	-	-	-	-	-	(6,003,986,000)	-	-	-	-	(6,003,986,000)		
		-	-	-	-	-	6,003,986,000	6,003,986,000	-	-	-	-	-		
		(600,000,000)	-	-	-	-	(5,403,986,000)	6,003,986,000	-	-	-	-	-		
		-	-	-	-	-	6,003,986,000	-	-	-	-	-	-		
		1,742,129	(251,094)	11,885,874	-	-	-	-	-	-	-	-	13,376,909		
23		-	1,264,227,510	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,264,227,510		
24		-	-	-	107,730,109	-	(107,730,109)	-	-	-	-	-	-		
		2,968,478,258	1,264,227,510	314,806,203	464,599,828	-	2,488,463,478	-	-	25,169,527	200,781,377	225,950,904	7,726,526,181		
		2,968,478,258	1,264,227,510	314,806,203	464,599,828	-	2,488,463,478	-	-	25,169,527	200,781,377	225,950,904	7,726,526,181		
		-	-	-	-	-	3,492,322,432	-	-	-	-	-	3,492,322,432		
32		-	-	-	-	-	(3,864,560,998)	-	-	-	-	-	(3,864,560,998)		
23		366,834,545	(1,264,227,510)	2,497,407,248	-	-	-	-	-	-	-	-	1,600,014,283		
		-	2,919,477,607	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,919,477,607		
		3,335,312,803	2,919,477,607	2,812,213,451	464,599,828	-	2,116,224,912	-	-	25,169,527	200,781,377	225,950,904	11,873,779,505		

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเอ็นแอล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน					
กำไรก่อนภาษี		3,236,870,589	3,854,305,526	3,492,322,432	9,619,918,417
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)					
จากกิจกรรมดำเนินงาน					
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย		3,686,857,431	2,612,447,149	15,629,672	16,494,869
ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	-	-	-	832,440,961
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการ ก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	11	-	644,000,000	-	-
หนี้สงสัยจะสูญ		65,530,223	177,492,011	-	-
หนี้สูญ		159,080,513	160,343,244	-	-
กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน	28	-	(2,159,900,003)	-	-
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์		(489,008)	(27,702,310)	(14,199)	(35,527)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	-	-	(1,975,998,440)	(8,946,704,395)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	-	-	(1,668,166,500)	(1,631,503,500)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	(1,095,836,491)	(1,019,210,672)	-	-
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง		(444,245,408)	134,555,234	1,359,600	-
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริงจากเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์		(101,400,116)	(29,497,646)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	22	33,342,655	32,000,274	2,569,996	2,459,550
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในกำไรจากการขายอุปกรณ์ของบริษัทย่อย		-	19,395,623	-	-
ดอกเบี้ยรับ		(18,799,042)	(70,386,195)	(3,242,798)	(8,993,560)
ดอกเบี้ยจ่าย		692,416,018	391,923,021	516,262,331	428,142,744
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ และหนี้สินดำเนินงาน		6,213,327,364	4,719,765,256	380,722,094	312,219,559
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)					
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		(262,658,663)	(270,870,875)	(174,720,232)	(41,557,114)
มูลค้างงานที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่เรียกชำระ		2,715,024	20,090,729	-	-
ลูกหนี้กรมสรรพากร		(231,928,008)	(402,434,760)	-	-
สินค้าคงเหลือ		388,563,489	144,672,708	-	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า		(13,191,032)	(11,255,454)	3,191,754	(2,617,588)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		9,233,686	2,153,646	(17,797)	568,777
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		(22,772,631)	(34,482,886)	(1,335)	(216,925)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		(205,644,384)	(486,523,433)	18,042,907	800,600,079
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย		(19,309,162)	(5,617,518)	-	-
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง		10,096,020	3,163,450	3,583,773	133,452
รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า		(37,957,741)	17,112,919	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		27,358,583	(599,515)	5,647,050	(630,049)
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า		(1,462,757,731)	(1,331,765,783)	-	-
จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวพนักงาน		(9,057,868)	(8,609,564)	-	(2,307,976)
สำรองค่าช้อนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง		(186,850,614)	(105,619,002)	-	-
เงินมัดจำรับจากลูกค้า		(55,964,233)	519,524,270	(40)	919,065
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		(8,930)	22,852,963	12,245,680	22,916,695
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		4,143,193,169	2,791,557,151	248,693,854	1,090,027,975
รับ (จ่าย) ภาษีเงินได้		(725,601,461)	(5,258,129,087)	45,184,736	21,691,623
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		3,417,591,708	(2,466,571,936)	293,878,590	1,111,719,598

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเอ็นแอล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน					
ดอกเบี้ยรับ		20,725,084	75,264,394	3,117,867	10,005,598
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง (เพิ่มขึ้น)		328,095,434	818,563,508	249,998,853	(250,001,064)
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกันลดลง (เพิ่มขึ้น)		(14,793,124)	5,039,127	-	8,431,125
เงินสดรับคืนจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน		-	3,850,000,000	-	301,503,500
เงินลงทุนในบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น		-	-	-	(4,650,000,000)
เงินสดรับจากเงินคืนทุนของบริษัทย่อย		-	-	-	3,750,000,000
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		-	-	2,008,498,440	9,097,145,101
เงินสดรับจากเงินคืนทุนของบริษัทร่วม	12	43,445,654	228,593,806	43,445,654	228,593,806
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	420,511,793	1,631,503,500	420,511,793	1,631,503,500
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์		6,431,471	67,889,876	20,439	48,399
ซื้อสิ่งหาทรัพย์สินเพื่อการลงทุน	13	(47,354,186)	(13,775,117)	-	-
ซื้ออาคารและอุปกรณ์		(3,254,240,112)	(3,817,394,677)	(1,272,499)	(1,517,210)
ซื้อซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์		(6,193,378)	(13,566,749)	-	-
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน		(2,503,371,364)	2,832,117,668	2,724,320,547	10,125,712,755
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน					
จ่ายดอกเบี้ย		(480,498,929)	(304,382,014)	(444,779,897)	(434,033,583)
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารลดลง		(762,131,682)	(1,909,444,490)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น		1,956,800,000	-	2,296,800,000	8,110,000,000
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น		(600,000,000)	-	(3,859,860,000)	(17,052,000,000)
เงินสดจ่ายคืนเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์		(770,262,380)	(532,028,400)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	19	-	5,940,000,000	-	5,940,000,000
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	19	(160,000,000)	(229,770,955)	-	-
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	23	1,600,014,283	13,628,003	1,600,014,283	13,628,003
เงินสดรับล่วงหน้าจากการเพิ่มทุน	23	2,793,000,000	1,264,227,510	2,793,000,000	1,264,227,510
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	32	(3,862,963,017)	(3,837,579,475)	(3,862,963,017)	(3,837,579,475)
เงินสดจ่ายจากการซื้อบริษัทย่อย		-	-	(1,209)	-
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		(16,053,097)	(106,791,604)	-	-
เงินสดจ่ายคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน		(55,976,237)	(57,338,378)	-	-
เงินสดจ่ายซื้อหุ้นคืน		-	(6,003,986,000)	-	(6,003,986,000)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน		(358,071,059)	(5,763,465,803)	(1,477,789,840)	(11,999,743,545)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ		556,149,285	(5,397,920,071)	1,540,409,297	(762,311,192)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี		2,481,799,979	7,879,720,050	617,686,610	1,379,997,802
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี		3,037,949,264	2,481,799,979	2,158,095,907	617,686,610
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม					
รายการที่มีใช้เงินสด					
ซื้ออุปกรณ์ที่ยังไม่ได้ชำระ		3,905,461,523	8,271,199,871	-	-
โอนสิทธิเงินปันผลรับจากบริษัทร่วมเพื่อจ่ายชำระดอกเบี้ยค้างจ่าย และเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร		1,247,654,707	-	1,247,654,707	-
โอนเปลี่ยนเงินตรงเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย		-	-	357,360,000	-
กู้ยืมเงินระยะสั้นจากบริษัทย่อยเพื่อจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอีกแห่ง		-	-	665,100,000	-
โอนสิทธิเงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย เพื่อจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอีกแห่ง		-	-	84,900,000	-
โอนสิทธิการรับเงินลูกหนี้อื่นกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอีกแห่ง		-	-	230,500,000	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

■■■ หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

1. ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคม โดยมีที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนคือเลขที่ 200 ชั้น 29-30 หมู่ที่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2560	2559
			ร้อยละ	ร้อยละ
ถือหุ้นโดยบริษัทฯ				
บริษัท จัสมิน ทัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงได้และให้บริการรับจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษากระเบียบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศ	ไทย	100	100
บริษัท อคิวนนท์ จำกัด	ให้บริการด้านเทคโนโลยีสื่อสารผ่านดาวเทียมและให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	100	100
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (ถือร้อยละ 9 ถือหุ้นโดยบริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด และอีกร้อยละ 9 ถือหุ้น โดยบริษัท เอเซียส ریانเนล เซอร์วิส จำกัด)	ออกแบบและติดตั้งอุปกรณ์พร้อมทดสอบระบบในโครงการสื่อสารโทรคมนาคม	ไทย	33	33
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เน็ต จำกัด	ให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	ไทย	98	98
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด (อีกร้อยละ 20 ถือหุ้นโดยบริษัท อคิวนนท์ จำกัด)	สำรวจ ออกแบบและก่อสร้างงานโยธาของโครงการโทรคมนาคม	ไทย	80	80
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด (อีกร้อยละ 34 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด และอีกร้อยละ 26 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเซียส ریانเนล เซอร์วิส จำกัด)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	40	40
บริษัท แจ้งวัฒนะ แพลนเนต จำกัด	ผู้บริหารแผนพื้นที่ปฏิบัติการ	ไทย	100	100
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	หยุดดำเนินกิจการ	ไทย	100	100
บริษัท จัสมิน สมาร์ททอป จำกัด	เลิกกิจการและชำระบัญชีเสร็จสิ้น	ไทย	-	100
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเอส จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินกิจการ	ไทย	70	70
บริษัท คอมพิวเตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	เลิกกิจการและชำระบัญชีเสร็จสิ้น	ไทย	-	100
บริษัท แจส โมบาย พรอดแบบด์ จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินกิจการ	ไทย	100	100

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2560	2559
			ร้อยละ	ร้อยละ
ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย				
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 98)	ให้บริการด้านจัดหา ออกแบบ ระบบคอมพิวเตอร์และพัฒนาซอฟต์แวร์และการจำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และบริการคลาวด์คอมพิวติ้ง	ไทย	-	-
บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อควาเมนท์ จำกัด ร้อยละ 67)	ให้บริการระบบเครือข่ายสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงภายในประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท ทริปเปิลที โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) (ถือหุ้นโดยบริษัท อควาเมนท์ จำกัด ร้อยละ 99)	ให้บริการด้านโทรคมนาคม โทรศัพท์พื้นฐานและระบบสื่อสารข้อมูล	ไทย	-	-
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริปเปิลที โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	ให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	-	-
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริปเปิลที โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	พัฒนา จำหน่ายและให้บริการซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ	ไทย	-	-
บริษัท เอเซียส (ประเทศไทย) จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 59)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	-	-
บริษัท เอเซียส ไรเอนแนล เซอร์วิส จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท เอเซียส (ประเทศไทย) จำกัด ร้อยละ 98)	ดำเนินการด้านการตลาด การจำหน่ายอุปกรณ์และการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านระบบสัญญาณดาวเทียม	ไทย	-	-
บริษัท ปากเกร็ด แพลนเนอ์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 100)	เลิกกิจการและชำระบัญชีเสร็จสิ้น	ไทย	-	-
Clippers Investments (BV) Limited (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 100)	หยุดดำเนินการ	British Virgin Island	-	-
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน ซัมบาเร็น เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 90)	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำและให้บริการรับจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน ซัมบาเร็น เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 100)	ให้บริการเช่าวงจรและบริการรับ-ส่งข้อมูลภายในประเทศและระหว่างประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อควาเมนท์ จำกัด ร้อยละ 54 และบริษัท จัสมิน ซัมบาเร็น เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 46)	ให้เช่าอาคารสำนักงาน	ไทย	-	-

- ข) บริษัทจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2559) รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐานการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

รายได้จากการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม บริการอินเทอร์เน็ต บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ตและบริการจัดการรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการออกแบบและติดตั้งระบบสื่อสารโทรคมนาคมและระบบคอมพิวเตอร์พร้อมการจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องรับรู้โดยพิจารณาขึ้นความสำเร็จของงานจากการประเมินของวิศวกรหรือผู้ควบคุมโครงการ

รายได้จากการจำหน่ายบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว และรายได้จากการจำหน่ายบัตรดังกล่าวในส่วนที่ยังไม่ได้รับรู้รายได้จะบันทึกเป็นรายได้รอการตัดบัญชีในหนี้สินหมุนเวียน

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสิทธิในการรับเงินปันผล

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึก ค่าเผื่อนี้ลงสลับจะสูญเสียสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงมูลค่าตามราคาทุนโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (วิธีเฉพาะเจาะจงสำหรับสินค้าคงเหลือประเภทคอมพิวเตอร์) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

4.5 เงินลงทุน

ก) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์บันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ข) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ดังกล่าวบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นและจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป นอกจากนี้บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน เมื่อฝ่ายบริหารใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี

ค) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงใน ราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

- ง) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- จ) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า

มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุนที่ประกาศโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม

บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.6 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ หลังจากนั้นบริษัทย่อยจะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและ ค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 5 - 24 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินในส่วนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงวดที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

4.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	- 20 และ 24 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	- 5 - 12 ปี
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์เช่า	- 5 ปี
อุปกรณ์สำหรับให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม	- 3 - 15 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	- 3 และ 5 ปี
เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์สำนักงาน	- 3 และ 5 ปี
ยานพาหนะ	- 5 ปี

ค่าเสื่อมราคาจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

บริษัทและบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทและบริษัทย่อยตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.8 ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าแสดงตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาเช่า 30 ปี ค่าตัดจำหน่ายจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.9 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทและบริษัทย่อยหมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทและบริษัทย่อย หรือถูกบริษัทและบริษัทย่อยควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทและบริษัทย่อย

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทและบริษัทย่อย ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

4.10 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

4.11 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.12 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทและบริษัทย่อยจะทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อยหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะ

จะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

4.13 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัท บริษัทย่อย และพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อย เงินที่บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทและบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ หลังจากออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.14 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และบริษัทและบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.15 หนี้สินซื้อคืน

หนี้สินซื้อคืนแสดงมูลค่าในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนเป็นรายการหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด หากราคาขายของหนี้สินซื้อคืนสูงกว่าราคาซื้อของหนี้สินซื้อคืน บริษัทจะรับรู้ผลต่างเข้าบัญชีส่วนเกินมูลค่าหนี้สินซื้อคืนและหากราคาขายของหนี้สินซื้อคืนต่ำกว่าราคาซื้อของหนี้สินซื้อคืน บริษัทจะนำผลต่างหักจากส่วนเกินมูลค่าหนี้สินซื้อคืนให้หมดไปก่อนแล้วจึงนำผลต่างที่เหลืออยู่ไปหักจากบัญชีกำไรสะสม

4.16 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมหมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่ต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทจะบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนทั่วไป เมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทและบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราภาระ และอัตรา การเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาท

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว ซึ่งรวมถึงการประเมินความน่าจะเป็นที่จะเกิดผลเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยต่างๆที่ใช้ประกอบการประเมินของผู้บริหารและสถานการณ์ต่างๆอาจส่งผลให้ผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่ประมาณได้

6. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายละเอียดความสัมพันธ์ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยมีกับบุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯและบริษัทย่อยหรือถูกควบคุมโดยบริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯและบริษัทย่อยมีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	กลุ่มบริษัทที่บริษัทฯมีอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงาน เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆของบริษัทเหล่านั้น
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต จัสมิน (“JASIF”)	บริษัทร่วม
บริษัท พรีเมียม เรียล เอสเตท จำกัด	บริษัทร่วม (เลิกกิจการและชำระบัญชีเสร็จสิ้นในปี 2560)
กลุ่มโมโน	มีกรรมกร่วมกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯ บริษัทย่อยและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		นโยบายการกำหนดราคา
	2560	2559	
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม			
รายได้จากการขายทรัพย์สิน	-	5,131	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 28)
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สิน เส้นใยแก้วนำแสง	227	206	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 28)
ดอกเบี้ยรับ	-	6	ร้อยละ 2.0 ต่อปี
ค่าเช่าอุปกรณ์และโครงข่าย	4,314	4,110	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 28)

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		นโยบายการกำหนดราคา
	2560	2559	
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
รายได้จากการขายและการบริการ	26	32	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	56	58	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ต้นทุนขายและบริการ	1	1	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายอื่น	20	29	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2560	2559	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย			
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)			
ค่าจัดการรับ	532	524	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	44	43	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ดอกเบี้ยรับ	2	3	อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ บวกร้อยละ 0.5
ค่าใช้จ่ายอื่น	31	30	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี้ยจ่าย	154	282	ร้อยละ 1.6 ถึง 2.0 ต่อปี

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	20	24	-	-
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทย่อย	-	-	110	187
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
JASIF	66	48	-	-
รวม	66	48	110	187
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(11)	(16)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	66	48	99	171

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 28.ข)				
บริษัทร่วม				
JASIF	817	817	-	-
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย				
บริษัทย่อย	-	-	584	701
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
เจ้าหนี้อื่น - กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 17)				
บริษัทย่อย	-	-	44	411
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
บริษัท พรีเมียม เรียวล เอสเตท จำกัด	-	4	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	2	4	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน	2	8	44	411
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า - กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 28.ค)				
บริษัทร่วม				
JASIF	14,054	15,517	-	-
เงินมัดจำรับจากลูกค้า				
บริษัทย่อย	-	-	10	10
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	7	7	-	-
รวมเงินมัดจำรับจากลูกค้า	7	7	10	10

ยอดคงเหลือของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะสั้นระหว่างบริษัทฯและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 และการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	การเคลื่อนไหวในระหว่างปี		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นกับบริษัทย่อย				
บริษัทย่อย				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัท อควาเมนท์ จำกัด	100	-	-	100
บริษัท จัสมิน สมาร์ทช้อปปิ้ง จำกัด	6	-	(6)	-
รวม	106	-	(6)	100
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(6)	-	6	-
สุทธิ	100	-	-	100

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย (หมายเหตุ 18)				
บริษัทย่อย				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัท เอเชียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด	270	50	-	320
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เน็ต จำกัด	-	40	-	40
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	-	340	-	340
บริษัท แอส โมบาย โปรดักต์ จำกัด	-	2	(2)	-
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	-	646	(30)	616
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	400	234	(14)	620
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	-	10	-	10
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	-	40	-	40
บริษัท ทริปเปิ้ลที โปรดักต์ จำกัด (มหาชน)	7,266	-	(3,434)	3,832
บริษัท ทริปเปิ้ลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	760	-	(760)	-
รวม	8,696	1,362	(4,240)	5,818

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ผลประโยชน์ระยะสั้น	200	201	49	49
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	19	18	4	4
รวม	219	219	53	53

การค้ำประกันกับบริษัทย่อย

บริษัทมีการะจากการค้ำประกันให้กับบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.3 ข) และ 33.3 ค)

7. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เงินสด	16	7	-	-
เงินฝากธนาคาร	2,923	2,149	2,158	618
ตัวแลกเงิน	99	326	-	-
รวม	3,038	2,482	2,158	618

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และตัวแลกเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.10 ถึง 1.80 ต่อปี (2559: ร้อยละ 0.10 ถึง 2.00 ต่อปี) และเฉพาะของบริษัทฯ มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี (2559: ร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี)

8. เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมีเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของบริษัทฯและบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินประมาณ 19 ล้านบาท (2559: 16 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวนเงินประมาณ 0.1 ล้านบาท (2559: 0.1 ล้านบาท) ซึ่งบริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อ และในปี 2559 บริษัทฯมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนในกองทุนเปิดตราสารหนี้จำนวน 250 ล้านบาท ซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในระดับชั้นที่ 2

9. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	20	24	-	-
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	3,613	3,566	55	60
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	66	48	110	187
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	102	81	-	-
ลูกหนี้ค้ำหุ้น (หมายเหตุ 23)	127	-	127	-
รวม	3,928	3,719	292	247
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(754)	(700)	(66)	(76)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	3,174	3,019	226	171

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 แยกตามอายุลูกหนี้ที่คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	6	6	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	13	14	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	-	1	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	-	3	-	-
มากกว่า 12 เดือน	1	-	-	-
รวม (หมายเหตุ 6)	20	24	-	-
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	134	119	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	154	149	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	113	62	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	121	79	-	-
มากกว่า 12 เดือน	3,091	3,157	55	60
รวม	3,613	3,566	55	60
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(754)	(700)	(55)	(60)
สุทธิ	2,859	2,866	-	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	2,879	2,890	-	-

ในปี 2560 บริษัทย่อยตัดลูกหนี้การค้าออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญไปเป็นจำนวนประมาณ 170 ล้านบาท (2559: 172 ล้านบาท)

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าของบริษัท จัสมิน ชัมมาริน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“เจเอสทีซี”) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2559: 2,518 ล้านบาท) เป็นลูกหนี้การค้าจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่าง เจเอสทีซี และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ซึ่งเป็นบริษัทผู้ให้สัมปทาน ทีโอทีได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างไว้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 จนถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2554 (วันที่สิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุน) เนื่องจากทีโอทียังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับเจเอสทีซี ดังนั้นเพื่อให้เป็นที่ยุติในเรื่องการชำระส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2557 เจเอสทีซีจึงนำเรื่องดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการสำนักงานข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้เจเอสทีซีคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท โดยเจเอสทีซียื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการแล้ว ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้ บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“ทีแอลดีที”) และเจเอสทีซี ร่วมกันหรือแทนกัน ชำระค่าใช้จ่ายใน

การปรับปรุงหรือจัดหาอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการอบรมต่างประเทศ รวมทั้งค่าเสียหาย พร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียโอกาสในการประกอบธุรกิจ ตามสัญญาร่วมลงทุน และข้อตกลงต่อท้ายสัญญา ร่วมลงทุนดังกล่าวจำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท โดยที่แอลดีที่ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการแล้ว ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจเอสทีซีและทีแอลดีที่เชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวถูกต้องและครบถ้วน

นอกจากนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีลูกหนี้อื่นจำนวน 47 ล้านบาท (2559: 47 ล้านบาท) และเงินปันผลค้างรับจำนวน 386 ล้านบาท (2559: 401 ล้านบาท) ซึ่งค้างรับจากเจเอสทีซี และคงค้างอยู่ในบัญชีเป็นระยะเวลานาน

เจเอสทีซีและทีแอลดีที่ได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินส่วนแบ่งรายได้จากทีโอที ภายใต้สัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว เพื่อค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซีตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 19

10. ลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (“ทีทีแอนด์ที”) ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ และเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งแต่งตั้งให้บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการ และในวันที่ 11 สิงหาคม 2553 ที่ประชุมเจ้าหนี้ ได้มีมติพิเศษเห็นชอบด้วยแผนการฟื้นฟูกิจการ ต่อมาในวันที่ 5 ตุลาคม 2553 เจ้าหนี้หลายราย รวมถึงบริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องคัดค้านแผนฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที ในระหว่างปี 2554 บริษัทย่อยได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ตามแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระหนี้คืนทั้งในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยค้างชำระโดยกำหนดชำระคืนเป็นเงินสดและหุ้นสามัญของทีทีแอนด์ทีตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้จากทีทีแอนด์ที จำนวน 54 ล้านบาท ซึ่งตามเงื่อนไขที่กำหนดในแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระหนี้ยอดคงเหลือดังกล่าวทั้งจำนวนเป็นเงินสดในวันทำการสุดท้ายของไตรมาสที่หนึ่งของปี 2558 อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเด็ดขาดแล้ว เพื่อความระมัดระวัง บริษัทย่อยจึงบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับยอดคงเหลือของลูกหนี้จาก ทีทีแอนด์ทีเต็มจำนวนในปี 2559

นอกจากนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวได้ระบุว่าการชำระยอดคงค้างระหว่างบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (“ทริปเปิลที”) ให้แก่ทีทีแอนด์ทีในปี 2552 โดยวิธีการโอนตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 707 ล้านบาท ซึ่งทีทีแอนด์ทีเป็นผู้สั่งจ่าย และบริษัท ทีที แอนด์ ที ซับส์ไครเบอร์ เซอร์วิสเชส จำกัด (“ทีทีแอนด์ทีเอสเอส”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของทีทีแอนด์ที ได้สละสิทธิ์เพื่อโอนตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลที และการแสดงเจตนาของการหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีโดยการใช้สิทธิเรียกร้องในการรับชำระหนี้ที่ทีทีแอนด์ทีค้างชำระจำนวน 170 ล้านบาทกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส และทีทีแอนด์ทีเอสเอสได้โอนสิทธิดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลทีมาหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่ทริปเปิลทีติดค้างอยู่กับทีทีแอนด์ทีว่าเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญาและถือเป็นการชำระหนี้อื่นไม่มีผลสมบูรณ์ เนื่องจากการชำระหนี้ที่ทริปเปิลทีจะต้องชำระค่าบริการวงจรเช่านั้นต้องสอดคล้องกับข้อตกลงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทานที่ทีทีแอนด์ทีมีมาอยู่ก่อน กล่าวคือทริปเปิลทีจะต้องทำการชำระหนี้ไปยังทีโอทีโดยตรงเสียก่อน แล้วทีโอทีจึงทำการจัดสรรชำระหนี้ตามอัตราส่วนแบ่งรายได้ที่ตกลงไว้ในสัญญาสัมปทานให้แก่ทีทีแอนด์ที ดังนั้นการที่ทริปเปิลทีทำการชำระ

หนี้ที่มีใช้ด้วยเงินสด เช่น บรรดาสิทธิเรียกร้องหรือ ตัวสัญญาใช้เงิน และ/หรือ ชำระหนี้โดยตรงให้แก่ที่ที่เอนด์ที่นั้น ย่อมถือเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญา และถือเป็นการชำระหนี้อื่นไม่มีผลสมบูรณ์

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2554 บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการของที่ที่เอนด์ที่ในขณะนั้นได้ มีหนังสือบอกกล่าวไม่ยอมรับสิทธิอันเกิดจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามสัญญา เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิลทิจิง ได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อขอให้ศาลสั่งว่าการกระทำของผู้บริหารแผนดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำร้องของทริปเปิลทิจิง เนื่องจากศาลเห็นว่าทริปเปิลทิจิงยื่นคำร้องไม่ถูกต้อง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2555 ทริปเปิลทิจิงได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

อย่างไรก็ตาม บริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทิจิงได้แสดงความเห็นว่าการที่ทริปเปิลทิจิงได้ชำระหนี้ค่าบริการวงจร เข้าค้างชำระตามสัญญาการให้บริการวงจรเช่าให้กับที่ที่เอนด์ที่โดยตรง เนื่องจากวิธีการชำระเงินให้แก่ที่ที่เอนด์ที่เกิดเหตุ ขัดข้องขึ้นนั้น ทริปเปิลทิจิงสามารถกระทำได้นอกจากที่ที่เอนด์ที่เป็นคู่สัญญาที่มีนิติสัมพันธ์กับทริปเปิลทิจิงโดยตรง การที่ ทริปเปิลทิจิงได้ชำระค่าบริการวงจรเช่าโดยการสลักหลังและโอนตัวสัญญาใช้เงินให้แก่ที่ที่เอนด์ที่ตามที่กล่าวข้างต้นถือได้ว่า ที่ที่เอนด์ที่เป็นทั้งผู้ออกและผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินในเวลาเดียวกัน ดังนั้นสิทธิและความรับผิดชอบในหนี้ตามตัวสัญญาใช้ เงินนั้นตกอยู่แก่บุคคลเดียวกันและเคลื่อนกลืนกัน ซึ่งมีผลทำให้หนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินและหนี้ค่าบริการค้างชำระเป็น อันระบับสิ้นไปด้วยจำนวนที่เท่ากันกับมูลค่าตามตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าว และการที่ทริปเปิลทิจิงได้แสดงเจตนาขอหักกลบ ลบหนี้กับที่ที่เอนด์ที่โดยการโอนสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้การค่าที่ทริปเปิลทิจิงโอนมาจากที่ที่เอนด์ที่เอสเอส ตามที่กล่าวข้างต้น ทริปเปิลทิจิงมีฐานะเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ของที่ที่เอนด์ที่ในเวลาเดียวกัน ที่ที่เอนด์ที่กับทริปเปิลทิจิงมีความผูกพันซึ่งกัน และกันโดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นหนี้เงินอย่างเดียวกัน ทริปเปิลทิจิงมีสิทธิโดยชอบที่จะแสดงเจตนาขอหักกลบ ลบหนี้กับที่ที่เอนด์ที่เพียงเท่ากับจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ทั้งสองฝ่าย

นอกจากนี้ในแผนฟื้นฟูกิจการได้ระบุว่าผู้ทำแผนมีอำนาจไม่ยอมรับสิทธิตามสัญญาให้บริการวงจรเช่า รวมทั้งสัญญาและ/ หรือบันทึกข้อตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับและข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราค่าบริการวงจรเช่าทุกฉบับตามที่กล่าวไว้ใน หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.4 ข) ตามมาตรา 90/40 หรือ 90/41 ทวิของพระราชบัญญัติล้มละลาย อย่างไรก็ตามบริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทิจิงได้ให้ความเห็นว่าการใช้สิทธิดังกล่าวของผู้ทำแผนจะไม่มีผลย้อนหลังต่อสิทธิ และหน้าที่ตามสัญญาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของทริปเปิลทิจิงเชื่อว่าการณดังกล่าวข้างต้น ทริปเปิลทิจิงได้ทำถูกต้องตามความเห็นของที่ปรึกษา กฎหมายของทริปเปิลทิจิงแล้ว ทริปเปิลทิจิงไม่ได้สะท้อนเรื่องดังกล่าวข้างต้นไว้ในงบการเงิน

11. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

11.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		ราคาทุน		เงินปันผลรับระหว่างปี	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทคโนโลยีมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	1,550	1,550	1,946	1,946	-	-
บริษัท อควาเมนท์ จำกัด	760	760	760	760	1,976	8,924
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	1.2	20	834	852	-	-
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	200	200	160	160	-	-
บริษัท จัสมิน สมารทช็อปป จำกัด	-	110	-	110	-	-

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		ราคาหุ้น		เงินปันผลระหว่างปี	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
บริษัท คอมพิวเตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	-	260	-	100	-	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด	100	100	70	70	-	-
บริษัท จัสมิน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	706	706	58	58	-	23
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	52	52	52	52	-	-
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เซอร์วิส จำกัด	115	115	46	46	-	-
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	15	15	7	7	-	-
บริษัท แฉงวัฒนะ แพลตฟอร์ม จำกัด	0.1	0.1	-	-	-	-
			3,933	4,161	1,976	8,947
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน			(980)	(1,199)		
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ			2,953	2,962		

11.2 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 8/2559 ของบริษัท แอส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด (“แอสโมบาย”) มีมติอนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนเป็น 19.5 ล้านบาท (1.95 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระแล้ว ร้อยละ 25) แอสโมบายได้จดทะเบียนลดทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2560

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2560 ของแอสโมบาย มีมติอนุมัติให้ ลดทุนจดทะเบียนเพิ่มเติมเป็น 4.9 ล้านบาท (0.49 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระแล้วร้อยละ 25) แอสโมบายได้จดทะเบียนลดทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2560

อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 2/2560 ของแอสโมบาย มีมติอนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนเพิ่มเติมเป็น 1.2 ล้านบาท (0.12 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระแล้วร้อยละ 100) แอสโมบายได้จดทะเบียนลดทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2560

บริษัทฯได้รับเงินคืนทุนจำนวน 18.4 ล้านบาท และบันทึกลดราคาหุ้นของเงินลงทุนในแอสโมบายจากการคืนทุนดังกล่าวแล้วในปัจจุบัน

ในปี 2559 แอสโมบายได้ถูกริบเงินประกันการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz และถูกเรียกให้รับผิดชอบค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการก่อนได้รับใบอนุญาตรวมเป็นจำนวนเงิน 841 ล้านบาท เพื่อความระมัดระวัง บริษัทฯจึงบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในแอสโมบาย จำนวนรวม 832 ล้านบาท

11.3 การเลิกและการจดทะเบียนเลิกบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯครั้งที่ 4/2560 ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการ เลิกบริษัทย่อยสามแห่ง คือ บริษัท คอมพิวเตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด บริษัท จัสมิน สมาร์ทช้อปปิ้ง จำกัด และบริษัท ปากเกร็ด แพลตฟอร์ม จำกัด และบริษัทร่วมหนึ่งแห่ง คือ บริษัท พรีเมียม เรียว เอสเตท จำกัด โดยเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560 ผู้ชำระบัญชีของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังกล่าวได้จดทะเบียนเลิกบริษัทกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว และจดทะเบียนชำระบัญชีเสร็จในเดือนพฤศจิกายน 2560

11.4 ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 9 ปัจจุบันเจเอสทีที่อยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยจากสถาบันอนุญาโตตุลาการในเรื่องอัตราส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนกับทีโอที ฝ่ายบริหารของเจเอสทีเชื่อว่าการบันทึกรายได้จากการให้บริการดังกล่าวสอดคล้องกับสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวข้างต้น

12. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

12.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	งบการเงินรวม							(หน่วย: ล้านบาท)
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย		ส่วนแบ่งกำไร จากเงินลงทุน ในบริษัทรวม ในระหว่างปี	
			2560	2559	2560	2559	2560	2559		
			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)						
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน พรอดแบนด์ อินเทอร์เนต จัสมิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน	ไทย	33	33	18,060	18,103	6,209	6,826	1,095	1,019
บริษัท ศูนย์บริการวิทยุการบินอินเตอร์เน็ต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	25	24	1	-
บริษัท พรีเมียม เรียด เอสเตท จำกัด	เลิกกิจการและชำระบัญชีเสร็จสิ้น	ไทย	-	49	-	402	-	-	-	-
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินกิจการ	ไทย	40	40	-	-	-	-	-	-
รวม					18,109	18,554	6,234	6,850	1,096	1,019

(หน่วย: ล้านบาท)

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาหุ้น		ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน	
			2560	2559	2560	2559	2560	2559
			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน	ไทย	33	33	18,060	18,103	-	-
บริษัท ศูนย์บริการวิทยุการบินอินเตอร์เน็ต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	(33)	(33)
บริษัท พรีเมียม เรียด เอสเตท จำกัด	เลิกกิจการและชำระบัญชีเสร็จสิ้น	ไทย	-	49	-	402	-	(402)
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินงาน	ไทย	40	40	-	-	-	-
รวม					18,109	18,554	(33)	(435)
							18,076	18,119

12.2 เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558 บริษัทฯได้เข้าทำการซื้อหน่วยลงทุนของ JASIF จำนวน 1,833 ล้านหน่วย เป็นจำนวนเงิน 18,332 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.33 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด บริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 28.ข)

บริษัทฯได้รับเงินปันผลจาก JASIF ในระหว่างปีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,668 ล้านบาท (2559: 1,631 ล้านบาท)

เงินลงทุนใน JASIF ตามวิธีส่วนได้เสียและวิธีราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	วิธีส่วนได้เสีย		วิธีราคาทุน	
	2560	2559	2560	2559
ราคาทุน	18,332	18,332	18,332	18,332
บวก: ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนสะสม	2,911	1,816	-	-
หัก: กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนฯ ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ	(10,509)	(10,509)	-	-
หัก: เงินปันผลรับสะสม	(4,253)	(2,584)	-	-
หัก: เงินคืนทุน	(272)	(229)	(272)	(229)
สุทธิ	6,209	6,826	18,060	18,103

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนใน JASIF ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีมูลค่าเท่ากับ 22,181 ล้านบาท (2559: 21,265 ล้านบาท)

เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2559 บริษัทฯได้เข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศแห่งหนึ่งวงเงิน 6,000 ล้านบาท บริษัทฯได้นำใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนใน JASIF ทั้งหมดไปวางเป็นหลักประกันวงเงินกู้จำนวนดังกล่าว ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 19

13. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560:	
ราคาทุน	966
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(431)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	535
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559:	
ราคาทุน	919
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(404)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	515

การกระทบบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสำหรับปีแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2560	2559
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	515	543
ซื้อสินทรัพย์	47	14
จำหน่ายระหว่างงวด - มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่จำหน่าย	-	(1)
โอนไปที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ราคาตามบัญชี	-	(15)
ค่าเสื่อมราคา	(27)	(26)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	535	515
มูลค่ายุติธรรม	1,865	1,865
รายได้ค่าเช่ารับ	31	30

มูลค่ายุติธรรมประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในระดับชั้นที่ 3 โดยใช้เกณฑ์ราคาตลาดสำหรับที่ดินและใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาจากรายได้ (Income Approach) สำหรับอาคารสำนักงานให้เช่า ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินราคาอาคารดังกล่าวประกอบด้วย อัตราผลตอบแทน อัตราเงินเฟ้อ อัตราพื้นที่ว่างระยะยาว และอัตราการเติบโตระยะยาวของค่าเช่า

บริษัทยอมีสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าอาคาร อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีถึง 4 ปี โดยอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 จะก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าขั้นต่ำในอนาคตดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2560	2559
ภายใน 1 ปี	31	20
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 4 ปี	33	18

14. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม								
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เข้า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน									
1 มกราคม 2559	105	1,113	19,398	467	535	899	1,346	6,650	30,513
ซื้อเพิ่ม	10	20	993	43	102	84	3	10,834	12,089
จำหน่าย	-	-	(14)	(10)	(28)	(18)	(595)	(4)	(669)
โอนออกเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	-	-	-	-	-	-	-	(326)	(326)
โอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	5	15	-	-	-	-	5	-	25
โอนเข้า (ออก)	-	-	10,450	-	17	47	-	(10,659)	(145)
31 ธันวาคม 2559	120	1,148	30,827	500	626	1,012	759	6,495	41,487
ซื้อเพิ่ม	2	24	1,039	152	52	96	3	5,792	7,160
จำหน่าย	-	-	(10)	(1)	(106)	(23)	(17)	(4)	(161)
โอนเข้า (ออก)	-	-	6,538	-	6	49	-	(6,976)	(383)
31 ธันวาคม 2560	122	1,172	38,394	651	578	1,134	745	5,307	48,103

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม (ต่อ)									
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เข้า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
1 มกราคม 2559	-	664	8,243	320	357	697	643	-	10,924
ค่าเสื่อมราคาลำสำหรับปี	-	63	2,253	50	64	114	33	-	2,577
ค่าเสื่อมราคาลำสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	-	(14)	(9)	(28)	(17)	(393)	-	(461)
ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่โอนจากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	-	5	-	-	-	-	5	-	10
โอนเข้า (ออก)	-	-	2	-	-	(2)	-	-	-
31 ธันวาคม 2559	-	732	10,484	361	393	792	288	-	13,050
ค่าเสื่อมราคาลำสำหรับปี	-	64	3,315	59	77	132	2	-	3,649
ค่าเสื่อมราคาลำสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	-	(9)	(1)	(106)	(22)	(17)	-	(155)
31 ธันวาคม 2560	-	796	13,790	419	364	902	273	-	16,544

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม (ต่อ)									
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เข้า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
คำเคื่อการด้อยค่า									
1 มกราคม 2559	-	-	-	-	-	-	631	-	631
คำเคื่อการด้อยค่าสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	-	-	-	-	-	(170)	-	(170)
31 ธันวาคม 2559	-	-	-	-	-	-	461	-	461
31 ธันวาคม 2560	-	-	-	-	-	-	461	-	461
มูลค่าสุทธิตามบัญชี									
31 ธันวาคม 2559	120	416	20,343	139	233	220	10	6,495	27,976
31 ธันวาคม 2560	122	376	24,604	232	214	232	11	5,307	31,098
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี									
2559 (จำนวน 2,402 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนการบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและบริหาร)									2,577
2560 (จำนวน 3,455 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนการบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและบริหาร)									3,649

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์เข้า	เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน	เครื่องมือและอุปกรณ์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน					
1 มกราคม 2559	54	26	2	2	84
ซื้อเพิ่ม	-	2	-	-	2
31 ธันวาคม 2559	54	28	2	2	86
ซื้อเพิ่ม	-	1	-	-	1
จำหน่าย	-	(1)	-	-	(1)
31 ธันวาคม 2560	54	28	2	2	86
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
1 มกราคม 2559	52	24	2	2	80
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1	2	-	-	3
31 ธันวาคม 2559	53	26	2	2	83
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1	1	-	-	2
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1)	-	-	(1)
31 ธันวาคม 2560	54	26	2	2	84
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2559	1	2	-	-	3
31 ธันวาคม 2560	-	2	-	-	2
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี					
2559 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					3
2560 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					2

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 6,234 ล้านบาท (2559: 4,885 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทย่อยมีจำนวนเงินประมาณ 81 ล้านบาท (2559: 79 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของยานพาหนะ ซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 211 ล้านบาท (2559: 118 ล้านบาท)

ในปี 2548 บริษัท ฟรีเมียม แอสเซท จำกัด (“พีเอ”) ได้ซื้ออาคารจัดมิน อินเทอร์เน็ตชั้นแนล ทาวเวอร์ จากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในราคา 1,200 ล้านบาท ซึ่งบริษัทมีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าสำหรับการเช่าพื้นที่ในอาคารดังกล่าวตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15 บริษัทฯได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง

15. ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

ในปี 2541 บริษัทฯได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน (อาคาร จัดมิน อินเทอร์เน็ตชั้นแนล ทาวเวอร์) กับบริษัท ฟรีเมียม เรียล เอสเตท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วม โดยสัญญาดังกล่าวมีระยะเวลาเช่า 30 ปี ซึ่งบริษัทฯได้จ่ายค่าเช่าล่วงหน้าเป็นจำนวนเงินรวม 415 ล้านบาท ต่อมาในปี 2543 บริษัทร่วมดังกล่าวได้โอนกรรมสิทธิ์ในอาคารให้แก่สถาบันการเงินเพื่อเป็นการชำระหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

ในปี 2548 พีเอได้ซื้ออาคารดังกล่าวคืนจากสถาบันการเงินตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 14 ดังนั้นเพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง บริษัทฯจึงได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม

ยอดคงเหลือของค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	415	415
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(269)	(255)
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - สุทธิ	146	160
ค่าตัดจำหน่ายที่บันทึกอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	14	14

16. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารของบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยเทียบเคียงกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขั้นต่ำของธนาคาร (MLR) ลบอัตราที่กำหนดในสัญญาและ LIBOR บวกอัตราที่กำหนดในสัญญา และค้ำประกันโดยเงินฝากประจำของบริษัทย่อย

17. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	3,519	2,711	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	82	52	30	13
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	2	8	44	411
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	320	427	4	5
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,923	3,198	78	429

ทรัพย์สินที่มีข้อโต้แย้งกับที่ที่แอนด์ที่เกี่ยวข้องกับการชำระยอดคงค้างระหว่างกันในปี 2552 โดยวิธีการโอนตั๋วสัญญาใช้เงิน และการโอนสิทธิการรับชำระเงินเป็นจำนวนรวม 877 ล้านบาท และสัญญาให้บริการวางจระเข้ตามที่ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10

18. เงินกู้ยืมระยะสั้น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย (หมายเหตุ 6)	-	-	5,818	8,696
เงินกู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	1,358	-	1,358	-
รวม	1,358	-	7,176	8,696

ในปี 2560 บริษัทฯได้เข้ากู้ยืมเงินในรูปตั๋วสัญญาใช้เงินกับกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกันสองแห่งจำนวนรวมประมาณ 1,957 ล้านบาท คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.0 ต่อปี และ 8.0 ต่อปี โดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

19. เงินกู้ยืมระยะยาว

(หน่วย: ล้านบาท)

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2560	2559	2560	2559
19.1	MLR - 0.25	4,800	6,000	4,800	6,000
19.2	MLR	426	586	-	-
รวม		5,226	6,586	4,800	6,000
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย		(36)	(54)	(36)	(54)
ยอดสุทธิ		5,190	6,532	4,764	5,946
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		(1,346)	(1,410)	(1,185)	(1,182)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		3,844	5,122	3,579	4,764

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	6,586	6,000
หัก: จ่ายคืนเงินกู้	(1,360)	(1,200)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	5,226	4,800

รายละเอียดของเงินกู้ยืมระยะยาวข้างต้น มีดังนี้

19.1 เงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าว เป็นหนี้สินระยะยาวของบริษัทฯ โดยมีวงเงินกู้จำนวน 6,000 ล้านบาท มีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และชำระคืนเงินต้นเป็นรายงวด 6 เดือน จำนวน 10 งวด งวดละ 600 ล้านบาท และงวดสุดท้ายให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน และต้องจ่ายชำระคืนเงินต้นทั้งหมดภายในวันที่ 25 ธันวาคม 2564 โดยเริ่มชำระงวดแรกในวันที่ 25 มิถุนายน 2560 ค่าประกันโดยบริษัทย่อยสี่แห่ง ใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนใน JASIF ทั้งจำนวนและโอนสิทธิการรับเงินปันผลจากJASIF นอกจากนี้ภายใต้สัญญาให้สินเชื่อดังกล่าวได้ระบุข้อปฏิบัติ และข้อจำกัดไว้บางประการ เช่น การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การดำรงอัตราส่วนการถือหุ้นและการก่อภาระหนี้สิน เป็นต้น

19.2 เงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าวเป็นของเจเอสทีซี มีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือนและชำระเงินต้น รายไตรมาส ทุกสิ้นเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน ธันวาคม โดยปี 2555 - 2557 ชำระไตรมาสละ 11 ล้านบาท ปี 2558 - 2559 ชำระไตรมาสละ 23 ล้านบาท ปี 2560 ชำระไตรมาสละ 57 ล้านบาท ปี 2561 ชำระไตรมาสละ 91 ล้านบาท ต่อมาในวันที่ 12 มกราคม 2560 เจ้าหนี้เงินกู้ได้พิจารณาอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซี ซึ่งมีกำหนดจ่ายคืนตามสัญญาเงินกู้เดิมในปี 2561 รายละเอียดการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สรุปได้ดังนี้

1. ขยายระยะเวลาชำระคืนออกไปอีก 1 ปี 9 เดือน (ครบกำหนดเดือนกันยายน 2563)

2. เงื่อนไขการชำระหนี้คืน

ปี 2560 - 2563 ชำระไตรมาสละ 40 ล้านบาท และในเดือนกันยายน 2563 ให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน

เงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซีค้ำประกันโดยการโอนสิทธิและประโยชน์ตามสัญญาสัมปทานตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 9 และค้ำประกันโดยทีแอลดีที นอกจากนี้ยังมีบริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด (“จัสเทล”) เข้าร่วมรับผิดชอบใช้หนี้อย่างลูกหนี้ร่วม

20. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2560	2559
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	239	132
หัก : ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(17)	(8)
รวม	222	124
หัก : ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(78)	(51)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	144	73

บริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทลีสซิ่งเพื่อเช่ายานพาหนะเพื่อใช้ในการดำเนินงานของกิจการโดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อายุของสัญญาเช่ามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 4 ปี

วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	2560		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	86	153	239
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(8)	(9)	(17)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	78	144	222

(หน่วย: ล้านบาท)

	2559		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	56	76	132
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(5)	(3)	(8)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	51	73	124

21. เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์

ทริปเปิลทีได้ทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันภายใต้เงื่อนไขของสัญญาซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว ทริปเปิลทีจะต้องจ่ายชำระค่าอุปกรณ์ภายในเวลา 3 ปี ยอดคงค้างของเจ้าหนี้ดังกล่าวค้ำประกันการชำระเงินโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2560	2559
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	4,465	5,581
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(131)	(295)
รวม	4,334	5,286
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(2,391)	(766)
รวมเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1,943	4,520

22. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	378	355	29	28
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
(แสดงรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร):				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	23	23	1	2
ต้นทุนดอกเบี้ย	10	9	1	1
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(9)	(9)	-	(2)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	402	378	31	29

บริษัทย่อคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 6 ล้านบาท (2559: 1 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯไม่มีการจ่าย (2559: ไม่มี)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยประมาณ 10 ปี (2559: 11 ปี) และเฉพาะของบริษัทฯประมาณ 10 ปี (2559: 11 ปี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559
อัตราคิดลด	2.75%	2.75%
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	5%	5%

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
อัตราคิดลด				
เพิ่มขึ้น 50 เบซิสพอยท์ (3.25%)	(22)	(22)	(1)	(2)
ลดลง 50 เบซิสพอยท์ (2.25%)	23	24	2	2
อัตราการขึ้นเงินเดือน				
เพิ่มขึ้น 100 เบซิสพอยท์ (6.00%)	59	52	4	4
ลดลง 100 เบซิสพอยท์ (4.00%)	(51)	(45)	(4)	(3)

23. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ

เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2558 บริษัทฯ ได้มีการออกและจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวน 3,428.4 ล้านหน่วยให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยไม่คิดมูลค่า ในอัตราส่วน 2.04 หุ้นสามัญ เดิม (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท) ต่อใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย (2.04:1) ใบสำคัญแสดงสิทธิมีอายุการใช้สิทธิ 5 ปี สามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ในวันทำการสุดท้ายของทุกๆ ไตรมาสตลอดอายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยกำหนดการใช้สิทธิวันแรกและวันสุดท้ายตรงกับวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 3 กรกฎาคม 2563 ตามลำดับ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1 หุ้นซึ่งมีราคาตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาการใช้สิทธิ 4.30 บาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2559 มีมติให้ปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) เพื่อรักษาผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยปรับจากราคาการใช้สิทธิเดิม 4.30 บาทต่อหุ้น เป็น 4.098 บาทต่อหุ้น และอัตราการใช้สิทธิ จากใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1 หุ้น เป็นใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.049 หุ้น และเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2559 บริษัทฯ ได้ปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) เพื่อรักษาผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยปรับจากราคาการใช้สิทธิเดิม 4.098 บาทต่อหุ้น เป็น 3.904 บาทต่อหุ้น และอัตราการใช้สิทธิจากใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.049 หุ้น เป็นใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.101 หุ้น

ในเดือนธันวาคม 2559 และในปี 2560 มีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวนรวม 666.4 ล้านหน่วย หรือ 733.6 ล้านหุ้น และบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เป็นทุนที่ชำระแล้วจำนวน 366.8 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 733.6 ล้านหุ้น มูลค่า หุ้นละ 0.5 บาท)

นอกจากนี้ในเดือนธันวาคม 2560 มีการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวน 679.2 ล้านหน่วย โดยจัดสรรเป็นหุ้นสามัญใหม่จำนวน 747.8 ล้านหุ้น ซึ่งบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ในวันที่ 8 มกราคม 2561 ด้วยเหตุนี้บริษัทฯ จึงได้แสดงการใช้สิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นดังกล่าวจำนวน 2,919.5 ล้านบาท เป็น “เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น” ในส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ คงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) ที่ยังมิได้มีการใช้สิทธิจำนวน 1,940.9 ล้านหน่วย (2559: 2,992.4 ล้านหน่วย)

24. อ้างอิงตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน อ้างอิงตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทฯ ย่อยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องจัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนผลกำไรซึ่งบริษัททำมาหาได้ทุกคราวที่จ่ายเงินปันผลจนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท อ้างอิงตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

25. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ค่าเช่าโครงข่ายโทรคมนาคม	5,508	5,319	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	832
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการ ก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	-	841	-	-
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	2,623	2,263	114	105
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	3,687	2,612	16	16
ค่าธรรมเนียมในการประกอบกิจการโทรคมนาคม	770	934	-	-
ค่าธรรมเนียมที่ปรึกษา	58	133	21	81
ค่าไฟฟ้า	429	330	2	2
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	423	402	-	-
ต้นทุนของสินค้าที่จำหน่าย	421	185	-	-
ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย	285	295	-	-
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	225	338	-	-
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	251	206	5	4
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	105	1	-

26. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	201	893	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิด ผลแตกต่างชั่วคราว และการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	313	(31)	-	(2)
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	514	862	-	(2)

รายการกระหนยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2560	2559
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	3,237	3,854
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	647	771
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือ ค่าใช้จ่ายทางภาษี :		
การส่งเสริมการลงทุน (หมายเหตุ 27)	(138)	(161)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(219)	(204)
กำไรจากการขายทรัพย์สินที่ยังไม่รับรู้ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ (หมายเหตุ 28)	-	216
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	33	40
ขาดทุนทางภาษีปัจจุบัน	197	199
ผลขาดทุนทางภาษีของปีก่อนที่นำมาลดค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(4)	-
อื่นๆ	(2)	1
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	514	862

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	3,492	9,620
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	698	1,924
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี :		
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	(395)	(1,789)
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	(334)	(326)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	3	-
ขาดทุนจากการบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	166
ขาดทุนทางภาษีปัจจุบัน	27	22
อื่นๆ	1	1
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	-	(2)

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบแสดงฐานะการเงินรวม		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559	2560	2559
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	82	70	(12)	(16)
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	2,810	3,103	293	(10)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	76	71	(5)	(5)
สำรองค่าช้อนอุปตาทดสายเส้นใยแก้วนำแสง	55	92	37	2
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	60	60	-	(2)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว			313	(31)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3,083	3,396		

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559	2560	2559
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	6	6	-	-
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	60	60	-	(2)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว			-	(2)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	66	66		

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 3,060 ล้านบาท (2559: 2,470 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ 263 ล้านบาท (2559: 112 ล้านบาท) ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทฯและบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ของบริษัทฯและบริษัทย่อยมีจำนวนเงิน 2,266 ล้านบาท (2559: 1,395 ล้านบาท) ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2561 - 2565 (2559: ปี 2560 - 2564) และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 248 ล้านบาท (2559: 112 ล้านบาท) ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2564 - 2565 (2559: ปี 2564)

27. การส่งเสริมการลงทุน

บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (“ไอซี”) ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในกิจการซอฟต์แวร์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 2200(7)/2554 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2554 ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุนสิทธิพิเศษดังกล่าวรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น (วันที่ 31 พฤษภาคม 2555)

ในปี 2560 ไอซีมีรายได้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นจำนวน 747 ล้านบาท (2559: 854 ล้านบาท)

28. ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 บริษัทฯและทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญากับ JASIF โดยมีรายละเอียดโดยสรุปในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก) สัญญาซื้อขายทรัพย์สิน

ทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF เป็นจำนวนเงิน 55,000 ล้านบาท ทริปเปิลที่ต้องส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดประมาณ 980,000 คอร์กิโลเมตร โดยทริปเปิลที่จะส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงในวันเข้าทำสัญญาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 800,000 คอร์กิโลเมตร (คิดเป็นมูลค่า 45,527 ล้านบาท) และจะทยอยส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตอีกประมาณ 180,000 คอร์กิโลเมตร (คิดเป็นมูลค่า 9,473 ล้านบาท) ภายใน 2 ปี

ในเดือนพฤศจิกายน 2559 ทริปเปิลได้นำส่งทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่ JASIF ครบถ้วนตามสัญญาแล้วรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 980,500 คอร์กิโลเมตร

ข) สัญญาเช่าหลัก

ทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญาเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF จำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดที่ทริปเปิลที่ขายและส่งมอบทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่ JASIF ซึ่งประกอบด้วยทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในปัจจุบันทั้งหมดที่ JASIF ได้รับมอบตามสัญญาซื้อขายทรัพย์สิน และทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตจำนวน ร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตทั้งหมดที่ JASIF ได้รับมอบตามสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเป็นระยะเวลาการเช่าประมาณ 11 ปี (สิ้นสุดในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569) ด้วยอัตราค่าเช่า 425 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ทริปเปิลที่ตกลงที่จะชำระค่าเช่าล่วงหน้าสำหรับการเช่า 3 เดือนสุดท้ายให้แก่ JASIF ในวันถึงกำหนดชำระค่าเช่างวดแรกรวมเป็นเงินไม่น้อยกว่า 816 ล้านบาท

ค) สัญญาประกันรายได้ค่าเช่า

JASIF สามารถนำทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจำนวนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดออกให้ผู้อื่นเช่าใช้ได้ ทั้งนี้หากไม่มีผู้ใดเช่าทรัพย์สินดังกล่าว ทริปเปิลที่ตกลงเช่าใช้และชำระค่าเช่าใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวตามข้อตกลงของสัญญาเพื่อเป็นการประกันรายได้ให้แก่ JASIF เป็นระยะเวลา 3 ปี และ JASIF สามารถต่ออายุสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าได้อีกครั้งละ 3 ปี จนกว่าจะครบอายุของสัญญาเช่าหลัก ด้วยอัตราค่าเช่า 750 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี

ง) สัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สิน

JASIF ได้แต่งตั้งให้ทริปเปิลที่เป็นผู้ให้บริการในการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง โดย JASIF ตกลงจะชำระค่าบริการรายเดือนให้แก่ทริปเปิลที่ในอัตรา 200 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อปีจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี โดยปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี โดยสัญญานี้จะสิ้นสุดวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569 หรือวันเลิกสัญญาเช่าหลัก

จ) สัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สิน

ทริปเปิลที่ตกลงเป็นผู้ดำเนินการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินรายอื่นสำหรับทรัพย์สินในส่วนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดของ JASIF (“ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง”) หากมีผู้เช่ารายอื่นสนใจเช่าทรัพย์สินส่วนนี้ JASIF สามารถดำเนินการให้เช่าต่อไปได้ โดยทริปเปิลที่ตกลงสละสิทธิการใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวโดยทันทีที่ JASIF บรรลุข้อตกลงกับผู้เช่ารายอื่น JASIF ตกลงชำระค่าตอบแทนให้แก่ทริปเปิลที่ร้อยละ 25 ของจำนวนผลต่างของค่าเช่าที่ทริปเปิลที่ได้รับจากผู้เช่ารายใดๆ สำหรับการเช่าทรัพย์สินในส่วนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง ตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่ทริปเปิลที่เป็นผู้ให้บริการจัดหาผู้เช่าตามสัญญานี้หักด้วยผลรวมของค่าเช่าที่ ทริปเปิลที่ต้องชำระให้แก่ JASIF ตามสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่ทริปเปิลที่เป็น ผู้เช่าทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง สัญญานี้มีระยะเวลา 3 ปี และ JASIF สามารถต่ออายุสัญญาได้อีกครั้งละ 3 ปี การต่ออายุของสัญญาจะต้องไม่เกินกำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามของทริปเปิลที่

ฉ) สัญญากู้ยืมเงิน

ทริปเปิลที่ตกลงให้ JASIF กู้ยืมเงินเป็นจำนวน 3,850 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินเท่ากับภาษีมูลค่าเพิ่มของราคาซื้อขายทรัพย์สิน โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี

ในเดือนมกราคม 2559 ทริปเปิลที่ได้รับชำระคืนเงินกู้ยืมจาก JASIF เต็มจำนวนแล้ว

ช) สัญญาข้อตกลงดำเนินการ

สัญญาข้อตกลงดำเนินการระบุให้บริษัทฯ จะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนใน JASIF ในสัดส่วนร้อยละ 33.33 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดใน JASIF (“หน่วยลงทุนเริ่มแรก”) โดยภายในรอบระยะเวลา 3 ปีแรก บริษัทจะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนเริ่มแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF และในช่วงตั้งแต่ปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนใน JASIF จนทำให้สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนน้อยกว่าร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่จำหน่ายในครั้งแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF และ บริษัทฯและบริษัทในกลุ่มของบริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหุ้นในทริปเปิลที่และบริษัททริปเปิลที่ อินเทอร์เน็ต จำกัด (“ทีทีไอ”) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 76 อีกทั้งทริปเปิลที่จะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราส่วนทางการเงินในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น นอกจากนี้ทริปเปิลที่และทีทีไอจะต้องมีหนี้สินตามค่านายหน้าที่กำหนดในสัญญา ณ ขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินตามที่ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2560 JASIFได้ขอแจ้งต่อสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าและสัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินกับทริปเปิลที่เป็นระยะเวลา 3 ปี นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดสัญญาของทั้งสองสัญญา โดยสัญญาดังกล่าวเริ่มในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2561

บริษัทและทริปเปิลที่ได้พิจารณารายการและวิธีการปฏิบัติทางบัญชีอย่างรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับธุรกรรมโครงสร้างพื้นฐานในเนื้อหาของรายการและสรุปได้ดังนี้

1. ทริปเปิลที่สามารถรับรู้รายการขายสินทรัพย์ได้เนื่องจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าวได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญไปยัง JASIF แล้ว โดยรายได้ที่เกิดขึ้นในขนาดจากทรัพย์สินที่ขายให้แก่ JASIF จะตกเป็นของ JASIF และผลจากการขายไม่มีการผูกขาดการเช่าโดยทริปเปิลที่แต่เพียงรายเดียว จึงสรุปได้ว่าเป็นการขายขาดและสามารถบันทึกเป็นรายการขายสินทรัพย์ได้
2. การที่ทริปเปิลที่เข้าทำสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าให้กับ JASIF พิจารณาได้ว่าเป็นการรับประกันค่าเช่าแบบไม่เป็นสาระสำคัญ จนทำให้ไม่สามารถรับรู้รายได้การขายได้ เนื่องจากส่วนที่รับประกันค่าเช่าคิดเป็นเพียงร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมด ทั้งนี้ทริปเปิลที่ได้บันทึกสำรองการค้ำประกันค่าเช่าดังกล่าวไว้ในบัญชี
3. การเช่ากลับคืนได้มีการทดสอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 “สัญญาเช่า” และสรุปว่าเป็นการเช่าดำเนินงาน

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ได้นำมาพิจารณาว่าความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ขายได้มีการโอนแล้ว

1. JASIF เป็นผู้รับความเสี่ยงหากมีความเสียหายต่อสินทรัพย์และความเสี่ยงในความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคต
2. อัตราค่าเช่าตามสัญญาเช่าหลักที่ JASIF คิดกับทริปเปิลที่พิจารณาว่าเป็นราคาตลาดตามความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
3. ผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนของ JASIF เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในฐานะเป็นเจ้าของสินทรัพย์

ทริปเปิลที่บันทึกการรับรู้กำไรจากการขายทรัพย์สินเป็นจำนวน 3,240 ล้านบาท และบริษัทได้บันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินเป็นจำนวน 2,160 ล้านบาท (หลังจากหักรายการกำไรที่ยังไม่รับรู้เป็นจำนวน 1 ใน 3 ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทใน JASIF) โดยแยกแสดงเป็นรายการต่างหากไว้ภายใต้ “รายได้อื่น” ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)
ราคาขายทรัพย์สิน	5,131
ต้นทุนทรัพย์สิน	(413)
กำไรจากการขายทรัพย์สินก่อนภาษี	4,718
หัก: สำรองการประกันค่าเช่าของทรัพย์สิน ณ วันส่งมอบ	(1,662)
หัก: สำรองค่าชดเชยขาดหายเส้นใยแก้วนำแสง ณ วันส่งมอบ	(96)
บวก: รายการปรับปรุงสำรองการประกันค่าเช่าจากการเปลี่ยนแปลงอัตราคิดลดในปี	280
หัก: กำไรที่ยังไม่รับรู้ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัท	(1,080)
กำไรจากการขายทรัพย์สินให้ JASIF	2,160

เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติอนุมัติให้ทริปเปิลที่จำหน่ายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มจำนวนไม่เกิน 980,000 คอร์กิโลเมตร ให้แก่ JASIF โดยราคาที่จำหน่ายอยู่ที่ประมาณ 50,000 - 70,000 ล้านบาท (ทั้งนี้ ราคาขายสุดท้ายจะเป็นไปตามที่ทริปเปิลที่และ JASIF จะตกลงร่วมกัน)

29. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีกับจำนวน ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทฯ อาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดแสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	2,693	3,002	6,456	6,476	0.42	0.46
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออก ให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	1,653	844		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิ ซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	2,693	3,002	8,109	7,320	0.33	0.41

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	3,492	9,622	6,456	6,476	0.54	1.49
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออก ให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	1,653	844		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิ ซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	3,492	9,622	8,109	7,320	0.43	1.31

30. ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของการบริการ บริษัทฯและบริษัทย่อยมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 4 ส่วนงาน ดังนี้

- 1) ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- 2) การให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม
- 3) ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม
- 4) ส่วนงานอื่น

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

ข้อมูลรายได้และกำไรของส่วนงานของบริษัทฯและบริษัทย่อยสำหรับปีมีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		ส่วนงานการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม		ส่วนงานจัดหา ออกแบบและวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม		ส่วนงานอื่นๆ		การตัดรายการบัญชีระหว่างกัน		งบการเงินรวม	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559	2560	2559	2560	2559	2560	2559
รายได้จากการขายและการบริการ												
รายได้จากภายนอก	16,310	14,510	948	920	29	43	145	146	-	-	17,432	15,619
รายได้ระหว่างส่วนงาน	30	66	989	941	63	106	155	161	(1,237)	(1,274)	-	-
รายได้ทั้งสิ้น	16,340	14,576	1,937	1,861	92	149	300	307	(1,237)	(1,274)	17,432	15,619
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	6,201	5,708	197	198	6	9	(3)	(7)			6,401	5,908
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน:												
รายได้อื่น											856	2,532
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ											(1,299)	(1,156)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร											(2,900)	(2,769)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน											-	(105)
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่											-	(841)
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ											(225)	(338)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม											1,096	1,019
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน											(693)	(395)
ภาษีเงินได้											(514)	(863)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่เป็นอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย											(29)	10
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ											2,693	3,002

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงินจึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2560 และ 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

31. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากการตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ และบริษัทย่อย กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้นี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 86 ล้านบาท (2559: 81 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ จำนวน 6 ล้านบาท (2559: 6 ล้านบาท)

32. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2559	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560	1,565	0.25
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2560	1,299	0.20
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2560	1,000	0.15
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2560		3,864	0.60
เงินปันผลประจำปี 2558	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559	2,140	0.30
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2559	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559	890	0.15
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2559	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2559	891	0.15
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2559		3,921	0.60

33. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

33.1 ภาวะผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทย่อยมีรายจ่ายฝ่ายทุนจำนวนเงิน 96 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 834 ล้านบาท (2559: 13 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 148 ล้านบาท) ที่เกี่ยวข้องกับการซื้ออุปกรณ์

33.2 ภาวะผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน อาคาร พื้นที่ในอาคาร อุปกรณ์และค่าบริการอื่นๆ อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 11 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2560	2559
จ่ายชำระ		
ภายใน 1 ปี	4,459	4,428
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	17,960	17,986
มากกว่า 5 ปี	14,837	19,925

33.3 การค้ำประกัน

ก) บริษัทฯและบริษัทย่อยมีภาวะผูกพันจากการที่ธนาคารและสถาบันการเงินออกหนังสือค้ำประกัน การประมูลงานและการปฏิบัติตามสัญญาเป็นจำนวนเงินประมาณ 185 ล้านบาท ในนามของบริษัทฯและบริษัทย่อย (2559: 345 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวน 3 ล้านบาท (2559: 3 ล้านบาท)

ข) บริษัทฯมีภาวะผูกพันในการค้ำประกันหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินรวม 3 ล้านบาท (2559: 3 ล้านบาท)

ค) ในปี 2559 บริษัทย่อยสี่แห่งได้ร่วมกันค้ำประกันวงเงินสินเชื่อของบริษัทฯเป็นจำนวน 6,000 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯมียอดคงเหลือของเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินภายใต้วงเงินสินเชื่อดังกล่าวตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 19.1

ง) บริษัทย่อยมีภาวะผูกพันตามเลตเตอร์ออฟเครดิตกับผู้ขายในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2559: 6 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 187 ล้านบาท)

33.4 ภาวะผูกพันเกี่ยวกับสัญญาให้บริการระยะยาว

ก) เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2549 ทริปเปิลทีได้ทำสัญญาการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส โดยทริปเปิลทีจะได้รับค่าบริการเป็นรายเดือนตามที่ระบุไว้ในสัญญาและทริปเปิลทีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา ทริปเปิลทีมีภาระที่จะต้องให้บริการกับทีทีแอนด์ทีเอสเอสจนถึงวันที่ 26 ตุลาคม 2561

- ข) เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2549 ทริปเปิลทีได้ทำสัญญาขอใช้วงจรเช่ากับทีทีแอนด์ที โดยตกลงชำระค่าบริการเป็นรายเดือนตามที่ระบุไว้ในสัญญา และทริปเปิลทีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา สัญญานี้จะสิ้นสุดวันที่ 26 ตุลาคม 2561

เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2552 ที่ประชุมคณะกรรมการของทริปเปิลทีมีมติอนุมัติให้ทริปเปิลทีเข้าทำความตกลงเปลี่ยนแปลงการคิดอัตราค่าบริการโครงข่ายโทรคมนาคมของสัญญาที่ทำกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.4 ก) โดยเปลี่ยนเป็นการแบ่งผลประโยชน์ในอัตราส่วนร้อยละ 95 ของค่าบริการที่เรียกเก็บได้จากลูกค้าโดยให้ถือว่าทริปเปิลที (หรือบริษัทย่อยของทริปเปิลที) ให้บริการแก่ลูกค้าร่วมกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส โดยทริปเปิลที (หรือบริษัทย่อยของทริปเปิลที) จะเป็นผู้ลงทุนในด้านโครงข่าย การจัดซื้อ Routers และการลงทุนด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และที่ประชุมดังกล่าวมีมติให้ทริปเปิลทีเข้าทำความตกลงเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการวงจรเช่าของสัญญาที่ทำกับ ทีทีแอนด์ที ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.4 ข) โดยตกลงให้คิดอัตราค่าบริการวงจรเช่าในอัตราส่วนร้อยละ 15 ของรายได้ค่าบริการเฉลี่ยต่อวงจรต่อเดือนที่ทริปเปิลทีได้รับจากการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าวผู้บริหารของทริปเปิลทีเห็นว่าเป็นประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการ

เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2554 บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที ในขณะนั้น ได้มีหนังสือบอกกล่าวไม่ยอมรับสิทธิตามสัญญาให้บริการวงจรเช่าตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.4 ข) รวมทั้งสัญญาและ/หรือบันทึกข้อตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับและข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราค่าบริการวงจรเช่าทุกฉบับโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2554 เป็นต้นไป

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2554 ทริปเปิลทีได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อให้ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งกลับหรือแก้ไขการปฏิเสธรสิทธิตามหนังสือดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2556 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งยกคำร้องของทริปเปิลที เนื่องจากการบอกกล่าวดังกล่าวเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายและตามอำนาจของผู้บริหารแผนในขณะนั้น

- ค) ทริปเปิลทีมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าและให้บริการแก่JASIF ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 28

33.5 บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (“ทีเจพี”) ได้ทำสัญญาจ้างเหมา (Turn-Key) กับบริษัทคู่สัญญาแห่งหนึ่ง ทีเจพีมีภาระผูกพันที่จะต้องส่งมอบงานให้กับบริษัทคู่สัญญาดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา โดยจะต้องส่งมอบภายในวันที่ 29 ธันวาคม 2549 จนถึงปัจจุบันทีเจพีไม่สามารถส่งมอบงานดังกล่าวได้ ตามกำหนดระยะเวลาเนื่องจากเหตุของความล่าช้าซึ่งเกิดจากการส่งมอบพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้า โดยบริษัทคู่สัญญามีสิทธิที่จะคิดค่าปรับล่าช้าตามสัญญาจากทีเจพีเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของวงเงินตามสัญญา (31 ล้านบาท) อย่างไรก็ตามผู้บริหารของทีเจพีอยู่ในระหว่างการขอแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานกับคู่สัญญา ซึ่งผู้บริหารของทีเจพีเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานได้ และจะสามารถปิดโครงการได้โดยมีค่าปรับเกิดขึ้นอย่างไม่มีสาระสำคัญ

33.6 ภายหลังจากที่ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (“แผนฯ”) ในวันที่ 7 สิงหาคม 2546 บริษัทฯได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของแผนฯครบถ้วน ศาลล้มละลายกลางจึงมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ในวันที่ 14 กันยายน 2549 อย่างไรก็ตาม มีเจ้าหนี้บางรายได้ยื่นคำร้องคัดค้านในบางประเด็นต่อศาลฎีกาในระหว่างกระบวนการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ

ต่อมาในวันที่ 19 สิงหาคม 2556 ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฯ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อ

บริษัทในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการบริษัทและที่ปรึกษากฎหมายได้ร่วมกันประเมินผลกระทบในเบื้องต้น และพบว่าบริษัทฯ อาจมีการระเห็ดเพิ่มเติมจากเหตุการณ์นี้เป็นจำนวนมากที่สุดไม่เกิน 1,343 ล้านบาท โดยจำนวนดังกล่าวไม่รวมดอกเบี้ยที่อาจมีขึ้นหากมีการฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ในอนาคต ทั้งนี้การที่บริษัทฯ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดหรือไม่เพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้มาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนจนบริษัทฯ เชื่อว่าเป็นเจ้าหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างแล้วหรือไม่เท่านั้น

ต่อมาในเดือนสิงหาคม 2557 บริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินรวมห้ารายได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง (“ศาลทรัพย์สินทางปัญญา”) เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินตามสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน และสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเงินจำนวนรวม 526 ล้านบาท 25 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และ 1,736 ล้านเยนญี่ปุ่น (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 1,856 ล้านบาท) โดยเป็นส่วนของเงินต้นจำนวน 1,112 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 744 ล้านบาท บริษัทฯ ได้ประเมินเงื่อนไขของการบันทึกบัญชีจากเหตุการณ์ใหม่นี้ และเห็นว่าบริษัทฯ ควรต้องบันทึกประมาณการหนี้สินเมื่อมีการยื่นฟ้องต่อศาล อย่างไรก็ตามมีโจทก์สองรายที่เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย โดยรายหนึ่งมิได้มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ที่ปรึกษากฎหมายจึงมีความเห็นว่าจะยังมีความไม่แน่นอนว่า โจทก์ทั้งสองรายดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ดังนั้นบริษัทฯ จึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะของโจทก์สามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (เงินต้นจำนวน 684 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 323 ล้านบาท) จำนวน 313 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 53 ล้านบาท) (2559: 301 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 41 ล้านบาท)) ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เกิดขึ้น โดยใช้มูลหนี้ที่โจทก์ทั้งสามรายยื่นคำฟ้องเป็นพื้นฐานหักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย

บริษัทฯ ได้โต้แย้งคดีของโจทก์ทั้งห้ารายในเรื่องเขตอำนาจพิจารณาของศาลทรัพย์สินทางปัญญา โดยขณะนี้คดีของโจทก์ทั้งห้ารายถูกวินิจฉัยแล้วว่าอยู่ในเขตอำนาจศาลทรัพย์สินทางปัญญา ผลที่สุดของคดียังไม่อาจทราบได้ในปัจจุบัน ผลของคำตัดสินของศาลอาจมีผลต่อการบันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว และเนื่องจากยังมีความไม่ชัดเจนในข้อกฎหมายเนื่องจากศาลฎีกามีได้วินิจฉัยโดยตรงเกี่ยวกับผลของการชำระหนี้ที่ผู้บริหารแผนได้กระทำไปแล้วตามข้อกำหนดของแผนฟื้นฟูกิจการ บริษัทฯ จึงพิจารณาว่าจำนวนสำรองที่บันทึกไว้ในบัญชีนั้นเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ หากมีกรณีเจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมในอนาคตและบริษัทฯ ได้ตรวจสอบในเบื้องต้นแล้ว บริษัทฯ ก็จะพิจารณาทันทีประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมสำหรับเจ้าหนี้รายดังกล่าวไว้ในบัญชีของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม การบันทึกประมาณการหนี้สินนี้ไม่ได้เป็นการรับสภาพหนี้หรือผูกพันบริษัทฯ ให้ต้องจ่ายชำระหนี้สินดังกล่าวแต่อย่างใด

- 33.7 ในเดือนกันยายนและธันวาคม 2556 บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (“เจทีเอส”) ได้ทำสัญญาขายเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (“แท็บเล็ต”) โซนที่ 4 (ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงานเป็นจำนวน 357,024 เครื่อง และ 12,246 เครื่อง ตามลำดับ มีมูลค่าตามสัญญาเป็นจำนวนเงินรวม 749 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าวเจทีเอสต้องส่งมอบแท็บเล็ตทั้งหมดให้แก่หน่วยงานราชการคู่สัญญาภายในเดือนธันวาคม 2556 และภายในเดือนมีนาคม 2557 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากได้เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตแท็บเล็ตในประเทศจีนในเดือนกันยายน 2556 ทำให้เจทีเอสไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาทั้งสองได้ตามกำหนดเวลาในสัญญา เจทีเอสได้ทำจดหมายแจ้งหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองดังกล่าวข้างต้นถึงสาเหตุดังกล่าวเพื่อขอขยายระยะเวลาการส่งมอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาแล้ว และตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายกับคู่สัญญา หากเจทีเอสไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตได้ตามกำหนดเวลา เจทีเอสจะต้องชำระค่าปรับให้แก่คู่สัญญาเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้

ส่งมอบ ต่อมาในระหว่างปี 2557 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้มีหนังสือขอบอกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายัง เจทีเอส เนื่องจากคู่สัญญาพิจารณาว่าเจทีเอสไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ โดยให้เจทีเอสชำระค่าปรับรายวันในอัตรา ร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบนับแต่วันครบกำหนดตามสัญญาจนถึงวันบอกเลิกสัญญาเป็นจำนวน เงิน 5 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับ นอกจากนี้คู่สัญญาทั้งสองดังกล่าวได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออกหนังสือ คำประกันการปฏิบัติตามสัญญาการซื้อขายแท็บเล็ตแก่เจทีเอสชำระเงินตามหนังสือคำประกันเป็นจำนวนเงินรวม 40 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เจทีเอสได้มีหนังสือโต้แย้งการบอกเลิกสัญญาและหนังสือโต้แย้งการคิดค่าปรับตามสัญญา ไปยังคู่สัญญาทั้งสองแล้ว โดยกล่าวถึงเหตุผลวิสัยจากเหตุเพลิงไหม้ดังกล่าวข้างต้นที่เจทีเอสไม่อาจควบคุมได้ และ เจทีเอสได้แจ้งสาเหตุดังกล่าวให้คู่สัญญาทั้งสองทราบแล้ว เจทีเอสจึงพิจารณาว่าเจทีเอสไม่ต้องจ่ายชำระค่าปรับและ ค่าเสียหายใดๆแก่คู่สัญญาทั้งสอง นอกจากนี้เจทีเอสได้มีหนังสือถึงธนาคารผู้คำประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้ระงับ การชำระเงินตามหนังสือคำประกันจำนวนรวม 40 ล้านบาทแก่คู่สัญญาทั้งสอง อย่างไรก็ตาม ในเดือนพฤศจิกายน 2557 และเดือนมีนาคม 2558 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้เจทีเอสชำระค่าปรับจาก การไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคารพร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี คิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาทและ 190 ล้านบาท ตามลำดับ และใน ระหว่างปี 2557 เจทีเอสได้มีหนังสือถึงบริษัทคู่สัญญาผู้ขายแท็บเล็ตเพื่อแจ้ง ว่าบริษัทดังกล่าวผิดสัญญาในการส่งมอบ แท็บเล็ตแก่เจทีเอสและเจทีเอสได้ยกเลิกสัญญากับบริษัทดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้เจทีเอสได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออก หนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาขายแท็บเล็ตแก่บริษัทดังกล่าวชำระเงินตามหนังสือคำประกันให้เจทีเอส และ เจทีเอสได้รับชำระเงินตามหนังสือคำประกันดังกล่าวแล้วเป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งเจทีเอสมีสิทธิทางกฎหมายที่ จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยความเสียหายต่างๆ ที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญาเจทีเอสได้ บันทึกรายการจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงิน รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 จนถึงปัจจุบัน เจทีเอสจึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสำรองค่าปรับและ ค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีเช่นกัน นอกจากนี้ หากเจทีเอสต้องชำระค่าปรับและค่าเสียหายแก่หน่วยงานราชการ ทั้งสอง เจทีเอสสามารถเรียกร้องค่าเสียหายทั้งหมดคืนจากบริษัทผู้ขายแท็บเล็ตดังกล่าวได้ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา ซื้อขายแท็บเล็ต อย่างไรก็ตาม วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีระหว่างเจทีเอสกับหน่วยงาน ราชการแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบ แท็บเล็ตตามสัญญา คิดเป็นทุนทรัพย์จำนวนเงิน รวมประมาณ 5 ล้านบาท โดยพิพากษาให้เจทีเอสชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 3 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เจทีเอสมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษา ซึ่งเมื่อเจทีเอสได้รับคำพิพากษาอย่าง เป็นทางการจากศาลปกครองกลางแล้ว ฝ่ายกฎหมายของเจทีเอสจะพิจารณาในรายละเอียดของคำพิพากษาดังกล่าว เพื่อดำเนินการยื่นอุทธรณ์ต่อไป ดังนั้นผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดและยังไม่สามารถ คาดการณ์ได้ในขณะนี้ นอกจากนั้นที่ปรึกษากฎหมายของเจทีเอสมีความเห็นว่าคดีดังกล่าวมีความแตกต่างกันในข้อเท็จจริง แห่งคดีกับหน่วยงานราชการอีกแห่งหนึ่งที่กล่าวข้างต้น ซึ่งเรียกร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ต ตามสัญญาและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร พร้อมดอกเบี้ยคิดเป็นทุนทรัพย์เป็น จำนวนเงินประมาณ 190 ล้านบาท ดังนั้นจึงไม่อาจยืนยันได้ว่าศาลปกครองกลางจะมีคำพิพากษาเป็นประการเดียวกัน กับคดีดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจทีเอสยังคงเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มี สาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองเพิ่มเติมสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

33.8 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทกับทีทีแอนด์ทีและทีโอที

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีฟื้นฟูกิจการของ ทีทีแอนด์ที โดย ผลของคำสั่งดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าควบคุมดูแลทั้งปวงอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาล มีอำนาจงดการพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ ดังนั้น สำหรับคดีแพ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับ

ทรัพย์สินของทีทีเอนด์ที ศาลอาจพิจารณาเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีเอนด์ทีเพื่อสอบถามว่าจะดำเนินการอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาคำสั่งของศาลต่อไปในแต่ละคดี

1. บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด (“ซีซีเอส”) มียอดหนี้ค้างชำระจากทีทีเอนด์ทีตามสัญญาจัดหาระบบบริการลูกค้าและระบบพิมพ์ใบแจ้งหนี้จำนวนประมาณ 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 171 ล้านบาท) ยอดหนี้ดังกล่าวนี้เป็นหนี้ที่มีข้อโต้แย้งกับทีทีเอนด์ที โดยในปี 2554 ทีทีเอนด์ทีได้ยื่นข้อเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กล่าวหาว่าซีซีเอสปฏิบัติผิดสัญญาดังกล่าว และเรียกร้องให้ซีซีเอสชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 1,780 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารของซีซีเอสพิจารณาว่าซีซีเอสไม่ได้ปฏิบัติผิดสัญญาจึงไม่ต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้กับทีทีเอนด์ทีและในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซีซีเอสได้ยื่นคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทของทีทีเอนด์ทีต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อให้สถาบันอนุญาโตตุลาการยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีเอนด์ทีดังกล่าว และเสนอข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้ทีทีเอนด์ทีชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 528 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันที่เสนอคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ในเดือนมิถุนายน 2558 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีเอนด์ทีและให้ ทีทีเอนด์ทีชำระค่าวงงานที่ค้างชำระทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยแก่ซีซีเอสคิดเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 204 ล้านบาท เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ทีทีเอนด์ทียื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำร้องของทีทีเอนด์ทีที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ให้ทีทีเอนด์ทีชำระหนี้แก่ซีซีเอสจำนวน 204 ล้านบาทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งศาลแพ่งได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถอนคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวได้ และได้ให้จำหน่ายคดีนี้ออกจากสารบบความ ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของศาลล้มละลายกลาง ซีซีเอสได้ทำการยื่นขอรับชำระหนี้รวมทั้งดอกเบี้ยทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว การได้รับชำระหนี้คืนจึงจะเป็นไปตามกระบวนการของกฎหมายล้มละลาย อย่างไรก็ตาม ทีทีเอนด์ทียังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายล้มละลายโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
2. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (“เจไอเน็ต”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 13 ธันวาคม 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ชำระค่าบริการวงจรเช่าจำนวน 20 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนมีนาคม 2548 ถึงเดือนมีนาคม 2551 ให้แก่ทีทีเอนด์ทีและขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น เจไอเน็ตได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้วแต่ในส่วนของดอกเบี้ยนั้น เจไอเน็ตคาดว่าจะสามารถเจรจาต่อรองกับทีทีเอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระมีน้อยมาก เจไอเน็ตจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมา เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการมีคำสั่งให้เจไอเน็ตชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับ ทีทีเอนด์ที เจไอเน็ตได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อศาลล้มละลายกลาง ต่อมาศาลล้มละลายกลางมี คำพิพากษายกคำร้องเจไอเน็ต ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ต่อมาในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีเอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้เจไอเน็ตชำระหนี้ค่าบริการวงจรเช่าดังกล่าวแก่ทีทีเอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยจนถึงวันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559 เจไอเน็ตได้ยื่นหนังสือปฏิเสธหนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณา ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
3. บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (“สมาร์ท”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ชำระค่าบริการวงจรเช่าจำนวน 24 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือนเมษายน 2551 พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 5 ล้านบาทซึ่งคำนวณจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553

ให้แก่ทีทีแอนด์ที และขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น สมาร์ทได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้ว แต่ในส่วนของการดอกเบี้ยนั้น สมาร์ทคาดว่าจะสามารถเจรจาต่อรองกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระมีน้อยมาก สมาร์ทจึงไม่ได้บันทึกการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้สมาร์ทชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับทีทีแอนด์ที สมาร์ทได้ยื่นคำร้องโต้แย้งต่อศาลล้มละลายกลางว่าเจ้าพนักงานส่งหมายไม่ชอบ ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องของสมาร์ท สมาร์ทยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายกลางต่อศาลฎีกา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2560 ศาลล้มละลายกลางอ่านคำพิพากษาศาลฎีกายืนตามคำพิพากษาของศาลล้มละลายกลาง ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดที่ทีทีแอนด์ทีของศาลล้มละลายกลาง ทำให้กระบวนการพิจารณาในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีจึงเป็นอันยุติไป อย่างไรก็ตามในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้สมาร์ทชำระหนี้ค่าบริการวงจรเช่าดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 39 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยจนถึงวันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559 สมาร์ทได้ยื่นหนังสือปฏิเสธหนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณา

4. ในปี 2551 ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสได้ถูกทีโอทีฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลแพ่งและศาลจังหวัดทุ่งสงฐานความผิดละเมิดเรียกค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 16.6 ล้านบาท และ 7.4 ล้านบาท ตามลำดับ โดยกล่าวหาว่าทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสลักลอบนำเอาสัญญาณอินเทอร์เน็ตของทีโอที ไปใช้ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2553 ศาลจังหวัดทุ่งสงได้พิพากษายกฟ้อง ทีโอทียื่นอุทธรณ์ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2559 ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลจังหวัดทุ่งสง ทีโอทียื่นฎีกา ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ส่วนคดีที่ศาลแพ่ง เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2553 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสร่วมกันชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวน 15.5 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี และชำระค่าเสียหายอีกเดือนละ 0.9 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่เดือนธันวาคม 2551 จนกว่าทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสจะยุติการละเมิดต่อทีโอที ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสยื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสยื่นฎีกา ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ในปี 2553 ทริปเปิลทีได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ สำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ว่า ทีทีแอนด์ทีได้ขอให้ทริปเปิลทีชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงิน 834 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามในเดือนสิงหาคม 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 9 สิงหาคม 2559 ขอให้ทริปเปิลทีชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,157 ล้านบาท ซึ่งยอดเงินดังกล่าวมาจากมูลหนี้เดียวกับที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีเคยมีหนังสือแจ้งมายังทริปเปิลทีเมื่อปี 2553 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายชี้แจงว่าการสอบสวนหนี้ดังกล่าวในคดีฟื้นฟูกิจการได้ยุติลงแล้วเมื่อลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ และจะเริ่มดำเนินการสอบสวนใหม่ในคดีล้มละลาย ซึ่งยอดเงินดังกล่าวส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 90 เป็นยอดเงินค่าบริการวงจรเช่าที่ทริปเปิลทีได้ชำระให้แก่ทีทีแอนด์ทีโดยวิธีการหักกลบลบหนี้และโอนตัวสัญญาใช้เงินไปแล้วในปี 2552 (ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10) แต่ผู้บริหารแผนของทีทีแอนด์ทีได้โต้แย้งสิทธิว่าเป็นการชำระหนี้อันไม่มีผลสมบูรณ์ ส่วนที่เหลือเป็นยอดเงินตามมูลหนี้อื่นที่ไม่ตรงกับภาระหนี้สินที่ทริปเปิลทีบันทึกไว้ในบัญชี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2554 ทริปเปิลทีได้รับแจ้งจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานระับ ข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ว่าทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทในวันที่ 27 ธันวาคม 2553 เพื่อเรียกร้องให้ทริปเปิลทีชำระค่าบริการวงจรเช่าค้างชำระตามสัญญาให้บริการวงจรเช่าเป็นจำนวน 1,447 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ย

ในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติมคำเรียกร้องให้ทริเบิลที่ชำระเงินจำนวน 1,496 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2554 ทริเบิลที่ได้ยื่นคำคัดค้านและเรียกร้องแย้งค่าเสียหายจากการที่ทริเบิลที่ไม่สามารถชำระได้ตามสัญญาเป็นจำนวน 3,477 ล้านบาท ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า ทิทแอนด์ที่ปฏิบัติผิดสัญญา ประธานอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดกำหนดค่าปรับและค่าเสียหายที่ทิทแอนด์ที่ต้องชดใช้และค่าบริการวงจรเช่าค่างชำระที่ทิทแอนด์ที่มีสิทธิเรียกร้องให้เป็นพับกันไป ส่วนค่าชดเชยอื่นให้ยก และเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 ทิทแอนด์ที่ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของ คณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ใน คดีล้มละลายของทิทแอนด์ที่ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอไม่เข้าว่าคดีและขอให้จำหน่ายคดีจากสารบบความและศาลแพ่งมีคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความ

เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 ทริเบิลและทิทไอฟองบริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด กับพวก ซึ่งเป็นผู้ทำแผนและผู้บริหารแผนของทิทแอนด์ที่ในขณะนั้น โดยเรียกค่าเสียหายจำนวน 2,439 ล้านบาท กรณีขัดขวางการให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ของทริเบิลและทิทไอบอนโครงสร้างของทิทแอนด์ที่ตามสัญญาเช่าระหว่างทริเบิลและทิทไอแอนด์ที่ เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ทริเบิลและทิทไอออนอุทธรณ์ ซึ่งศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายืนตามคำตัดสินของศาลแพ่งเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 ขณะนี้ทริเบิลที่อยู่ในระหว่างการยื่นฎีกาต่อศาล

เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 ทิทแอนด์ที่ได้ยื่นฟ้องทริเบิลที่ต่อศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นคดีแพ่ง ฐานผิดสัญญาและเรียกให้ทริเบิลที่ชดใช้เงินเป็นจำนวน 228.7 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย โดยมูลหนี้ส่วนใหญ่เป็นมูลหนี้เดียวกันกับที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทวงหนี้ดังกล่าวมาข้างต้น (ในส่วนที่ไม่ใช่ค่าบริการวงจรเช่า) เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ทริเบิลได้นำบัญชีเงินฝากประจำของ ทริเบิลที่จำนวน 228.8 ล้านบาท ไปวางเป็นหลักประกันแบบไม่ยอมรับผิดต่อศาลจังหวัดนนทบุรี อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2558 ศาลจังหวัดนนทบุรี ได้มีคำพิพากษาให้ทริเบิลที่ชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 228.7 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 165.7 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าทริเบิลที่จะชำระให้กับทิทไอแอนด์ที่ ทริเบิลที่ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ศาลจังหวัดนนทบุรีอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แก้คำพิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นให้ทริเบิลที่ชำระเงิน 226.2 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 175.3 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าทริเบิลที่จะชำระหนี้ให้กับทิทไอแอนด์ที่ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2560 ทริเบิลที่ยื่นฎีกา ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ในเดือนพฤศจิกายน 2553 ทริเบิลที่ถูกทิทไอแอนด์ที่ฟ้องฐานละเมิดและเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวน 16 ล้านบาท โดยกล่าวหาว่าทริเบิลที่ละเมิดใช้งานวงจรโทรคมนาคมของทิทไอแอนด์ที่ที่เช่าใช้จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต ศาลจังหวัดนนทบุรีได้มีคำพิพากษาให้ ทริเบิลที่ชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวน 16 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 14.8 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2557 ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ คำพิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรีและให้ยกฟ้องที่ทิทไอแอนด์ที่ยื่นฎีกา เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2559 ศาลจังหวัดนนทบุรีอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาที่พิพากษาให้ทริเบิลที่ชำระหนี้ตามฟ้องพร้อมดอกเบี้ย คดีถึงที่สุด ซึ่งทริเบิลที่ได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้รายการ “ค่าใช้จ่ายในการบริหาร” ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในปี 2559

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของทริเบิลและทิทไอเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

5. เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2549 อควิเมนต์ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงกับทีทีเอนด์ที โดยมีสาระสำคัญคือ อควิเมนต์จะต้องให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ทริปเปิลที ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในระหว่างที่ทริปเปิลทียังคงเป็นบริษัทย่อย และให้สิทธิผู้ถือหุ้นของทีทีเอนด์ทีเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนและ/หรือหุ้นเดิมที่ อควิเมนต์ถืออยู่เพื่อให้การถือหุ้นในทริปเปิลทีเป็นไปตามสัดส่วนการถือหุ้นในทีทีเอนด์ที ณ วันที่มีการเสนอขายหุ้นสามัญของทริปเปิลทีให้แก่ประชาชน หรือในวันที่ครบกำหนด 3 ปีนับแต่วันทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวโดยราคาซื้อหุ้นในกรณีที่มีการเสนอขายหุ้นสามัญของทริปเปิลทีให้แก่ประชาชนจะเท่ากับมูลค่าหุ้น (10 บาท) บวกด้วยส่วนเพิ่มในอัตราร้อยละ 20 ต่อปี หรือราคาเสนอขายหุ้นสามัญของทริปเปิลทีให้แก่ประชาชนแล้วแต่ว่าจำนวนใดจะต่ำกว่า ส่วนราคาซื้อหุ้นในกรณีที่ไม่มีการเสนอขายหุ้นสามัญของทริปเปิลทีให้แก่ประชาชนจะอยู่ในระดับราคายุติธรรมที่กำหนดโดยที่ปรึกษาทางการเงินอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจากก.ล.ต.

บริษัทที่ปรึกษาทางกฎหมายของอควิเมนต์ได้แสดงความเห็นว่าบันทึกข้อตกลงดังกล่าวข้างต้นได้สิ้นผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2551 ซึ่งเป็นวันที่ก.ล.ต.ได้มีจดหมายถึงทริปเปิลทีเพื่อขอส่งคืนคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนและแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ของทริปเปิลที เนื่องจากก.ล.ต.ไม่สามารถพิจารณาคำขออนุญาตของทริปเปิลทีต่อไปได้เพราะทริปเปิลทีได้ขอขยายระยะเวลาชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมออกไปอย่างไม่มีกำหนด จึงถือได้ว่า ก.ล.ต.มิได้ให้ความเห็นชอบในการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนของทริปเปิลที ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าวถือว่าทริปเปิลทีได้เริ่มกระบวนการทำการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนภายใน 3 ปี แต่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งทำให้บันทึกข้อตกลงสิ้นผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ดังกล่าวตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในบันทึกข้อตกลง

ในปี 2552 อควิเมนต์ได้เข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนตามสิทธิในทริปเปิลทีรวมถึงซื้อหุ้นในส่วนที่เหลือจากการไม่ใช้สิทธิจองซื้อหุ้นของทีทีเอนด์ที อย่างไรก็ตามในเดือนมิถุนายน 2557 ทีทีเอนด์ทีโดยบริษัท พีซีแอล แพลนเนอร์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้บริหารแผนฯของทีทีเอนด์ที ได้ยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นคดีแพ่ง เรียกร้องให้อควิเมนต์โอนขายหุ้นในทริปเปิลทีให้แก่ผู้ถือหุ้นของทีทีเอนด์ทีตามที่กำหนดในบันทึกข้อตกลงในการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนระหว่างทีทีเอนด์ทีและ อควิเมนต์ จำนวน 868 ล้านหุ้น และเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2558 ศาลจังหวัดนนทบุรีมีคำพิพากษายกฟ้อง ทีทีเอนด์ทียื่นอุทธรณ์ และเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2559 ศาลจังหวัดนนทบุรีได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ได้มีคำพิพากษายืนตามศาลจังหวัดนนทบุรี ไม่มีการยื่นฎีกา คดีถึงที่สุด

ในเดือนกรกฎาคม 2557 มีบุคคลธรรมดาสามราย ซึ่งเป็นพนักงานทีทีเอนด์ที ยื่นฟ้องอควิเมนต์ต่อศาลแขวงนนทบุรี เรียกร้องให้ออนขายหุ้นเพิ่มทุน หรือหุ้นเดิมของอควิเมนต์ที่ถืออยู่ในทริปเปิลทีตามบันทึกข้อตกลงรวมเป็นจำนวน 94,237 หุ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2561 บุคคลธรรมดาทั้งสามรายยื่นคำร้องขอถอนฟ้องศาลแขวงนนทบุรีมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้องและให้จำหน่ายคดี

เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2557 อควิเมนต์ได้ยื่นฟ้องทีทีเอนด์ที รวมทั้งบุคคลและนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องรวม 13 ราย ต่อศาลจังหวัดนนทบุรี โดยเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 6,350 ล้านบาท จากการที่จำเลยทั้งสิบสามได้ร่วมกันกระทำละเมิดต่ออควิเมนต์ โดยการนำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวข้างต้นที่จำเลยทั้งหมดรู้ดีว่าสิ้นผลบังคับไปนานแล้วมาฟ้องอควิเมนต์ โดยเจาะจงฟ้องคดีและร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างที่ทริปเปิลทีกำลังดำเนินการยื่นเรื่องขอจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน โดยที่ไม่ได้รับประโยชน์ใดเป็นส่วนตนจากการฟ้องคดี แต่ต้องการใช้เหตุที่มีการฟ้องคดีและการร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์นั้นมาทำให้การจัดตั้งกองทุนรวมของทริปเปิลทีไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิทางศาลโดยไม่สุจริตทำให้อควิเมนต์ได้รับความเสียหาย ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนนทบุรี

33.9 เจทีเอสและซีซีเอสได้ถูกพนักงานที่เจทีเอสและซีซีเอสเลิกจ้างฟ้องร้องให้ชดเชยค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินประมาณ 18 ล้านบาท และ 2 ล้านบาท ตามลำดับ ในคดีเกี่ยวกับการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม ในปัจจุบันคดี ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล อย่างไรก็ตาม ที่ปรึกษากฎหมายและฝ่ายบริหารของเจทีเอสและซีซีเอส คาดว่าเจทีเอสและซีซีเอสจะไม่สามารถได้รับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องดังกล่าวเนื่องจากเจทีเอสและซีซีเอสได้จ่ายค่าชดเชยในการเลิกจ้างครบถ้วนตามกฎหมายแล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 ศาลแรงงานพิพากษาให้ซีซีเอสชดเชยค่าชดเชยตามกฎหมายและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 1 ล้านบาท ซึ่งซีซีเอสได้บันทึกสำรองค่าชดเชยค่าเสียหายจากคดีดังกล่าวตามคำตัดสินของศาลแรงงานแล้วในปัจจุบัน

33.10 ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

บริษัทย่อย 7 แห่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ดังต่อไปนี้

บริษัท	ประเภทใบอนุญาต	บริการที่ได้รับอนุญาต	ระยะเวลา
บริษัท อควิเมนท์ จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	25 สิงหาคม 2557 - 24 สิงหาคม 2562
	อินเทอร์เน็ตแบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศและบริการชุมสายอินเทอร์เน็ต	8 กุมภาพันธ์ 2560 - 7 กุมภาพันธ์ 2565
	โทรคมนาคมแบบที่สอง	บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่ใช้จานสายอากาศขนาดเล็ก	30 พฤศจิกายน 2559 - 29 พฤศจิกายน 2564
บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคมแบบที่สาม	บริการโทรคมนาคม โทรศัพท์พื้นฐานและระบบสื่อสารข้อมูล	23 กุมภาพันธ์ 2549 - 29 มกราคม 2575
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	28 กรกฎาคม 2557 - 27 กรกฎาคม 2562
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	25 มกราคม 2558 - 24 มกราคม 2563
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	6 พฤศจิกายน 2557 - 5 พฤศจิกายน 2562
	โทรคมนาคมแบบที่สอง	บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลภายในประเทศ	30 พฤศจิกายน 2549 - 29 พฤศจิกายน 2564
	อินเทอร์เน็ตแบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ	30 มีนาคม 2557 - 29 มีนาคม 2562
	โทรคมนาคมแบบที่สาม	บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	18 พฤศจิกายน 2552 - 17 พฤศจิกายน 2567
บริษัท ทริปเปิ้ลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	20 มิถุนายน 2557 - 19 มิถุนายน 2562
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการขายต่อบริการวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	14 มีนาคม 2559 - 13 มีนาคม 2564
	โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ	บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ	28 มกราคม 2556 - 27 มกราคม 2571

บริษัท	ประเภทใบอนุญาต	บริการที่ได้รับอนุญาต	ระยะเวลา
บริษัท เอเซียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	23 พฤศจิกายน 2557 - 22 พฤศจิกายน 2562
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการโทรคมนาคม บัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	16 กุมภาพันธ์ 2558 - 15 กุมภาพันธ์ 2563
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่	16 มิถุนายน 2559 - 15 มิถุนายน 2564

บริษัทย่อยดังกล่าวมีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปี และค่าธรรมเนียมในการนำส่งเข้ากองทุนเพื่อจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ประกาศโดย กสทช.

บริษัท เอเซียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด (“เออาร์เอส”) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียม อยู่ในระหว่างการยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจากกสทช. ปัจจุบันเออาร์เอสยังไม่ได้รับใบอนุญาตดังกล่าว

34. เครื่องมือทางการเงิน

34.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว เงินฝากธนาคารที่มีระยะค่าประกัน ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เงินกู้ยืม เงินมัดจำรับจากลูกค้าและประมาณการหนี้สินต่างๆ บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้นบริษัทฯและบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากบริษัทฯและบริษัทย่อยมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯและบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน และเงินกู้ยืม อย่างไรก็ตามเนื่องจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯและบริษัทย่อยจึงอยู่ในระดับต่ำ

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวข้องเนื่องจากการซื้ออุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

สกุลเงิน	งบการเงินรวม				อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน			
	2560 (ล้าน)	2559 (ล้าน)	2560 (ล้าน)	2559 (ล้าน)	2560 (บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	2559
เหรียญสหรัฐอเมริกา	3	11	186	210	32.6809	35.8307

34.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของบริษัทฯและบริษัทย่อยจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น เงินกู้ยืม มีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทฯและบริษัทย่อยจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

35. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยคือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 2.46:1 (2559: 3.22:1) และเฉพาะของบริษัทฯเท่ากับ: 1.05:1 (2559: 2.01:1)

36. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการมีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลประจำปีให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯจากผลการดำเนินงานสำหรับปี 2560 ในอัตราหุ้นละ 0.20 บาท คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,484 ล้านบาท

ทั้งนี้ มติดังกล่าวจะนำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

37. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561

